ΡΗΞΗ

Μηνιαία εφημερίδα για την εθνική ανεξαρτησία, την κοινωνική χειραφέτηση, την οικολογία και την άμεση δημοκρατία

Έτος 8ο • Αριθμός φύλλου 103 | Σάββατο 5 Απριλίου 2014 | www.ardin-rixi.gr • Τιμή: 2€

Σήμερα

Απόστολος Διαμαντής
Η ΕΛΙΑ του ΣΥΡΙΖΑ
Σελίδα 4

Γιώργος Ρακκάς
Το Κυπριακό και πάλι ρυθμιστής
Σελίδα 6

Σταύρος Χριστακόπουλος
Φόβος για ολοκληρωτική πολιτική ρευστοποίηση
Σελίδα 8

Σωτήρης Δημόπουλος
Μολδαβία: Νέα αντιπαράθεση Δύσης-Ρωσίας
Σελίδα 16

Φρανκ Γκοντισό
Τι συμβαίνει στη Βενεζουέλα
Σελίδες 18-19

Γιάννης Ξένος
Τουρκία, δημοτικές εκλογές: Ο Σουλτάνος άντεξε
Σελίδα 20

Τα παιχνίδια των μαθητευόμενων μάγων του Μαξίμου με τους ναζί καταλήγουν σε τρανταχτό φιάσκο

ΣΑΜΑΡΑΣ-Χ.Α.: ΕΝΑ ΑΔΟΞΟ ΜΝΗΜΟΝΙΟ

Πίνακας του Γκέοργκ Μπρος: Εικόνες από την μεσοπολεμική Γερμανία

Μεγάλο αφιέρωμα: Εναλλακτικές φωνές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση Σελ. 9-15

Γ. Καραμπελιάς, Οι συμμορίτες αυτοπαρουσιάζονται Σελίδα 3

εκ ΡΗΞΗΣ

Το αίμα νερό δεν γίνεται

Της Σύνταξης

Στην ιστοσελίδα **Antinews**, που κόπτεται για την «πατριωτική» της κατεύθυνση, σε άρθρο σχετικό με την υπόθεση Κασιδιάρη-Μπαλτάκου, με τον τίτλο «Ποιοι απεργάζονται την αποσταθεροποίηση της χώρας και θέλουν να ρίξουν τον Σαμαρά;», στις 3 Απριλίου, ανακαλύφθηκε πως είναι οι Ρώσοι(!) που βρίσκονται πίσω από τον Κασιδιάρη και θέλουν να αποσταθεροποιήσουν τον Σαμαρά!

Πάντα, λοιπόν, ο ρωσικός δάκτυλος! Τη στιγμή που οι Αμερικανοί θέλουν και πάλι να φυλακίσουν την Ευρώπη σε μια σύγκρουση με τη Ρωσία, στήνοντας την υπόθεση της Ουκρανίας, οι Έλληνες «πατριώτες» συντάσσονται πίσω τους και τροφοδοτούν, όσο μπορούν, την αντιρωσική υστερία. Αυτοί που υποτίθεται πως κατήγγελλαν τις «πορτοκαλί» επαναστάσεις του Σόρος και της παρέας του. Όμως το αίμα νερό δεν γίνεται. Όταν η υπεραιλαντική πατρίδα τους σαλπίζει συναγερμό, ξεχνιούνται και οι πατριωτισμοί και όλα τα ηχηρά παρόμοια.

Γιατί, ο **νέος Ψυχρός Πόλεμος** που κηρύσσουν οι Αμερικανοί, μόνο την Ελλάδα δεν συμφέρει. Γιατί έτσι αποκόπτει τη Ρωσία από την Ευρώπη, αναβαθμίζει την **Τουρκία** ως την ανατολική έξοδο της Ευρώπης, προωθεί την ανασύσταση του τουρκοϊσραηλινού άξονα και μας φυλακίζει –κυριολεκτικώς– σε μια φιλοτουρκική νατοϊκή πολιτική. Το συμφέρον της Ελλάδας, αντίθετα, επιτάσσει την ενίσχυση της συνεργασίας Ρωσίας-Ευρώπης, που όχι μόνο προσφέρει εναλλακτικές πηγές ενέργειας, αλλά υποβαθμίζει τη στρατηγική σημασία της Τουρκίας για την Ευρώπη.

Το **συμφέρον της Ελλάδας** είναι «μια Ευρώπη από τον Ατλαντικό ως τα Ουράλια», που μόνη αυτή μπορεί να επιτρέψει έναν αναβαθμισμένο ρόλο για την Ελλάδα και τα Βαλκάνια. Και, βέβαια, κάτι τέτοιο δεν το θέλουν οι Αμερικανοί. Γι' αυτό ακριβώς και δεν μπορούμε να ταυτιζόμαστε με την πολιτική τους, και όχι γιατί διαπνεόμαστε τάχα από αντιαμερικανισμό, όπως σαλπίζουν τα παπαγαλάκια τους.

Γι' αυτό και όλοι οι «πατριώτες» του φυράματός τους, όταν έρχεται η ώρα της κρίσεως, συντάσσονται με τα αφεντικά τους και απεμπολούν τα συμφέροντα της «πατρίδας» για την οποία κόπτονται.

Έτσι έκανε και ο Καραμανλής με τη Ζυρίχη, έτσι έκανε ο Παπαδόπουλος με τη μεραρχία στην Κύπρο, έτσι κάνει τώρα η κυβέρνηση Σαμαρά-Βενιζέλου, που πρωτοστατεί σε αντιρωσικές κορόνες για τη Συρία και την Ουκρανία. **Ενάντια στα ελληνικά εθνικά συμφέροντα.** Έτσι κάνουν και αυτοί οι γαλαντζί πατριώτες. Μόνο ο Κώστας Καραμανλής προσπάθησε να ακολουθήσει μια διαφορετική πολιτική με τη Ρωσία και γι' αυτό εν πολλοίς τον έριξαν, για να φέρουν τον πρακτορίσκο στην εξουσία. Δεν τα ξέρουν αυτά οι δήθεν πατριώτες της δήθεν λαϊκής δεξιάς;

ΡΗΞΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ
ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΗ
ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εκδίδεται από μη κερδοσκοπικό σωματείο
Ιδιοκτήτης-Εκδότης
Γιώργος Καραμπελιάς

Ομάδα έκδοσης:
Γιάννης Ξένος, Γιώργος Ρακκάς
Κωνσταντής Σεβρής, Νικόλας Δημητριάδης,
Ελένη Σαββάκη, Γιώργος Μπύρος
Κώστας Μαυρίδης
Αλέκος Μιχαηλίδης
Κωνσταντίνος Διαλεκτόπουλος

Οικονομικός υπεύθυνος
Στράτος Ιωαννίδης

Διορθώσεις-επιμέλεια κειμένων
Ελένη Ζαχαροπούλου
Χριστίνα Σταματοπούλου
Νίκη Παντελεμίδου
Γρηγόρης Αποστολίδης

Επιμέλεια έκδοσης
Νάσια Παναγούλια

Καλλιτεχνική Επιμέλεια
Δημήτρης Γ. Λουζικιώτης
www.louzikiotis.gr

Αθήνα
Θεμιστοκλέους 37, 106 77
Τηλ: 210 3826319 fax: 210 3839930
Θεσσαλονίκη
Βαλαωρίτου 1 & Δωδεκανήσου,
Τηλ/fax:2310 543751

E-mail: **efrixi@gmail.com**

Τυπογραφείο
Γ. ΤΑΣΣΙΟΠΟΥΛΟΣ-Κ. ΜΠΑΡΛΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Ορφέως 13, Κορωπί, 194 00 Αθήνα
Τηλ.: 210 6620734

Συνδρομές

ΣΥΝΔΡΟΜΗ (1 ΕΤΟΣ): 30 ευρώ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ:
116/772277-01 - Εθνική Τράπεζα

Η ΡΗΞΗ κυκλοφορεί στα περίπτερα όλης της Ελλάδας από το Σάββατο 2 Δεκεμβρίου 2006 και κάθε πρώτο Σάββατο του μήνα.

• Η κυκλοφορία της ΡΗΞΗΣ βασίζεται επίσης, πέρα από το πρακτορείο, στην καλή θέληση των μελών, των φίλων και των αναγνωστών της. Γι' αυτόν τον σκοπό, μπορείτε να περνάτε από τα γραφεία της εφημερίδας στην Αθήνα (θεμιστοκλέους 37, τηλέφωνο 210 3826319), στο Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο (στην ίδια διεύθυνση, τηλ. 210 3802644), στη Θεσσαλονίκη (Βαλαωρίτου 1 & Δωδεκανήσου, τηλ. 2310 543751) και να προμηθεύεστε τον αριθμό των φύλλων που επιθυμείτε.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΣΥΝΔΡΑΜΕΤΕ:

• Η ΡΗΞΗ φιλοδοξεί να εξελιχθεί σε μία εφημερίδα συμμετοχικής ιδιοκτησίας. Η κατώτερη τιμή μίας μετοχής είναι 100 ευρώ. Η κατάθεση των χρημάτων μπορεί να γίνεται, κατόπιν επικοινωνίας, στον λογαριασμό που έχουμε ανοίξει γι' αυτόν τον σκοπό στην Εθνική Τράπεζα (αρ. λογ. 116/772277-01).

• Η ΡΗΞΗ επιθυμεί να διευρύνει όσο το δυνατόν τον κύκλο των συντακτών της.
Μπορείτε μας στείλετε το δικό σας άρθρο στην ηλεκτρονική διεύθυνση efrixi@gmail.com

• Η ΡΗΞΗ έχει συνδρομές. Μπορείτε, αν θέλετε, να γραφτείτε συνδρομητές, προσφέροντας έτσι μία επιπλέον οικονομική ενίσχυση για την έκδοσή της. Η ετήσια συνδρομή κοστίζει 30 ευρώ.

Το επόμενο φύλλο της ΡΗΞΗΣ θα κυκλοφορήσει το Σάββατο 3 Μαΐου 2014

Στο παρά πέντε

"Ούτε ένα ευχαριστώ..."

«Δεν άκουσα ούτε ένα ευχαριστώ», είπε ο πρωθυπουργός παρουσιάζοντας το υποτιθέμενο επίτευγμα του πρωτογενούς πλεονάσματος... Για ποιο πράγμα, ακριβώς, να του 'πουμε ευχαριστώ; Που υποθήκευσε το μέλλον της χώρας για 2 δισ.€ πλεόνασμα; Που μας μετέβαλε σε αποικία χρέους; Που εξανάγκασε πάνω από 100.000 νέους ανθρώπους να εγκαταλείψουν τη χώρα; Που έριξε στα τάρταρα τους δείκτες των γεννήσεων, με αποτέλεσμα να μιλάει ο ΟΗΕ για δραματική μείωση του πληθυσμού της χώρας μέχρι το 2050; Που έδεσε χειροπόδαρα τη χώρα, σε μια οικονομική τροχιά επενδύσεων λεπλασίας και γενικευμένου ξεπουλήματος;

Η κυβέρνηση κομπάζει ότι «θα μας βγάλει εκτός μνημονίων». Μάλιστα! Από τις συνέπειες, όμως, των μνημονίων πότε θα απαλλαγούμε; Δυστυχώς, ακόμα βρισκόμαστε στο πρελούδιο. Μέχρι σήμερα, βιώναμε μόνον τον βραχυπρόθεσμο αντίκτυπο –την δραστική μείωση των εισοδημάτων, την εκτόξευση της ανεργίας, εν τέλει, την συρρίκνωση των δεικτών ευημερίας της ελληνικής οικονομίας. Αλλά, όλα αυτά, είναι ποσοτικά μεγέθη. Τις ποιοτικές μεταβολές υπό την επίδραση των μνημονίων δεν τις έχουμε νοιώσει ακόμα –θα τις καταλάβουμε μόλις 'βγούμε από τα μνημόνια' και επέλθει η υποτιθέμενη «ανάπτυξη»: Μια ανάπτυξη που θα μεταβάλει ολόκληρη τη χώρα σε «ειδική οικονομική ζώνη», όπως συνέβη εξάλλου και στις υπόλοιπες χώρες που ανέλαβε να εξυγιάνει η Γερμανία, κύρια εκείνες του πρώην Ανατολικού Μπλοκ. Ίσως, βέβαια, τα πράγματα να είναι και χειρότερα, αν κρίνουμε ότι ακόμα και αυτή η Βουλγαρία (θυμάστε που παλιά λέγαμε 'δεν θα γίνουμε Βουλγαρία') τόλμησε να ορθώσει το ανάστημά της στις κυρώσεις που σκοπεύει να επιβάλει η Δύση στη Ρωσία. Ενώ, αντίθετα ο Ευάγγελος Βενιζέλος υπήρξε υποδειγματικό φερέφωνο του «his master's voice». Αυτές ακριβώς είναι οι συνέπειες του περίφημου «πρωτογενούς πλεονάσματος»: Για άλλη μια φορά, πυροδοτούνται διαδικασίες που θα μεταβάλουν ριζικά την φυσιογνωμία της χώρας, μέχρι να την κάνουν αγνώριστη, σαν τα αποτρόπαια μούτρα τους. Όπως και με τους προηγούμενους, που υπερασπίστηκαν με θέρμη την αναγκαιότητα ενός ριζικού μεγάλου μετασχηματισμού, η μοίρα των τωρινών θα είναι η ίδια: Μπορεί τώρα να πανηγυρίζουν, αλλά σε (πολύ) λίγα χρόνια δεν θα έχουν που να κρυφτούν. Τ' ακούς, Αντώνη Σαμαρά;

Η εργαλειοποίηση της τυπικής δημοκρατίας

Σαράντα μέρες πριν από την διεξαγωγή των δημοτικών εκλογών της χώρας, και δεν έχει δημοσιοποιηθεί καν η εγκύκλιος που ορίζει τους όρους της διαδικασίας. Πάνω σε αυτήν την τεχνητή ασάφεια, παίζεται ένα ολόκληρο γαϊτανάκι φημολογίας που έχει να κάνει με την αιφνιδιαστική διεξαγωγή εθνικών εκλογών, ή μια δραστική αλλαγή των όρων καθόδου στις δημοτικές εκλογές –που επί της ουσίας θα μακελέψει όλους τους ανεξάρτητους συνδυασμούς και θα διασφαλίσει ότι οι δημοτικές εκλογές θα τελεστούν στο ασφυκτικό πλαίσιο της κομματοκρατίας. Είναι κι αυτό μια από τις σοβαρές συνέπειες της αποικίας χρέους! Οι εκλογικές διαδικασίες εργαλειοποιούνται απόλυτα στο πλαίσιο ενός πολέμου χαρακωμάτων για την διασφάλιση πολύτιμου χρόνου επιβίωσης σ' ένα κατεστημένο «εκτελεστών» της επιβαλλόμενης πολιτικής, και μέσα σε αυτήν την προσπάθεια γελοιοποιείται ακόμα και αυτή η τυπική δημοκρατική διαδικασία...

"Ο υποψήφιος"

Σόιμπλε: Μην παρασύρεσιε

«Η Ελλάδα έχει σημειώσει μεγάλη πρόοδο και, εάν οι Έλληνες συνεχίσουν στον ίδιο δρόμο, έχουν σημαντικές πιθανότητες να τα καταφέρουν» δήλωσε ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε στη γερμανική κρατική τηλεόραση. Στη συνέχεια κάλεσε τους Έλληνες «να μην παρασύρονται από ανεύθυνους πολιτικούς». Και στη γραμμή Δραγασάκη έσπευσε να συμπληρώσει ότι η Ευρώπη και η Γερμανία δεν είναι υπεύθυνες για τα προβλήματα της Ελλάδας. Εδώ λέει ο Δραγασάκης ότι για την ελληνική κρίση δεν ευθύνεται η Γερμανία και η Ευρώπη, αλλά εμείς οι ίδιοι, δεν θα τα λέει ο Σόιμπλε. Ξεχνούν ο Σόιμπλε και ο Δραγασάκης ποιους ωφέλησε η ελληνική κρίση και ποιών τα προϊόντα αγοράζαμε τα προηγούμενα με το φθηνό χρήμα που μας παρείχε η Ευρώπη.

Γ.Ξ.

Ο Γιωργάκης απειλεί

Ο ΓΑΠ με αφορμή το βίντεο του Μπαλτάκου - Κασιδιάρη ζητά να φύγει το ΠΑΣΟΚ από την κυβέρνηση. Ο τυχωδιωκτισμός του δεν έχει όρια. Κατέστρεψε την χώρα, την έβαλε στο Μνημόνιο, για δύο χρόνια που ήταν στην εξουσία μας βούλιαζε καθημερινά και τώρα ζητά και τα ρέστα. Αντί να έχει παρεπεμφθεί σε ειδικό δικαστήριο για το πως διόγκωσε το χρέος το 2009 και πως διαπραγματεύτηκε το πρώτο μνημόνιο και να βρίσκεται σε καμιά φυλακή, θέλει να το παίζει και ρυθμιστής των πολιτικών πραγμάτων!

Ν.Ξ.

"Ο πρωθυπουργός και εγώ..."

«Ο πρωθυπουργός και εγώ, ως αντιπρόεδρος της κυβέρνησης και αρχηγός του ΠΑΣΟΚ, είμαστε αυτοί που εγγυώμεθα πλήρως την τήρηση της προγραμματικής συμφωνίας». Έτσι ξεκίνησε τις δηλώσεις του ο Βενιζέλος εξερχόμενος από το Μαξίμου, μετά τη συνάντηση που είχε με τον Σαμαρά και τον Στουρνάρα την Παρασκευή. Ο Βενιζέλος έστειλε τρία μηνύματα, πρώτον ότι το στοίχημα της οικονομίας κερδήθηκε και η Ελλάδα πάραυτα θα βγει στις αγορές. Δεύτερον, ότι μετά την υπόθεση Μπαλτάκου, ισχυρίστηκε ότι έγινε ξεκάθαρο πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος του ΠΑΣΟΚ μέσα στην κυβέρνηση για να προωθεί ζητήματα δημοκρατίας, διαφάνειας και κράτους δικαίου. Τέλος επιτέθηκε οφοδρά στη Χρυσή Αυγή, που είναι μια εγκληματική οργάνωση, ενώ η δικαιοσύνη κινείται ανενόχλητη και ανεπηρέαστη για να αποδώσει δικαιοσύνη. Ομολογουμένως αρχηγική εμφάνιση από τον Βενιζέλο, που παίρνει την υπόθεση πάνω του και διεκδικεί ισότιμο ρόλο με τον Σαμαρά. Από έναν Σαμαρά που, τρεις μέρες μετά το βίντεο Μπαλτάκου, δεν έχει βγει να κάνει μια, έστω και τυπική, δήλωση. Αλλά όταν σου στέλνει μηνύματα ο Μπαλτάκος, μέσω Χατζηνικολάου, μηνύματα ότι «για μένα ο Σαμαράς είναι ο Αντώνης που ήμασταν μαζί για τριάντα χρόνια» τι να βγεις και να πεις; Πάντως, έτσι που τα κατάφερε ο Σαμαράς και οι στενοί του συνεργάτες, παρόλι το ΠΑΣΟΚ είναι κλινικά νεκρό, ο Βενιζέλος έγινε και πάλι ρυθμιστής του πολιτικού παιχνιδιού. Η κυβέρνηση αυτή, για όσο κρατήσει, θα λειτουργεί με αιζέντα Βενιζέλου.

Γ.Ξ.

Οι συμμορίτες αυτοπαρουσιάζονται

Οι σχέσεις της Χ.Α. με το στενό περιβάλλον Σαμαρά

Του **Γιώργου Καραμπελιά**

Η συνομιλία Μπαλτάκου-Κασιδιάρη ήρθε να επιβεβαιώσει με τον πιο πανηγυρικό τρόπο αυτά που υποστηρίζαμε εδώ και δύο χρόνια: Η Χρυσή Αυγή δεν αποτελεί μια πρωτόγονη αντιμνημονιακή δύναμη, όπως υποστηρίζουν πολλοί, αλλά ενεργούμενο και όργανο των μνημονιακών δυνάμεων για να εκτρέψουν το αντιμνημονιακό κίνημα σε σύγκρουση μεταξύ αριστεράς και δεξιάς.

Παρ' όλα αυτά όμως ο Σαμαράς μέσω του Μπαλτάκου και άλλων –ανάμεσά τους και γνωστής νεοδημοκρατικής (;) εφημερίδας με ψευδώνυμο τίτλο, που φιλοξενεί πολλούς σαμαρικούς αρθρογράφους– συνέχισαν να κρατούν ανοικτούς τους διαύλους με την ακροδεξιά

Εξ ού και οι Μελιγαλάδες, οι επιθέσεις ενάντια στους αριστερούς, κ.λπ. Κατ' αυτό τον τρόπο θα απέτρεπαν τη συγκρότηση ενός ενιαίου αντιμνημονιακού κινήματος, που θα σάρωνε τις μνημονιακές κυβερνήσεις, πράγμα το οποίο και **επέτυχαν** σε μεγάλο βαθμό. Στη χειρότερη περίπτωση, μάλιστα, θα άνοιγαν τον δρόμο για μια συνεργασία, στην πορεία του, μεταξύ Ν.Δ. και Χρυσής Αυγής, ανοικτή ή συγκεκαλυμμένη. Τον Σεπτέμβριο του 2013, όταν αυτό το σχέδιο τινάχτηκε στον αέρα, μετά τη δολοφονία του αντιφασίστα Παύλου Φύσσα γράφαμε:

«...δέκα μέρες πριν (τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα), ένα σημαντικό κομμάτι του δεξιού κυβερνητικού Τύπου και καναλιών προωθούσε σενάρια συγκυβέρνησης της Ν.Δ. με τη Χ.Α., όπως ο ακραίος μνημονιακός **Μπάμπης Παπαδημητρίου**, που, στις 12 Σεπτεμβρίου, μιλούσε στο ΣΚΑΙ για πιθανή συνεργασία με τη Χρυσή Αυγή, αν σοβαρευτεί, αφού και ο ΣΥΡΙΖΑ μιλάει για συνεργασία με το ΚΚΕ! Αυτή την άποψη εξέφρασαν ετεροχρονισμένα και ο **Χρύσανθος Λαζαρίδης**, ο **Βορίδης** και ο **Άδωνις Γεωργιάδης**, που επέμεναν ιδιαίτερα στη θεωρία των δύο άκρων.[ ]

Η θεωρία των δύο άκρων δεν ήταν, κυρίως ή απλώς, μια προσπάθεια ποινικοποίησης της αριστεράς, όπως το εξέλαβαν οι αριστεροί φωστήρες, αλλά κατ' εξοχήν ο **φερετζές** της συμμαχίας της Ν.Δ. με τη Χ.Α. Διότι, εάν τα δύο άκρα είναι όντως από τη μία η Χ.Α. και από την άλλη ο ΣΥΡΙΖΑ, ή το ΚΚΕ, γιατί να μην μπορεί η Ν.Δ. να συνεργαστεί με μια Χ.Α. που θα έχει καλύψει εν μέρει τα ναζιστικά χαρακτηριστικά της (αυτό ακριβώς υποστήριζε άλλωστε ο κάποτε ακροαριστερός Μπάμπης); Γι' αυτό εξάλλου, την προηγούμενη περίοδο, οι μόνες κυβερνητικές δυνάμεις που στοχοποιούσαν επίμονα τη Χ.Α. ήταν το ΠΑ.ΣΟ.Κ και η ΔΗ.ΜΑΡ., ακριβώς επειδή φοβούνταν ότι, μετά από πιθανές εκλογές, ένα τέτοιο σενάριο θα πέταγε τους ίδιους στα αζήτητα. Γι' αυτό και η καραμανλική πτέρυγα της Ν.Δ. εναντιώνεται στη θεωρία των δύο άκρων. [ ] Παράλληλα δε, και πριν από όλα, η Χ.Α. είναι απολύτως χρήσιμη ως παράγοντας διαίρεσης και αποπροσανατολισμού των αντιμνημονιακών δυνάμεων.

Όλα αυτά όμως ίσχυαν μέχρι το βράδυ της 17ης Σεπτεμβρίου και τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα. Έκτοτε, το τοπίο μεταβλήθηκε δραματικά: Καμία κυβέρνηση δεν θα μπορούσε να συμπράξει με τους χρυσαυγίτες δολοφόνους, όταν μάλιστα υπήρχαν έντονες διαμαρτυρίες από την Ευρώπη, την Αμερική, το σιωνιστικό λόμπι και το Ισραήλ, για την ανοχή που έδειχνε η Ν.Δ., και ιδιαίτερα τα σώματα ασφαλείας, στη Χ.Α. [ ] Προφανώς, λοιπόν, **το χαρτί Χ.Α. κάπκε**. Γι' αυτό και ο Σαμαράς μάζεψε τον Χρύσανθο (ο μόνος που, εις ανάμνησιν του παρελθόντος του, συνεχίζει, είναι ο Βορίδης, με ιδιαίτερη επιμονή στο ΚΚΕ) και προσχώρησε, τουλάχιστον προσωρινά, στη γραμμή του Βενιζέλου και των καραμανλικών της Ν.Δ. Γι' αυτό και, πλέον, επιλέγει μια νέα γραμμή, την απόσπαση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου εκλογικού ποσοστού, ιδιαίτερα του πλέον ευκατάστατου χουντοδεξιού (δικαστικούς, επιχειρηματίες, εφοπλιστές), και την επιστροφή τους στη Ν.Δ.»

Η συνομιλία Μπαλτάκου-Κασιδιάρη αποδεικνύει πως αυτός ο σχεδιασμός δεν βρισκόταν μόνο στα μυαλά της παρέας του Σαμαρά, ούτε στη δική μας φαντασία, όπως πολλοί στον αντιμνημονικό χώρο υποστήριζαν, αλλά είχε μπει σε στάδιο υλοποίησης, σε ανοικτή συνεργασία με τους χρυσαυγίτες συμμορίτες. Στη συνωμοσία αυτή συμμετείχαν και πολλά άλλα μέλη της κυβέρνησης και της δεξιάς. Εξάλλου, όταν το σχέδιο αυτό ακυρώθηκε, μετά τη δολοφονία του Φύσσα, φάνηκε πολύ καθαρά πως η **Χρυσή Αυγή** όχι μόνο είχε διείσδυση στην Αστυνομία, στην ΕΥΠ, σε ανώτατους δικαστικούς, σε εφοπλιστικούς κύκλους και επιχειρηματίες, αλλά και ότι ένας αριθμός καναλιών, λαθρόβιων εφημερίδων, μεγαλοδημοσιογράφων και μεγαλοδικηγόρων συμμετείχαν σε αυτή.

> Οι συνέπειες αυτής της κίνησης θα είναι ανυπολόγιστες. Κατ' αρχάς τίναξε στον αέρα όλη τη φιέστα που ετοίμαζε η κυβέρνηση μετά το Γιουρογκρουπ και τον «θρίαμβό» της.

Όταν ο κατηγορούμενος **Μπούκουρας** αποκαλύπτει πως ο δικηγόρος του, **Κούγιας**, δεν τον άφηνε να διαχωριστεί από τη Χρυσή Αυγή «για να μην κάνει ζημιά στους άλλους κατηγορουμένους» (!) τι άραγε σημαίνει για τον Κούγια και τους λοιπούς του φυράματός του; Τι δηλούν άραγε τα εμβατήρια που ακούγονται συχνά πυκνά σε εκπομπές «αντιμνημονιακών» δημοσιογράφων και άλλων ποντικών των μυστικών υπηρεσιών; Ότι το σχέδιο της συμπόρευσης με τους χρυσαυγίτες είχε προχωρήσει τόσο ώστε όλοι αυτοί ένιωσαν προδομένοι, όταν η δολοφονία του Φύσσα πυροδότησε την αντίδραση άλλων τμημάτων των μυστικών υπηρεσιών, καθώς και των Αμερικανών και του Ισραήλ, που οδήγησαν στην ακύρωση ή έστω την αναστολή του σχεδίου. Παρ' όλα αυτά όμως ο **Σαμαράς**, μέσω του Μπαλτάκου και άλλων –ανάμεσά τους και γνωστής νεοδημοκρατικής(;) εφημερίδας με ψευδώνυμο τίτλο, που φιλοξενεί πολλούς σαμαρικούς αρθρογράφους– συνέχισαν να κρατούν ανοικτούς τους διαύλους με την ακροδεξιά, όχι υποχρεωτικά με τη μορφή της Χρυσής Αυγής και έτσι εξηγείται και η περίεργη ασυλία του Κασιδιάρη, ο οποίος προφανώς εκβίαζε με τα βίντεο που διαθέτει.

Μόνον όταν ο χρυσαυγίτης αντιλήφθηκε πως στη Νέα Δημοκρατία το σενάριο συμμαχίας με την ακροδεξιά έχει πλέον εγκαταλειφθεί και προωθείται η μετεξέλιξή της σε «Νέα Ελλάδα» –κινούμενη προς την «κεντροδεξιά», σε αγαστή συνεργασία με τους νταβατζήδες των ΜΜΕ– και ο ίδιος δεν θα αποφύγει τη φυλακή, τότε μόνον αποφάσισε να πουλήσει τον άνθρωπό του στη Νέα Δημοκρατία, δηλαδή τον Μπαλτάκο. Γι' αυτό και η καταδρομική αγανάκτηση του υιού Μπαλτάκου απέναντι στην «προδοσία» του Κασιδιάρη.

Οι συνέπειες αυτής της κίνησης θα είναι **ανυπολόγιστες**. Κατ' αρχάς, τίναξε στον αέρα όλη τη φιέστα που ετοίμαζε η κυβέρνηση μετά το Γιουρογκρουπ και τον «θρίαμβό» της. Τώρα πια κεντρικό ζήτημα έγιναν οι σχέσεις των σαμαρικών με τη Χρυσή Αυγή. Ο ΓΑΠ απειλεί την κυβερνητική πλειοψηφία, βρίσκοντας ευκαιρία να ξεχαστεί ο προδοτικός του ρόλος, η Χρυσή Αυγή πιθανότατα θα ανακάμψει στις δημοσκοπήσεις, παρότι αποδεικνύεται ο πεμπτοφαλαγγίτικος ρόλος της, η απαγόρευσή της θα καταστεί πολύ πιο δύσκολη και η Νέα Δημοκρατία κινδυνεύει να καταποντιστεί.

Γι' αυτό εξάλλου και ο **Σύριζα**, που **δεν θέλει** τώρα κατάρρευση της κυβέρνησης, αλλά επιθυμεί εθνικές εκλογές από το φθινόπωρο και μετά, όταν ο Σαμαράς θα έχει ολοκληρώσει τη μνημονιακή βρομοδουλειά, κρατάει χαμηλούς τόνους και δείχνει μια αμηχανία που συναγωνίζεται την κυβερνητική. Έτσι, αντί να βάλλει εναντίον του Σαμαρά ως **υπεύθυνου** για την συνωμοσία Μπαλτάκου-Κασιδιάρη, αντί να αποκαλύψει τον ρόλο της Χρυσής Αυγής ως το μακρύ χέρι του κράτους, ζητά την **παραίτηση Δένδια-Αναστασίου**, δηλαδή φαίνεται να υποστηρίζει τις αιτιάσεις... Κασιδιάρη! Όμως, μια τέτοια κοντόφθαλμη πολιτική, επειδή ο Σύριζα τρέμει την πιθανή αναιρροπή της κυβέρνησης Σαμαρά σήμερα, μπορεί να αποδειχτεί μοιραία! Ο Σύριζα δεν θα διαθέτει αιωνίως την ανοχή των αντιμνημονιακών ψηφοφόρων και πιθανόν το «momentum» και το ραντεβού με την... κυβέρνηση να τον προσπεράσει!

Γερμανικά νέα

Την ίδια στιγμή που ο Σαμαράς έταζε 500 εκ. € ψίχουλα σε άνεργους και... ένστολους, το ελληνικό κράτος χάριζε άλλα τόσα στην γερμανική Χόκφιτ, απαλλάσσοντάς την από την υποχρέωση να καταβάλει ΦΠΑ. Επιπλέον η ίδια εταιρεία οφείλει τις ασφαλιστικές εισφορές από την κατασκευή του αεροδρομίου, ύψους 1 δισ. €. Είναι, αυτό που λέμε, πρωτογενές ξεπούλημα!

- Ακόμα ένα ρεσιτάλ ανθελληνικού ρατσισμού από την εμετική Μπιλντ. Σε δημοσίευμά της, αναφέρεται χαρακτηριστικά: «Οι Έλληνες μπορούν να μειώσουν το χρέος τους με σεξ και ναρκωτικά». Και συνεχίζει... «Η οικονομική επίδοση στο σύνολο της ΕΕ αυξάνεται μονομιάς κατά 2,4%, αλλά μόνο στα χαρτιά». Το κείμενο στηλιτεύει μια σχετική ρύθμιση της Ε.Ε., που επιτρέπει την αναγραφή της πορνείας στο ΑΕΠ κάθε χώρας, ως κομμάτι του τριτογενούς τομέα, αλλά δράττεται της ευκαιρίας για να συνεχίσει «Στις λεγόμενες παραγωγικές δραστηριότητες ανήκουν και οι απάτες [...]Όσο πιο πολλούς απατεώνες και ναρκωτικά, όσο πιο πολλή αδήλωτη εργασία και πορνεία διαθέτει ένα κράτος τόσο πιο πλούσιο γίνεται στα χαρτιά».
- Ιστορική χαρακτηρίζεται η θέσπιση κατώτατου μισθού στη Γερμανία. Είναι 8,5€/ώρα, δηλαδή 1.450€ τον μήνα. Στην Ελλάδα, αυτή τη στιγμή είναι... 2,80€/ώρα με τους ίδιους τους Γερμανούς να πιέζουν διαρκώς για την περαιτέρω συμπίεσή του. Βέβαια, όπως είπε και η ομοσπονδιακή υπουργός εργασίας Ανδρέα Νάλες, που προέρχεται από τους σοσιαλδημοκράτες, από το μέτρο εξαιρούνται οι... ανήλικοι (!), οι μαθητευόμενοι και οι μακροχρόνια άνεργοι, οι οποίοι εξαιρούνται για το πρώτο εξάμηνο μετά την πρόσληψή τους. Και φυσικά όλοι οι κάτοικοι των αποικιών της Γερμανικής Ευρώπης, οι οποίοι πρέπει να ματώσουν για να επιτρέψουν στην μητρόπολη να φερθεί με τέτοια γαλαντομία στους πολίτες της.
- Πρόγραμμα της ελληνογερμανικής συνέλευσης συνεργασίας (τοπική αυτοδιοίκηση). Διαβάζουμε από την οικεία ιστοσελίδα: «Ανεργία νέων στη Νότια Ευρώπη-Εθελοντικό έτος κοινωνικής εργασίας στην Ελλάδα». Κοινωνική εργασία στην φροντίδα των ηλικιωμένων στο Λίππε της Ρηνανίας Βεστφαλίας, και δυνατότητα για επαγγελματική κατάρτιση στον τομέα της νοσηλευτικής. Προσφορά: κατάλυμα και φαΐ, και (κρατηθείτε) 200€ ΤΟ ΧΡΟΝΟ για «ελεύθερη διάθεση», το οποίο μέση στην πόλη του Λίπε εκτοξεύεται στο ιλιγγιώδες ποσό των 330€+ ναύλα 44€, μαζί με κοινωνική ασφάλιση και επίδομα τέκνων στη χώρα προέλευσης. Στην συνέχεια της επαγγελματικής κατάρτισης, μέσα σε 3 έτη οι απολαβές... πολλαπλασιάζονται (876€ ΤΟ ΧΡΟΝΟ, δηλαδή... 73€/μήνα, 937€/χρόνο, 1.038€/χρόνο). Τι να πρωτοσχολιάσει κανείς; Ότι αυτό το γηριατρικό κάτεργο βαφτίζεται «κοινωνική εργασία» και «μέριμνα για την απασχόληση των ανέργων»; Σε άλλες εποχές, χρησιμοποιούσαν άλλο όρο για να περιγράψουν αυτήν την «σχέση εργασίας». Αυτά είναι τα θαυμαστά έργα της γερμανικής εποπτείας στους ΟΤΑ.

Η Ελιά του ΣΥΡΙΖΑ

Για την συνέντευξη του Αντώνη Λιάκου στην Αυγή

Του **Απόστολου Διαμαντή***

Διαβάζοντας τη συνέντευξη του ιστορικού Αντώνη Λιάκου στην *Αυγή* που αναδημοσίευσε το Tvxs διαπιστώνει κανείς την εμμονή τμήματος της κεντροαριστεράς να σκέφτεται ακόμη με τους όρους του αλήστου μνήμης σημιτικού εκσυγχρονισμού: «Πέτυχε ή απέτυχε ο εκσυγχρονισμός; Η σημερινή κρίση έχει τις αιτίες της στον εκσυγχρονισμό ή στην αποτυχία του;» αναρωτιέται ακόμη και σήμερα ο Α. Λιάκος.

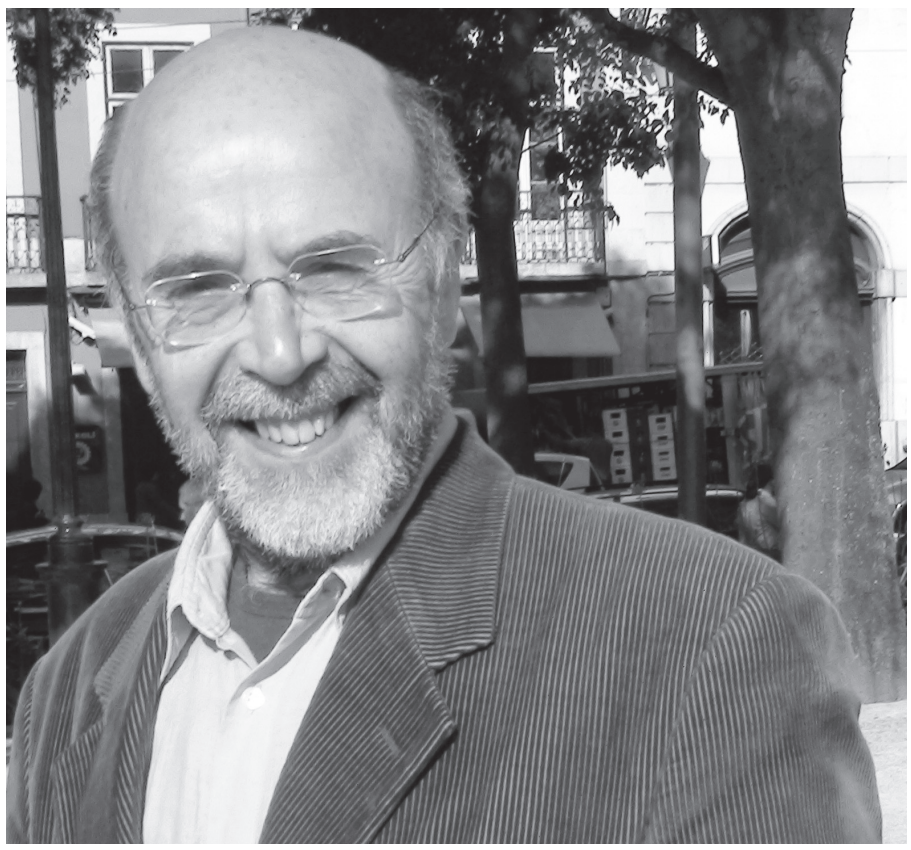

Εάν η αριστερά δεν ακολουθήσει την οδό αυτή και οδηγηθεί στο δρόμο που της προτείνει ο Α. Λιάκος, τότε άλλες δυνάμεις προφανώς θα αναλάβουν αυτό το έργο: οι δυνάμεις της δεξιάς και του ακραίου εθνικισμού.

Προφανώς εννοεί πως η Ελλάδα χρεοκόπησε επειδή απέτυχε να πραγματοποιήσει εκείνον τον εκσυγχρονισμό, για τον οποίο εξάλλου και ο ίδιος έδωσε πολιτικές μάχες και επιθυμεί να επιστρέψει ο ίδιος ο Σύριζα στην κοίτη του. Να γίνει δηλαδή ο Σύριζα ένας αριστερός κληρονόμος του σημιτισμού. Και για τον λόγο αυτό ο Λιάκος επικεντρώνει το πολιτικό του σχόλιο στους στόχους που πρέπει να έχει σήμερα η αριστερά, οι οποίοι κατά τη γνώμη του πρέπει πρωτίστως να απαντούν στον διαβόητο ακόμη εθνικισμό!

Δηλαδή, με λίγα λόγια, η σημερινή αριστερά, σε μια Ελλάδα πτωχευμένη, με μειωμένη εθνική κυριαρχία εξαιτίας της γερμανικής κηδεμονίας, θα πρέπει να θέσει ως στόχο την πάλη εναντίον του εθνικισμού! Και παράλληλα μ'αυτήν την πάλη να ενδυναμώσει και το κίνημα εναντίον των ομοφοβικών και των ρατσιστών, ώστε να καταστεί πολιτισμική αριστερά!

Δηλαδή; Τι ακριβώς πρέπει να κάνει ο Σύριζα; Να βάλει ως στόχο τον Μιχαλολιάκο και τον Μητροπολίτη Πειραιώς; Να μη μιλάει για τα ζητήματα εθνικής κυριαρχίας και να διοργανώνει ημερίδες με τον Βαλιανάτο; Μα αυτά τα κάνει ήδη η Ελιά του Βενιζέλου και το Ποτάμι. Ποιος ο λόγος τότε να ψηφίσουμε Σύριζα και να μην επιλέξουμε την κα Αφροδίτη Αλ Σαλέχ, που έχει και προϊστορία στα ζητήματα αυτά; Τι ακριβώς προτείνει ο Α. Λιάκος; Να πάει και ο Σύριζα μέσα στην Ελιά και στο Ποτάμι; Γιατί όχι; Δεν πρέπει να διευρύνουμε το μέτωπο εναντίον του εθνικισμού, δεν πρέπει να συμμαχήσουμε όλοι μαζί;

Προφανώς ο φανατισμένος πολιτικός λόγος των πρώην εκσυγχρονιστών και όψιμων αριστερών εξακολουθεί να βλέπει παντού εθνικιστικά φαντάσματα, την ώρα που το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα αποδυναμώνει τις εθνικές κυριαρχίες προς όφελος υπερεθνικών συσσωματώσεων, μετατρέποντας τα εθνικά κράτη σε αδύναμες κοινότητες, επαναφέροντας έτσι την πραγματικότητα της προνεωτερικής Ευρώπης των μοναρχιών.

Τη στιγμή δηλαδή που η Ελλάδα έχει μετατραπεί σε μια πραγματική αποικία δημοσίου χρέους, με απορρυθμισμένη την εσωτερική της αγορά και κατεστραμμένη την εθνική της βιομηχανία, την εθνική της παιδεία, τον εθνικό της στρατό και το εθνικό της κοινοβούλιο, με υποταγμένο τον λαό της, δεμένο χειροπόδαρα στις εγχώριες και ευρωπαϊκές τράπεζες, ο Α. Λιάκος έχει την εντύπωση πως αυτό που περιμένει ο λαός από τον Σύριζα είναι να υψώσει το λάβαρο του αντιεθνικισμού.

> Τι ακριβώς προτείνει ο Α. Λιάκος; Να πάει και ο Σύριζα μέσα στην Ελιά και στο Ποτάμι; Γιατί όχι; Δεν πρέπει να διευρύνουμε το μέτωπο εναντίον του εθνικισμού, δεν πρέπει να συμμαχήσουμε όλοι μαζί;

Λάθος. Οι λαοί της Ευρώπης αυτή τη στιγμή είναι περισσότερο από ποτέ δύσπιστοι και εχθρικοί απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στρέφονται όλο και περισσότερο προς το εθνικό τους πλαίσιο. Όχι επειδή είναι ομοφοβικοί και εθνικιστές, αλλά απλώς επειδή αντιλαμβάνονται όλο και περισσότερο πως η προοπτική της κατάργησης των εθνικών κρατών συνοδεύεται από την πλήρη οικονομική και πολιτική υποταγή στο υπερεθνικό χρηματοπιστωτικό κέντρο των Βρυξελλών που καλύπτει τον πραγματικό εθνικό επεκτατισμό του Βερολίνου.

Επομένως, η ελληνική αριστερά και πρωτίστως ο Σύριζα θα πρέπει να επεξεργαστούν μια εθνική πολιτική αντιμετώπισης του μέγιστου κινδύνου να μείνει ο λαός εντελώς απροστάτευτος πολιτικά απέναντι στους δανειστές του και απέναντι στη γραφειοκρατία της γερμανικής Ευρώπης. Θα πρέπει δηλαδή ο Σύριζα να ηγηθεί της πολιτικής μάχης ενάντια στην κατάργηση της εθνικής κυριαρχίας και στην υπεράσπιση των ελληνικών εθνικών συμφερόντων.

Διότι, εάν η αριστερά δεν ακολουθήσει την οδό αυτή και οδηγηθεί στον δρόμο που της προτείνει ο Α. Λιάκος, τότε άλλες δυνάμεις, προφανώς, θα αναλάβουν αυτό το έργο: οι δυνάμεις της δεξιάς και του ακραίου εθνικισμού.

Η νέα παραχάραξη της Μαρίας Ρεπούση

Η Μ. Ρεπούση πάντα θα συντείνει στην ιστορική παραχάραξη και θα προωθεί τις ιδεοληψίες της

Του **Σάββα Παύλου***

Η κα Ρεπούση, εξοπλισμένη με μερικές μπροσούρες και ιδεολογήματα, προσεγγίζει τα πάντα με ανιστόρητο τρόπο, χωρίς μελέτη και έρευνα. Χτες αναφέρθηκε και στις μαθητικές παρελάσεις και ζήτησε την κατάργησή τους, υποστηρίζοντας ότι «είναι ένας θεσμός που προέρχεται από τον Ιωάννη Μεταξά». Ακόμη μια ένδειξη ιστορικής ημιμάθειας και ιδεοληψίας, από ένα πρόσωπο που έγραψε μάλιστα βιβλίο Ιστορίας για τους μαθητές της ταλαίπνης Ελλάδος.

Όμως οι μαθητικές παρελάσεις αποτελούσαν θεσμό πριν καν γεννηθεί ο Μεταξάς. Από τον δέκατο έναιο αιώνα, σε όλες τις πόλεις του ελληνισμού, οι μαθητικές παρελάσεις αποτελούσαν βασική συνισταμένη του δημοσίου βίου. Μπορούμε να πούμε ότι η μαθητική παρέλαση και η μπάντα/φιλαρμονική, που έπαιζε την Κυριακή στην κεντρική πλατεία, αποτελούσαν τα δύο βασικότερα θέματα της κουλτούρας του άστεως, όταν οι πόλεις άρχισαν να αποτελούν σημαντικά πληθυσμιακά κέντρα και δημιουργούσαν νέες εκφράσεις συλλογικού βίου, πολύ διαφορετικές από τις εκδηλώσεις του αγροτοποιμενικού περιβάλλοντος, που χαρακτήριζαν την προηγούμενη περίοδο, και βασίζονταν κυρίως στις θρησκευτικές πανηγύρεις πέριξ του ναού.

Οι μαθητές του 19ου αιώνα περίμεναν με αδημονία τις παρελάσεις, ήταν η πιο καλή τους εκδήλωση και συμμετείχαν με απόλυτη ευχαρίστηση. Συμμετείχαν με χαρά –για να φέρουμε ένα παράδειγμα από πρόσφατες εποχές- όπως οι φοιτητές στα εφηβικά πάρτι της δεκαετίας του '60 ή στα φεστιβάλ πολιτικών νεολαιών την περίοδο της μεταπολίτευσης. Ας μην ξεχνάμε ότι, μέχρι και το δεύτερο ήμισυ του 20ού αιώνα, ένα ποσοστό λιγότερο από το 10% προχωρούσε για το γυμνάσιο, οι άλλοι συνέχιζαν στις αγροτοποιμενικές ασχολίες της οικογένειάς τους ή πήγαιναν μαθητευόμενοι σε βιοτεχνίες, οικοδομές και άλλους χώρους εργασίας. Αυτό το μικρό ποσοστό, το κάτω από 10%, αισθανόταν ότι ήταν προνομιούχο, το εκλεκτό μέρος της ηλικιακής ομάδας των εφήβων, ήταν η χρυσή νεολαία της

κοινωνίας τους και έπρεπε να παρουσιαστεί στην κοινωνία, να προβληθεί και να πάρει τα εύσημα.

Όσοι δεν επαναπαύονται στις εύπεπτες μπροσούρες, που τρέφουν διάφορους ιδεοληπτικούς, όσοι μιλούν με επιστημοσύνη και στοιχεία, μπορούν να παραπέμψουν σε χιλιάδες δημοσιεύματα που αναφέρονται στις μαθητικές παρελάσεις, πολύ πριν από την εμφάνιση του Μεταξά. Ακόμη και στη μικρή Κύπρο, η μαθητική παρέλαση αποτελούσε βασική δραστηριότητα των σχολείων. Από την εφημερίδα Κυπριακός Φύλαξ (12 Οκτωβρίου 1913) αποσπώ μερικές γραμμές για μαθητική παρέλαση στον Πεδουλά: Οι μαθητές, προηγουμένης της εθνικής σημαίας, "παρήλασαν διά των κεντρικωτέρων οδών του χωρίου, διαχύνοντες τον πατριωτικόν ενθουσιασμόν και ψάλλοντες θούρια, άτινα χαρμοσύνως αντήχουν εις τας κοιλάδας των γραφικών ορέων." Αυτά σε ένα χωριό με γραφικά όρη και κοιλάδες, για να αντιληφθούμε τι γινόταν με τις μαθητικές παρελάσεις στις πόλεις με μεγάλο πληθυσμό.

Όλα αυτά αποδεικνύουν ότι μερικοί λεγόμενοι προοδευτικοί κύκλοι είναι ανιστόρητοι, αγράμματοι και ιδεοληπτικοί, απλώς έχουν θράσος. Εκσφενδονίζουν την εισήγησή τους με τρόπο φορτισμένο και τρομοκρατικό, ότι αυτή αποτελεί την πεμπτουσία του σύγχρονου πνεύματος και άρα όσοι αντιδράσουν μεταβαίνουν όλοι στην ομαδοποίηση των παρωχημένων και παρελθοντολόγων. Συγχυσμένη η ελληνική κοινωνία κάποτε τους ακούει. Συνήθως, όταν διαισθάνεται το ύποπτο ιδεολογικό παιγνίδι που παίζουν τους στρέφει την πλάτη, χωρίς όμως να τους ελέγξει, να τους κρίνει και να τους αποκρούσει.

Το σημαντικό δεν βρίσκεται εδώ. Εκατοντάδες ερευνητές, που αναδιφούν έντυπα του 19ου αιώνα και των αρχών του 20ού, για τη συγκρότηση των διαφόρων μελετών τους για πρόσωπα, τόπους, έντυπα και θέματα αυτής της περιόδου, έχουν εντοπίσει εκατοντάδες αναφορές για μαθητικές παρελάσεις, ακόμη και πριν ο Μεταξάς γεννηθεί, ή ακουστεί το όνομά του. Όμως κανένας δεν βγήκε να το τονίσει αυτό, να διορθώσει τους ιδεοληπτικούς ή τους λανθασμένους προοδευτικώνυμους.

Αλήθεια, έχει πέσει τόσος φόβος στην Ελλάδα;

*savvaspavlou.wordpress.com

Μια ληστρική, καταστροφική επένδυση

Αίγινα: Ενάντια στην εγκατάσταση ιχθυοκαλλιέργειας στη Λιγέα της Πέρδικας

Ομάδα Προβληματισμού και Παρέμβασης στην Αίγινα

Εδώ και μια τριακονταετία, οι επιχειρήσεις ιχθυοκαλλιεργειών λυμαίνονται πολλούς κλειστούς κόλπους σε όλη την ελληνική ακτογραμμή. Λειτουργούν με σύγχρονους σκλάβους από πάμφτωχες χώρες, ενώ τα υπολείμματα των τροφών και τα περιττώματα των ψαριών έχουν μετατρέψει το βυθό της θάλασσας σε σκουπιδότοπο.

Οι ιχθυοκαλλιέργειες λυμαίνονται τον ιδρώτα των λαών, αφού συνεχίζουν να χρηματοδοτούνται, στο συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος της επένδυσής τους, με ζεστό χρήμα από την ΕΕ. Αναπτύχθηκαν με το πρόσχημα της υπεραλίευσης, άρα και της εξάντλησης των αλιευμάτων. Η ουσία όμως είναι, ότι στόχος τους είναι να σβήσουν από το χάρτη τη βιώσιμη παράκτια αλιεία, (104η Σύνοδος Ολομέλειας Επιτροπής των Περιφερειών Ευρώπης-Νοέμβριος 2013) σε χώρες όπως η Ελλάδα, με μεγάλη παράδοση αλιείας και τεχνολογίας πλοίων. Επιθυμούν, όπως και ίδιοι επισήμως διατείνονται, να μετατρέψουν τις θάλασσές μας σε οικόπεδα βιομηχανίας παραγωγής, δήθεν φτηνού, αλλά ανθυγιεινού ψαριού, για τις αγορές της Ευρώπης κυρίως.

Το πρόβλημα, όμως, έγινε ακόμα πιο έντονο ύστερα από την Κοινή Υπουργική Απόφαση της πρώτης κατοχικής κυβέρνησης, μια μόλις εβδομάδα πριν παραιτηθεί, στις 4 Νοεμβρίου 2011. Εκείνη την εποχή υπήρξε και το αίτημα για εγκατάσταση ιχθυοκαλλιέργειας στη Λιγέα του νησιού μας, όπως και σε όλη την Ελλάδα, κι έτσι τους δόθηκε η δυνατότητα για περαιτέρω ασυδοσία. Εκείνη την εποχή υπήρξε μαζική αντίσταση στην παράνομη απόφαση για το «χωροταξικό υδατοκαλλιεργειών», αφού δεν πήρε καν την έγκριση από το Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξικού Σχεδιασμού. Προσφυγές υπήρξαν σε όλη την Ελλάδα, ενώ για την περίπτωση της Λιγέας, ο Δήμος Αίγινας και η ημετέρα Περιφέρεια είχαν αρνητικές αποφάσεις.

Τα πράγματα όμως, από το 2013, πήραν μια αρνητική εξέλιξη. Με το πρόσχημα της απορρόφησης των κονδυλίων, για μέχρι και 60% χρηματοδότησης από την ΕΕ, (επίσημες δηλώσεις αναφέρονται σε 6,5 δισεκατομμύρια ευρώ για τον κλάδο των ιχθυοκαλλιεργειών), το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης ετοιμάζει νόμο που θα ελαχιστοποιεί τη διαδικασία για την έγκριση αδειών σε υδατοκαλλιέργειες. Έτσι, οι διορισμένες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις έδωσαν σωρηδόν άδειες σε όλη την Ελλάδα, παρακάμπτοντας όχι μόνο τις ενστάσεις των τοπικών κοινωνιών, αλλά και τις αποφάσεις της περίφημης Νέας Περιφερειακής Διοίκησης. Κάνοντας κουρελόχαρτα τις διακηρύξεις περί «Αποκέντρωσης», εγκρίθηκε και η εγκατάσταση υδατοκαλλιέργειας στη Λιγέα. Η υπόθεση των ιχθυοκαλλιεργειών είναι και πολιτικό ζήτημα που πρέπει να παλευτεί στη βάση των τοπικών μας κοινωνιών, αλλά και σε συντονισμό με άλλες περιοχές, όπου οι ψαράδες και γενικά οι πολίτες αντιστέκονται. **Δεν πιστεύουμε στους σωτήρες και στους προστάτες.**

Από τη δική μας πλευρά τασσόμαστε, δυναμικά, μέσα στο τοπικό κίνημα που αρνείται αυτήν την καταστροφή, υπενθυμίζοντας ότι το ζήτημα αυτό όχι μόνο δεν είναι απλώς τοπικό αλλά ξεπερνάει τα εθνικά σύνορα. Από τη μια είναι το πρόσχημα της υπεραλίευσης που ενισχύει την προώθηση των ιχθυοκαλλιεργειών κι από την άλλη είναι η κατοχική μας κυβέρνηση, που μπροστά στην απορροφητικότητα των κονδυλίων δεν έχει κανένα φραγμό να καταστρέψει τη θάλασσα και την παράκτια αλιεία. Εμείς, βλέπουμε τον αγώνα για την ακύρωση της εγκατάστασης της ιχθυοκαλλιέργειας αδιαίρετα, από τη στήριξη της παράκτιας, μικρής και βιώσιμης αλιείας που σέβεται το θαλάσσιο περιβάλλον και εξασφαλίζει με αλιεύματα τον πληθυσμό της χώρας.

-Αγώνας ενάντια στη νέα κατοχή-Να ακυρωθεί το Χωροταξικό Υδατοκαλλιεργειών (ΚΥΑ/4-11-2011)

-Να ακυρώσουμε την εγκατάσταση ιχθυοκαλλιέργειας στη Λιγέα του νησιού μας

-Να στηρίξουμε τους ψαράδες στους τόπους μας

-Να ενταχθεί, ως μάθημα στην εκπαίδευση, η αλιευτική παραγωγή και το θαλάσσιο περιβάλλον

Η νεκρανάσταση του σημιτισμού;

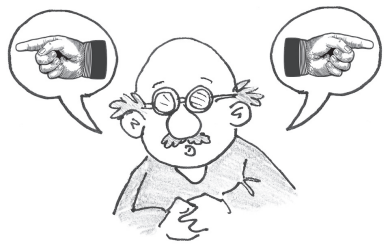

Το Κυπριακό και πάλι ρυθμιστής

Του **Γιώργου Ρακκά**

Με την ανακοίνωση του περίφημου Κοινού Ανακοινωθέντος, άρχισε και ένας σφοδρός εσωτερικός αγώνας στον ΣΥΡΙΖΑ για τη θέση που θα τηρήσει η αξιωματική αντιπολίτευση απέναντι στις μείζονες εξελίξεις στο Κυπριακό.

Κοινός τόπος και των δύο τοποθετήσεων, είναι ότι μυστηριωδώς αποσυνδέουν το κυπριακό μνημόνιο από την προσπάθεια για την επιβολή αποτρόπαιας λύσης στο Κυπριακό.

Αυτή τη φορά το τοπίο είναι αρκετά διαφορετικό από τους συσχετισμούς που επικρατούσαν εντός του τότε ΣΥΝ, κατά την εποχή του σχεδίου Ανάν.

Τότε, η πλειοψηφία του κομματικού μηχανισμού τασσόταν υπέρ του σχεδίου, ενώ μειοψηφούσαν εκείνοι που το κατήγγειλαν σφόδρα. Αντίθετα ήταν τα πράγματα στην εκλογική βάση. Σύμφωνα με σφυγμομετρήσεις της εποχής, ένα 60%-65% τασσόταν αναφανδόν κατά του σχεδίου, με τους υποστηρικτές να μειοψηφούν. Εν τέλει, όπως όλοι γνωρίζουμε, ο ΣΥΝ είχε πάρει τότε απόφαση να στηρίξει το σχέδιο Ανάν –γεγονός που προκάλεσε τη γενική κατακραυγή και αποτέλεσε έναν από τους μείζονες παράγοντες για την εσωκομματική κρίση που εκδηλώθηκε λίγο αργότερα. Το γεγονός ότι αυτή η κρίση οδήγησε στην ανάληψη της ηγεσίας του ΣΥΝ από τον Αλέκο Αλαβάνο, κύριο υποστηρικτή του ΟΧΙ στο σχέδιο Ανάν, λέει πολλά για το πόσο επέδρασε τότε το Κυπριακό στις εξελίξεις. Είχε προηγηθεί ένα ισχνό 3,26% στις εκλογές του Μαρτίου 2004, ποσοστό που καταφανώς έχει σχέση με τη στάση που τήρησε το κόμμα στο Κυπριακό.

Σήμερα, τα πράγματα στον ΣΥΡΙΖΑ είναι εντελώς διαφορετικά. Λόγω ρόλου, θέσης και των προσδοκιών που εκφράζει, αδυνατεί να επαναλάβει τον ρόλο που κατά παράδοση είχε στην προ κρίσης εποχή: αυτόν της «αριστεράς του εθνομηδενισμού», μιας δύναμης που νομιμοποιούσε ιδεολογικά την υπαγωγή της χώρας στα μεγάλα γεωπολιτικά συμφέροντα, δυτικά και ανατολικά. Γι' αυτό και οι συσχετισμοί πάνω στο Κυπριακό, κομβικό ζήτημα που θα κρίνει την τοποθέτηση της χώρας στο κάδρο των γεωπολιτικών συσχετισμών, έχει μεταβληθεί: Πολλοί κορυφαίοι της ηγεσίας του ΣΥΡΙΖΑ, με προεξάρχοντες τους Α. Τσίπρα και Ρένα Δούρου, τοποθετήθηκαν αρνητικά σε σχέση με το Κοινό Ανακοινωθέν, προς μεγάλη απογοήτευση του σκληρού εκσυγχρονιστικού-εθνομηδενιστικού πυρήνα που έχει μείνει εντός του κόμματος. Όσο για τη βάση, είναι κοινός τόπος ότι αυτούς που αποκαλούν οι παραδοσιακοί εθνομηδενιστές του συγκεκριμένου χώρου «εθνικιστές» εκφράζει τη συντριπτική πλειοψηφία του 27%, ενώ οι ίδιοι έχουν παραμείνει λίγο ως πολύ στα ίδια ποσοστά επιρροής με εκείνα του... 2004 –δηλαδή ένα κλάσμα του 3,26%.

Γι' αυτό και περνούν στην αντεπίθεση. Σε άρθρο που δημοσιεύεται στις 12 Φεβρουαρίου 2014, οι Α. Ζαχαριάδης, Σ. Αναγνωστοπούλου, Χ. Καραγιαννίδης (ο τελευταίος, βουλευτής Δράμας του ΣΥΡΙΖΑ) τοποθετούνται αναφανδόν υπέρ του Κοινού Ανακοινωθέντος. Και υπάρχει σημαντική εξέλιξη στην επιχειρηματολογία τους, σε σχέση με εκείνη που χρησιμοποιούσαν το 2004. Στο σχέδιο Ανάν, η υποστήριξή του πραγματοποιούνταν με μια ντρίπλα προσφυγής σε γενικευτικά επιχειρήματα. Το σχέδιο μπορεί να ήταν κακό, κατά τα λεγόμενά τους, ωστόσο οι αντιρρήσεις κάμπτονταν μπροστά στην αυταξία της επαναπροσέγγισης, τον αφηρημένο κοσμοπολιτισμό και τη χρήση της θεωρίας περί «ισότιμης ευθύνης» Ελλήνων της Κύπρου και των Αθηνών και Τούρκων (οι Τουρκοκύπριοι υπήρξαν απλώς τα θύματα της υπόθεσης) για την εισβολή του 1974. Σήμερα, προχωρούν στην υπεράσπιση της ίδιας της λύσης που προβλέπει το Κοινό Ανακοινωθέν.

Και αυτό δείχνει το αδιέξοδο στο οποίο έχουν περιέλθει, διότι είναι εξαιρετικά δύσκολο για οποιονδήποτε νοήμονα άνθρωπο να αποδεχτεί ένα σχέδιο που περιφρονεί ανοιχτά όχι μόνο, γενικά, τις δημοκρατικές αρχές, το ευρωπαϊκό κεκτημένο, την αρχή της ανεξαρτησίας, αλλά και συγκεκριμένα την αυτοδιάθεση του κυπριακού ελληνισμού και τα ιστορικά του δίκαια.

Ταυτόχρονα, ο Χ. Γεωργούλας εξαπολύει από τις στήλες της *Εποχής* επίθεση εναντίον του διπλωματικού συμβούλου του Τσίπρα, Γ. Αϋφαντή (23 Μαρτίου 2014), ότι με βάση το Κυπριακό προωθεί θεωρίες «εθνικού κέντρου» και προσπαθεί να σύρει τον Τσίπρα σε τάχα εθνικιστικές θέσεις.

Κοινός τόπος και των δύο τοποθετήσεων είναι ότι, μυστηριωδώς, αποσυνδέουν το κυπριακό μνημόνιο από την προσπάθεια για την επιβολή αποτρόπαιης λύσης στο Κυπριακό, λες και η Κυπριακή Δημοκρατία

> Εξίσου ανεξήγητα απουσιάζει πλήρως μια ανάλυση των γεωπολιτικών συσχετισμών και σχεδίων που διαμορφώνουν το πλαίσιο της προτεινόμενης λύσης

σήμερα δεν είναι πολλαπλώς εκβιαζόμενη και στη μέγκενη του χρέους. Ακόμα και η αναφορά στην ταξικότητα αποσυνδέεται από τη μεγάλη αρνητική αναδιανομή που επιβάλλει σήμερα η τρόικα στην Κύπρο –διότι, προφανώς, τότε, η συσχέτιση της μιας εξέλιξης με την άλλη θα ήταν προφανής. Για να μη μιλήσουμε για τη σκανδαλώδη στήριξη που παρέχεται στην υποτιθέμενη αριστερά του ΑΚΕΛ, παρ' όλα τα εγκλήματα στο Μαρί, τα σκάνδαλα με τον Βγενόπουλο, που μπαινόβγαινε στο υπουργικό γραφείο σαν αιζέντης του Χριστόφια, τον σφιχτό εναγκαλισμό της κυβέρνησής του με τους Αγγλοαμερικάνους.

Εξίσου ανεξήγητα, απουσιάζει πλήρως μια ανάλυση των γεωπολιτικών συσχετισμών και σχεδίων που διαμορφώνουν το πλαίσιο της προτεινόμενης λύσης –π.χ. για τις εσωτερικές περιπέτειες της Τουρκίας, τον αυταρχισμό του κράτους, την καθήλωση της εσωτερικής πολιτικής ζωής στον οχετό των σκανδάλων, της συνωμοσίας και της δράσης επάλληλων παρακρατικών μηχανισμών. Όχι, για τους υποστηρικτές του Κοινού Ανακοινωθέντος μόνο η Ελλάδα είναι ύποπτη "εξωτερικής επέμβασης" (sic!) [ποια;;; Η χώρα που από το 1974 έχει ως επίσημο δόγμα της το «Η Κύπρος κείται μακράν»...!] στην Κύπρο και όχι η επεκτατική Άγκυρα, παρά τα πεπραγμένα της στη Συρία, στο Κόσοβο, τη Βουλγαρία, τη Θράκη, τη Βοονία και την Αλβανία.

Ανεξάρτητα από τα κίνητρα –δεν μας ενδιαφέρουν– αυτών των αποσιωπήσεων, σημασία έχει ότι στην ουσία επιφέρουν τη μετατόπιση της συγκεκριμένης άποψης μέσα στο κάδρο του κατεστημένου, που προωθεί ταυτόχρονα την κοινωνική, οικονομική, πολιτική και εθνική απίσχναση του ελληνισμού –κυπριακού και ελλαδικού.

Ο "εσωτερικός αγώνας" γίνεται για τη θέση που εν τέλει θα πάρει ο ΣΥΡΙΖΑ στις εξελίξεις στο Κυπριακό. Η επικράτηση αυτής της άποψης θα ολοκληρώσει μια πορεία «κεντροαριστεροποίησης» του ΣΥΡΙΖΑ, στα πρότυπα του ΓΑΠ-ΠΑΣΟΚ 2009. Δεν είναι εξάλλου τυχαίο ότι ο Σιαθάκης, που διολισθαίνει διαρκώς με δηλώσεις του σε σταδιακή αποδοχή πτυχών και πλευρών της μνημονιακής πολιτικής, είναι των αυτών απόψεων σε σχέση με το Κυπριακό. Κοντολογίς, το Κυπριακό αναδεικνύεται και πάλι ρυθμιστής των εξελίξεων στο εσωτερικό της ελληνικής αριστεράς.

Ούτε είναι τυχαίο το ότι, σε συνέντευξή του στις 23 Μαρτίου 2014 στον Στρατή Μπουρνάζο (Ενθέματα της *Αυγής*), ο **Αντώνης Λιάκος** έλεγε ότι τέτοιου τύπου συσχετίσεις είναι σαν να υπνοβατείς διασχίζοντας λεωφόρο: «Το σύνθημα "η χούντα δεν τελείωσε το '73", τα μνημόνια ως νέα γερμανική κατοχή, η αναζήτηση "νέου ΕΑΜ" είναι μερικά χτυπητά παραδείγματα. Η σκέψη με αναλογίες δημιουργεί ένα χάρτη: εξάρτηση, υποτέλεια, ραγιαδισμός από εδώ, μικρός λαός που πολεμά από εκεί –έναν χάρτη νοητικό και συναισθηματικό. Το όπως τότε – έτσι και τώρα δημιουργεί ένα ηρωικό τύπο αντίληψης, προσωποποιεί πολύπλοκες δυνάμεις και διαδικασίες, αποδίδει οικονομικά και κοινωνικά φαινόμενα σε εθνικές στρατηγικές. "Μας επιβουλεύονται". "Αποικία χρέους". Αλάτισμα με συνωμοσιολογία. Δε λέω, εύπεπτος τρόπος σκέψης, αλλά είναι σαν να υπνοβατείς διασχίζοντας λεωφόρο». Λίγο πιο κάτω, στην ίδια συνέντευξη, λέει με νόημα: «Ο Όμιλος Παπανδρεασίου, πριν τη δικτατορία, η Δημοκρατική Άμυνα, στα χρόνια της δικτατορίας, ο σημιτικός εκσυγχρονισμός στα χρόνια του ΠΑΣΟΚ συγκροτούν γενεαλογία ιδεών».

Τα πράγματα είναι περισσότερο από σαφή: Η θέση του ΣΥΡΙΖΑ στο Κυπριακό θα κρίνει το εάν ο σημιτισμός θα νεκραναστηθεί υπό νέο προσωπείο, ή αν θα συρρικνωθεί ακόμα περισσότερο, προς την ολοκλήρωση της ιστορικής του αποσύνθεσης.

Λαός και Μονοπώλια

Του **Παναγιώτη Κόρπα**

Για να κατανοήσουμε γιατί ο λαός δεν αντιδράει με αυτά που του συμβαίνουν, εκτός των πολλών ερμηνειών πρέπει να δούμε τι περικλείει αυτή η έννοια λαός, που αντιπαρατίθεται με τα μονοπώλια.

Μέσα σε αυτή την απλουστευτική αντίθεση, η έννοια του λαού γίνεται μια κολυμβήθρα του Σιλωάμ για μεγάλα στρώματα, παρασιτικά, που δεν φορολογούνται ή φορολογούνται λιγότερο από ό,τι θα έπρεπε. Που λένε ότι αν το πράγμα σταματήσει μέχρι εδώ καλά θα είναι, ή επιλέγουν εκδοχές αντίδρασης δήθεν αντιμνημονιακές, αλλά ταυτόχρονα αντιδραστικές.

Είναι αλήθεια πως σε αυτή την λαίλαπα που ζούμε χτυπιούνται τα μεσαία στρώματα, αλλά ταυτόχρονα μάζες εργαζομένων ή συνταξιούχων εξαθλιώνονται.

Πρέπει όμως να δούμε, πως στην ελληνική κοινωνία τα μικρομεσαία στρώματα είναι τεράστιας έκτασης και συνήθως αποτελούν αμορτισέρ σε κάθε κλυδωνισμό της ελληνικής κοινωνίας και διαθλούν τον ριζοσπαστισμό των κοινωνικών κινημάτων, γιατί στο βάθος η ρήση του Μαρξ πως διαμορφώνεις συνείδηση, ανάλογα με το πώς βγάζεις το ψωμί σου έχει ακόμα αξία.

Στη μεταπολίτευση ιδιαίτερα ένας μεγάλος αριθμός ελεύθερων επαγγελματιών παραοικονομούσε και μάλιστα σε πολύ μεγάλο ποσοστό περίπου 40% του ΑΕΠ. Με αυτά τα στρώματα, λοιπόν οι εργαζόμενοι είναι σύμμαχοι και συναποτελούν την έννοια λαός;

Βέβαια αυτά τα στρώματα τώρα πλήττονται, αλλά η αντίδρασή τους οδηγεί σε ένα κοινό μπλοκ με τους εργαζόμενους;Ή οδηγούνται σε συντηρητικές ή αυταρχικές λύσεις;

Πολλά απ' αυτά τα λεφτά της παραοικονομίας, δεν επανεπενδύθηκαν στην οικονομία σε παραγωγικούς τομείς, αλλά ακολούθησαν την εύκολη οδό της οικοδομής. Στη μεταπολίτευση παρακολουθήσαμε στο απόγειό του το φαινόμενο των εξοχικών με πισίνες στη Μύκονο, στην Αράχοβα, αλλά και το λεκανοπέδιο της Αττικής.

Κι αυτούς όλους θα τους βάλουμε στο λαό;

Το σίγουρο είναι πως στη χώρα μας έχουμε μια στρατιά εισοδηματιών, που μειώνεται το εισόδημά τους αλλά αντέχουν, και μπορεί να αντιδρούν αλλά σίγουρα δεν είναι αυτοί που θα συγκροτήσουν μια αντιμνημονιακή εναλλακτική λύση απέναντι στο πρόβλημα της χώρας.

Το να συμπεριλαμβάνουμε στο λαό όλα αυτά τα στρώματα της ελληνικής κοινωνίας, σε μια αντίθεση, με τα μονοπώλια, είναι μια ψεύτικη αντίθεση που βάζει μαζί με τον λαό, εχθρούς του λαού. Η χώρα μας έχει μια μικρομεσαία δομή, όπως το αναπτύσσει ο Γιώργος Καραμπελιάς στο βιβλίο του, *Η Μικρομεσαία Δημοκρατία*, παλιό αλλά πάντα επίκαιρο και αν η Αριστερά ανακαλύπτει ψεύτικα μπλοκ μήπως θα έπρεπε να μιλήσουμε για Μικρομεσαία Αριστερά;

Ένα μπλοκ δυνάμεων, αντιμνημονιακό και ταυτόχρονα ελπίδα για το αύριο πρέπει να συμπεριλάβει τους ανθρώπους της εργασίας και κατά πρωτεύοντα λόγο της παραγωγικής εργασίας, γιατί αυτή η χώρα για να ζήσει πρέπει να παράγει.

Η ήττα της σοσιαλδημοκρατίας

Και η μεταβολή της σε πρωτοπόρο του νεοφιλελευθερισμού

Του **Σπύρου Βαζούρα***

Πολλά έχουν ειπωθεί και πολύ μελάνι έχει χυθεί σε αναλύσεις για την «εσωτερική» εκδοχή της ελληνικής κρίσης. Μια ιδιότυπη συμμαχία τραπεζιτών και κρατικοδίαιτων επιχειρηματιών, χρηματιστών, επιδοτούμενων ΜΚΟ, φοροφυγάδων, «golden boys» και διεφθαρμένου πολιτικού προσωπικού ιδιοποιήθηκαν άμεσα ή έμμεσα, συγκαλυμμένα ή απροκάλυπτα τον δημόσιο πλούτο. Την ίδια περίοδο η πολιτική ελίτ της χώρας, δίνοντας κάλυψη ή ανοχή στη λεηλασία αυτή, παρείχε έναν επίπλαστο αντικατοπτρισμό γενικευμένης ευημερίας σε υπολογίσιμες διαστρωματώσεις της ελληνικής κοινωνίας. Παράλληλα, τη δική τους συνεισφορά διεκδικούν, η ιδιομορφία του ελληνικού μοντέλου ανάπτυξης και παραγωγής, το μορφωτικό έλλειμμα της πολιτικής ελίτ της χώρας, η υποχώρηση της πολιτικής και η ασύμμετρη εκχώρηση εξουσιών σε οικονομικούς και επιχειρηματικούς κύκλους, η μετατροπή της Δημοκρατίας μας από συμμετοχικής σε τηλεοπτικής, το πελατειακό σύστημα πολιτικής διακυβέρνησης, οι συντεχνιακές αντιλήψεις, οι παθογένειες του μεταπολιτευτικού κύκλου κ.α.

Την ίδια περίοδο η πολιτική ελίτ της χώρας, δίνοντας κάλυψη ή ανοχή στη λεηλασία αυτή, παρείχε έναν επίπλαστο αντικατοπτρισμό γενικευμένης ευημερίας.

Από την άλλη πλευρά, για τη συστημική κρίση των οικονομιών της νότιας ευρωζώνης (Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία, Ιταλία) βασικό στοιχείο πολιτικού προβληματισμού αποτελεί η στάση και ο ρόλος της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας και οι στρατηγικές της επιλογές μετά την πτώση του Τείχους και την κατάρρευση του σοβιετικού μοντέλου.

Ο κεντρικός πυρήνας της σοσιαλδημοκρατίας περιέχει τη βασική θέση ότι το καπιταλιστικό σύστημα είναι ένα –ενδογενώς– προβληματικό σύστημα που στηρίζεται στην ελευθερία των βασικών αγορών του χρήματος, της εργασίας και των ακινήτων. Δημιουργεί ενδογενείς κρίσεις όταν αφεθεί ανεξέλεγκτο προς κερδοσκοπία π.χ. η διάθεση χρήματος από τις τράπεζες, η εργασία αντιμετωπίζεται ως εμπόρευμα, η στέγη και η γη χτίζουν χρηματο-οικονομικές πυραμίδες. Αποτέλεσμα αυτών των ενδογενών κρίσεων είναι οι περίοδοι αυξημένης ανεργίας, φτώχειας, όξυνσης κοινωνικών ανισοτήτων.

Με κεντρική επιλογή τη χρήση των αστικοδημοκρατικών θεσμών (εκλογές, κοινοβούλιο, κυβέρνηση) για την πολιτική της δράση, η σοσιαλδημοκρατία αναλαμβάνει τη διακυβέρνηση με στόχο την επιβολή κανόνων και ελέγχου ώστε να σταθεροποιήσει το οικονομικό σύστημα και ιδίως τις αγορές του χρήματος, της εργασίας και των ακινήτων, να «ισορροπήσει» την κοινωνία, να φορολογήσει το κεφάλαιο για τη δημιουργία και τη χρηματοδότηση ενός ισχυρού δημόσιου προστατευτικού δικτύου υγείας, πρόνοιας, περίθαλψης, παιδείας, ασφάλισης για τις ασθενέστερες τάξεις.

Στη μεταπολεμική περίοδο, η σοσιαλδημοκρατία σε ευρωπαϊκό επίπεδο επιτυγχάνει, εφαρμόζοντας μια πολιτική αναδιανομής του πλούτου και περιορισμού των τριών προβληματικών αγορών χρήματος –εργασίας– ακινήτων, να δημιουργήσει αυτό που ιστορικά ονομάσθηκε κοινωνικό κράτος. Αποκτώντας και την ιδεολογική ηγεμονία, καταφέρνει να κάνει ευρύτερα αποδεκτό το σοσιαλδημοκρατικό πλαίσιο πολιτικής συζήτησης, διεκδικήσεων και προτεραιοτήτων.

Έχοντας την εμπειρία του κραχ του 1929 και υιοθετώντας περιοριστικούς όρους για τις τράπεζες, ώστε να μη δημιουργούν παγκόσμιες φούσκες, η σοσιαλδημοκρατία, αξιοποιώντας και το αντίπαλο σοβιετικό δέος, αντιμετωπίζει με επιτυχία επιμέρους κρίσεις και διατηρεί την ιδεολογική και πολιτική ηγεμονία μέχρι και τη δεκαετία του 1980. Η σταδιακή ανάδυση του νεοφιλελευθερισμού (Βρετανία, ΗΠΑ), αλλά πολύ περισσότερο η κατάρρευση του λεγόμενου υπαρκτού σοσιαλισμού και του σοβιετικού μοντέλου ανάπτυξης, οδηγούν τη σοσιαλδημοκρατία σε δυσχερή θέση και μπροστά σε κρίσιμες επιλογές στρατηγικού χαρακτήρα. Στη φάση αυτών των κρίσιμων ιστορικών επιλογών (δεκαετία του 1990), η σοσιαλδημοκρατία φαίνεται άτυχη, αφού στερείται ηγετικών φυσιογνωμιών πολιτικής εκπροσώπησης ενός Μπραντ (Γερμανία), ενός Πάλμε (Σουηδία) κ.ά.

Οι σοσιαλδημοκράτες επιλέγουν, τότε, μια συμμαχία με το χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο και, βέβαια, τις καλές προσωπικές σχέσεις με τους τραπεζίτες και τους χρηματιστές. Προσβλέπουν στους ποταμούς χρήματος που «δημιουργούν» οι τράπεζες και το χρηματοπιστωτικό σύστημα μετά τη σταδιακή τους απελευθέρωση από τα κρατικά δεσμά για να χρηματοδοτήσουν το κράτος πρόνοιας. Έτσι, όμως, αφήνουν ανεξέλεγκτους βαθμούς ελευθερίας στις αγορές. Η ιδεολογική και πολιτική αυτή στροφή υλοποιείται από τους Εργατικούς στη Βρετανία, το SPD στη Γερμανία, το ΠΑΣΟΚ στην Ελλάδα, το ισπανικό PSOE, τους Γάλλους σοσιαλιστές και την ιταλική κεντροαριστερά.

> Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι σοσιαλδημοκράτες μετατρέπονται, ανιστόρητα, σε πρωτοπόρους του νεοφιλελευθερισμού.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι σοσιαλδημοκράτες μετατρέπονται, ανιστόρητα, σε πρωτοπόρους του νεοφιλελευθερισμού και της παγκοσμιοποίησης των αγορών. Αγνοούν την ιστορική πείρα της ίδιας της σοσιαλδημοκρατίας, πως οι αγορές χρήματος – εργασίας– ακινήτων, αν αφεθούν ελεύθερες, δημιουργούν οικονομικές κρίσεις και κοινωνική βαρβαρότητα. Στον βωμό των καλών σχέσεων με τους ανθρώπους των χρηματαγορών και του χρηματοπιστωτικού συστήματος, αποτελούν τον πιο ισχυρό πολιτικό μοχλό της νεοφιλελεύθερης παλινόρθωσης. Έχοντας απολέσει τα ηθικά και πολιτικά πλεονεκτήματά τους, χάνουν και την εμπιστοσύνη των δυνάμεων της εργασίας και των αδύναμων κοινωνικών στρωμάτων.

Στην Ελλάδα είναι η περίοδος του εκσυγχρονιστικού ΠΑΣΟΚ, που αποτελεί τη κορωνίδα της νεοφιλελεύθερης και εθνομηδενιστικής στροφής του, της οριστικής ιδεολογικής και πολιτικής του μετάλλαξης. Είναι η περίοδος των Ιμίων, της υπόθεσης Οτσαλάν, του Χρηματιστηρίου, του σχεδίου Ανάν, των Ολυμπιακών Αγώνων. Είναι μια διαδρομή με τη γνωστή σημερινή της κατάληξη, την πολιτική του εξαφάνιση, αφού πρώτα σπατάλησε «ανεπαίσχυντα» το πολιτικό και κοινωνικό απόθεμα που του πρόσφερε απλόχερα η Ιστορία.

* εκπαιδευτικού Π.Ε., 4ο Δ/Σ Λιβαδειάς

Φόβος για ολοκληρωτική πολιτική ρευστοποίηση

…μετά τις τελευταίες καταιγιστικές εξελίξεις.

Του **Σταύρου Χριστακόπουλου**, διευθυντή σύνταξης της εφημερίδας ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ

Τα επίσημα αποκαλυπτήρια των ακροδεξιών περιπετειών του Μεγάρου Μαξίμου έγιναν με τη δημοσιοποίηση της πρώτης (από αρκετές άλλες αναμενόμενες) συνομιλίας Μπαλτάκου και Κασιδιάρη. Τα ανεπίσημα είχαν γίνει από καιρό, αλλά οι σχετικές επισημάνσεις θεωρούνταν… προπαγανδιστικές εμμονές.

Το ΠΑΣΟΚ κινδυνεύει να χάσει ίσως και πάνω από το 50% της εκλογικής δύναμης του Ιουνίου 2012. Με δεδομένο το σημερινό κλίμα διάλυσης, ένα τόσο βαρύ αποτέλεσμα θα μπορούσε να προκαλέσει δραματικές εξελίξεις.

Η εμφάνιση του γραμματέα του υπουργικού συμβουλίου να εξευτελίζει πρωθυπουργό, υπουργούς και Δικαιοσύνη, ίσως επιταχύνει το πέρασμα σε μια μορφή του πολιτικού συστήματος, η οποία προετοιμαζόταν μεθοδικά από τον Σαμαρά και τα συμβεβλημένα με την κυβέρνηση ΜΜΕ.

Το αρχικό σχέδιο Σαμαρά προέβλεπε εδώ και μήνες την υπέρβαση της Ν.Δ. και τη δημιουργία μιας νέας κομματικής μορφής. Πολλές φορές, άλλωστε, με πρωτοσέλιδά τους, μεγάλης κυκλοφορίας εφημερίδες είχαν προπαγανδίσει όχι μόνο την ιδέα για μια νέα «ευρωπαϊκή παράταξη», αλλά και το προφίλ του ενός και μοναδικού «Ηγέτη» (έτσι, με… κεφαλαίο «Η»), που θα ενώσει τη διχασμένη χώρα και θα την κρατήσει στην Ευρώπη.

Αυτό το σχέδιο, που διαφημιζόταν αόριστα, επανεμφανίστηκε πλέον ολοκληρωμένο, με το ήδη διαφημισμένο όνομα «Νέα Ελλάδα» και με την αίσθηση ότι όπου να 'ναι θα βγει στο φως της ημέρας.

Η νέα ταμπέλα της Ν.Δ.

Στην πραγματικότητα, τίποτε δεν είναι έτοιμο για ένα τέτοιο μεγάλο βήμα. Αντιθέτως, η επανεμφάνιση της «Νέας Ελλάδας» ήταν μάλλον επικοινωνιακή για να μπει φρένο στην πορεία προς την ήττα, η οποία ενδεχομένως θα οδηγούσε στην απώλεια της εξουσίας. Πάντως αργά ή γρήγορα – πιθανότατα μετά τις ευρωεκλογές – η απόπειρα θα εκδηλωνόταν με τους εξής επιπλέον στόχους:

1. Να σταλεί ένα μήνυμα προς τα στελέχη του καταρρέοντος ΠΑΣΟΚ, ένα τμήμα της ΔΗΜΑΡ, διάφορους «ανεξάρτητους» και κάποιους… «καλούς χρυσαυγίτες» ότι αυτός θα τους προσφέρει στέγη, έστω και προσωρινή, με αντάλλαγμα τη στήριξη της κυβέρνησής του έως, τουλάχιστον, την προεδρική εκλογή, την οποία θεωρούσε ότι θα μπορούσε να διαχειριστεί με μια υποψηφιότητα τύπου Φώτη Κουβέλη. Ο στόχος αυτός εν μέρει τορπιλίστηκε από τη δημόσια άρνηση του Κουβέλη.

2. Με την ταμπέλα «ευρωπαϊκό», να συγκαλυφθεί ο σκληρός δεξιός χαρακτήρας της Ν.Δ., ώστε να απευθυνθεί και σε πιο κεντρώο ακροατήριο, για να περιχαρακώσει το μερίδιο που διεκδικεί από το πιο συντηρητικό τμήμα της αποσυντιθέμενης Κεντροαριστεράς.

3. Να σηματοδοτηθεί και πολιτικά ο μύθος της μετάβασης στην υποτιθέμενη μεταμνημονιακή εποχή –την ώρα ακριβώς που ο ίδιος ετοιμάζει το… επόμενο δάνειο και μνημόνιο, που θα δεσμεύει τη χώρα επί δεκαετίες!

4. Ο ουσιωδέστερος στόχος ήταν, σε περίπτωση εκλογικής ήττας, να μην αντιμετωπίσει την προσωπική αμφισβήτηση των παραδοσιακών δυνάμεων της σημερινής Ν.Δ.

Βεβαίως κάθε νέο εγχείρημα φαντάζει εύκολο στη φάση της εξαγγελίας, αλλά πολύ δυσκολότερο κατά την υλοποίησή του. Ως εκ τούτου, ο πρόεδρος της Ν.Δ., κατά τη διαδικασία μετάβασης στο νέο κόμμα, θα πρέπει:

• Να **πείσει** την «καραμανλική» βάση της Ν.Δ. ότι αυτή η μετάβαση δεν καταστρέφει την ταυτότητα της παράταξης.

• Να **πείσει** τους εκτός Ν.Δ. ψηφοφόρους ότι η σκληρότερη εκδοχή Δεξιάς που γνωρίσαμε στη μεταπολίτευση μπορεί να μεταλλαχθεί σε μια κεντρώα παράταξη.

• Να **πείσει** τη λαϊκή Δεξιά ότι δεν προσπαθεί να γίνει μια νέα εκδοχή… ΠΑΣΟΚ!

• Να ξεφορτωθεί αμέτρητα απαξιωμένα πολιτικά βαρίδια και να εμφανίσει νέο πολιτικό προσωπικό, σε μια εποχή που αυτό σπανίζει.

• Να πείσει τον καθημαγμένο ελληνικό λαό ότι πράγματι τελειώνει η μνημονιακή εποχή. Ακριβώς την ώρα που θα παρατείνεται για δεκαετίες…

Επιπλέον θα πρέπει, εκτός από όλες τις άλλες δυσκολίες, να διαχειριστεί και τις συνέπειες από την ανάδυση του ακροδεξιού παρακράτους, το οποίο με προσωπική επιλογή του φώλιαζε στο πρωθυπουργικό μέγαρο και στο υπουργικό συμβούλιο!

> Η ρευστοποίηση ολόκληρου του πολιτικού συστήματος αποτελεί έναν κίνδυνο, πλημμελώς αξιολογημένο.

Ακόμη χειρότερα, θα πρέπει να αποφύγει μια εκλογική συντριβή, για την οποία είχαν αρχίσει να διατυπώνονται σοβαρές αμφιβολίες τις τελευταίες μέρες.

Κεντροαριστερή διάλυση

Ωστόσο, η μετάλλαξη της σημερινής μορφής του πολιτικού συστήματος αναγκαστικά θα επέλθει. Είναι όμως άγνωστη ακόμη η νέα μορφή του, καθώς οι εκκρεμότητες είναι πολλές. Εκτός από τη Ν.Δ., και στα κόμματα με κεντροαριστερή πολιτική ταυτότητα είναι βέβαιο ότι θα υπάρξουν σοβαρές εξελίξεις, ίσως ακόμη και την επομένη των ευρωεκλογών.

1. Το **ΠΑΣΟΚ** κινδυνεύει να χάσει ίσως και πάνω από το 50% της εκλογικής δύναμης του Ιουνίου 2012. Με δεδομένο το σημερινό κλίμα διάλυσης, ένα τόσο βαρύ αποτέλεσμα θα μπορούσε να προκαλέσει δραματικές εξελίξεις..

Όμως, επειδή το ΠΑΣΟΚ μοιάζει αδύνατον να διασπαστεί, πιθανότερη είναι η διάλυση, με ενδεχόμενη έως και την εξαφάνισή του. Ήδη η λαϊκή του βάση έχει μετακομίσει κατά το μεγαλύτερο μέρος της στον ΣΥΡΙΖΑ και ενδέχεται η υπόλοιπη, στην εθνική τουλάχιστον κάλπη, να διασκορπιστεί στο σύνολό της.

2. Η **ΔΗΜΑΡ** αποκλείεται να εκλέξει ευρωβουλευτή και είναι βέβαιο ότι οι καβγάδες στο εσωτερικό της θα καταλήξουν σε πλήρη ρήξη, καθώς άλλοι είναι έτοιμοι να αυτομολήσουν στον ΣΥΡΙΖΑ, άλλοι σε κάποια μορφή Κεντροαριστεράς και κάποιοι άλλοι ίσως να καταλήξουν στο κόμμα του Σαμαρά ή… στο σπίτι τους. Μόνο ερώτημα το τι θα κάνει ο Κουβέλης, καθώς στα προσωποπαγή κόμματα η μοίρα του αρχηγού είναι η μόνη ενδιαφέρουσα είδηση.

3. Το **Ποτάμι**, αν και είναι πιθανό να αποτελέσει την εκλογική έκπληξη στην ευρωκάλπη συμπαρασύροντας και το ΠΑΣΟΚ στην απαξίωση, ίσως – σύμφωνα με τα έως τώρα δημοσκοπικά ευρήματα – φρενάρει ακόμη Ν.Δ. και ΣΥΡΙΖΑ. Πάντως, δεν θα κατοχυρώσει ρόλο χωρίς ανάλογη επιτυχία στην εθνική κάλπη.

Το στοίχημα του ΣΥΡΙΖΑ

Η αξιωματική αντιπολίτευση, ύστερα από μήνες δημόσιας διεκδίκησης διεξαγωγής εθνικών εκλογών και βεβαιότητας για μια πολύ άνετη νίκη στις ευρωεκλογές, δείχνει φρεναρισμένη, με τον Τσίπρα να ρίχνει επισήμως τον πήχη της στοχοθεσίας του στη «νίκη έστω και με μία ψήφο».

Το πρόβλημα όμως του ΣΥΡΙΖΑ δεν είναι το αν θα νικήσει «με μία ψήφο», αλλά το αν μπορεί να πείσει πως μπορεί να πάρει στα χέρια του τη διακυβέρνηση της χώρας και να ασκήσει μια πολιτική, έστω, αποτροπής της διάλυσής της. Προφανώς ο ίδιος αισθάνεται – και είναι – ανέτοιμος, όμως οι αναμενόμενες πολιτικές εξελίξεις μετά τις ευρωεκλογές θα σηκώσουν τον πήχη ακόμη ψηλότερα.

Τα όσα προδιαγράφονται στα υπόλοιπα συγκροτημένα και κυρίως τα συστημικά κόμματα φέρουν τον σπόρο της ρευστοποίησης. Αν ο ΣΥΡΙΖΑ προσθέσει στην εξαιρετικά χαλαρή οργανωτική και πολιτική συγκρότησή του και ένα χαμηλό εκλογικό αποτέλεσμα, το οποίο δεν θα του επιτρέπει να διαμορφώσει κατ' ελάχιστον ρεύμα εξουσίας, τότε – είτε το έχει καταλάβει είτε όχι… – θα μπει και ο ίδιος στο κάδρο της αβεβαιότητας.

Καιρό τώρα η ρευστοποίηση ολόκληρου του πολιτικού συστήματος αποτελεί έναν σοβαρό κίνδυνο, πλημμελώς αξιολογημένο. Αυτή η προοπτική προφανώς ενθουσιάζει τόσο τους δανειστές και την τρόικά τους όσο και τα –πολύ πιο οργανωμένα από τα σημερινά κόμματα– μεγάλα οικονομικά συμφέροντα. Ελληνικά και διεθνή…

«Μένουμε Θεσσαλονίκη»: Προεκλογικός ακτιβισμός

- Την Παρασκευή, 14 Μαρτίου, ο συνδυασμός μας πραγματοποίησε παράσταση διαμαρτυρίας έξω από την εκδήλωση παρουσίασης της πρωτοβουλίας Pro Work, η οποία διεξάγεται υπό την αιγίδα του δήμου, στο πλαίσιο της περίφημης Ευρωπαϊκής Πρωτεύουσας Νεολαίας. Η πρωτοβουλία, σύμφωνα με την ανακοίνωσή της, στοχεύει να κατευθύνει ανέργους από όλο τον ευρωπαϊκό Νότο, στους παραθεριστικούς οικισμούς που αγόρασαν ή θα αγοράσουν οι εύποροι Βορειοευρωπαίοι συνταξιούχοι στην ερημωμένη ελληνική ύπαιθρο(!!!). Μέλη του συνδυασμού μοίρασαν κείμενο διαμαρτυρίας έξω από τον χώρο της εκδήλωσης, και κουβέντιαζαν με τους προσερχόμενους και άλλους διαβάτες. Εντύπωση προκάλεσε το γεγονός ότι αρκετοί από αυτούς που ήρθαν για να παρακολουθήσουν την εκδήλωση, είχε λίγο κόσμο, περί τους 40, έδειξαν να συμφωνούν με το περιεχόμενο της καταγγελίας. Πετύχαμε τον δήμαρχο, κατά την είσοδο και την έξοδό του, όπου του δώσαμε το κείμενο και συζητήσαμε λίγο για το περιεχόμενο της πρωτοβουλίας. Εκείνος την υπερασπίστηκε σθεναρά, κι εμείς εξίσου σθεναρά προσπαθήσαμε να του εξηγήσουμε ότι η στρατηγική που θέλει να επιβάλει στην πόλη, είναι τύπου «Ταϋλάνδης» --μια τουριστική αποικία. Τότε, αποχώρησε, λέγοντάς μας με το γνωστό του στυλ, ότι λίγο-πολύ δεν ιδρώνει το αυτί του με όσα του λέμε. Η δράση έτυχε πολύ καλής αποδοχής από τον κόσμο και συζητήθηκε διεξοδικά στα μέσα.

- Εφτά μέρες αργότερα, στις 21 Μαρτίου, οργανώσαμε μια συμβολική διαμαρτυρία για το ζήτημα που έχει προκύψει με το Μετρό της πόλης, το οποίο κινδυνεύει να εξελιχθεί σε σύγχρονο γιοφύρι της Άρτας. Οργανώσαμε τα «εγκαίνια του πιο σύγχρονου μετρό της Ευρώπης», για να καταγγείλουμε την απόφαση της κεντρικής εξουσίας να πραγματοποιήσει ένα φαραωνικό έργο, ενώ η επιστημονική κοινότητα και αρμόδιοι φορείς είχαν σοβαρότατες ενστάσεις για τη βιωσιμότητά του. Επικράτησε όμως το γνωστό «νόμος είναι το δίκιο του εργολάβου» ενός ακραία διαπλεκόμενου κράτους –κι έτσι σήμερα όλη η πόλη βρίσκεται υπό ομηρία, με το φάντασμα της «τρύπας του Κούβελα» να πλανάται πάνω από τα κεφάλια μας. Και αυτή η δράση στάθηκε η αφορμή να συζητήσουμε με δεκάδες περαστικούς, το πρόβλημα.

- Τις λίγες βδομάδες που απομένουν για το Πάσχα, σχεδιάζουμε δύο ακόμα δράσεις. Μια έξω από το γερμανικό προξενείο, ενάντια στην επίσκεψη Μέρκελ, και άλλη μια, στην παραλία, για να ανοίξουμε το ζήτημα της σχεδιαζόμενης εμπορευματοποίησης των ελεύθερων χώρων στην Νέα Παραλαία...

Διαχείριση Απορριμμάτων

Τα πορίσματα μιας ανοιχτής συζήτησης για τα σκουπίδια

Του **Κωνσταντή Σεβρή**

Την Παρασκευή, 28 Μαρτίου, ο δημοτικός συνδυασμός Μένουμε Θεσσαλονίκη πραγματοποίησε ανοιχτή συζήτηση με θέμα την υπερπαραγωγή και τη διαχείριση των απορριμμάτων του Δήμου Θεσσαλονίκης, όπου κοινή τοποθέτηση όλων ήταν η ανάγκη για μια διαφορετική στρατηγική, πέρα από την καύση των απορριμμάτων, καυτηριάζοντας τις μεθοδεύσεις της διοίκησης Μπουτάρη για τη δημιουργία σταθμού καύσης απορριμμάτων στη Θεσσαλονίκη.

Ο **Μιχάλης Σπάσος**, εκπρόσωπος των φορέων που αντιστέκονται στον Σταθμό Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων Ευκαρπίας, αναφέρθηκε εκτενώς στην ένταξη του Σ.Μ.Α. Ευκαρπίας σε έναν μεγάλο σχεδιασμό, που αφορά ευρύτερα την περιφέρεια της Θεσσαλονίκης, με επίκεντρό του τον υπό δημιουργία σταθμό καύσης απορριμμάτων στο εργοστάσιο ΤΙΤΑΝ. Κομμάτι του ευρύτερου σχεδιασμού είναι η υποβάθμιση των υπαρχουσών δομών ανακύκλωσης. Στη συνέχεια αναφέρθηκε στη φυσιογνωμία του έργου στην Ευκαρπία. "Είχαν σχεδιαστεί 7 ΣΜΑ περιμετρικά της πόλης. Από τους εφτά, μόνον εκείνος της Ευκαρπίας γίνεται. Και για τον λόγο αυτό γίνεται τεράστιος, πάνω σε μια αναδασωτέα έκταση, με ασύλληπτα καταστρεπτικές συνέπειες για το περιβάλλον. Επιλέχθηκε η Ευκαρπία γιατί έχει λίγους κατοίκους. Το ίδιο και η Μαυροράχη για την κατασκευή του Χ.Υ.Τ.Α. Είναι περιοχές με λίγους κατοίκους και οι αντιδράσεις τους είναι ελέγξιμες, ιδίως όταν οι υπόλοιποι πολίτες είναι ανενημέρωτοι για τα ζητήματα αυτά. Όμως στην Ευκαρπία κερδίσαμε το στοίχημα της αλληλεγγύης. Γίνονταν κάθε εβδομάδα συνελεύσεις που είχαν τετρακόσια και πλέον άτομα. Όταν μιλούσε κάποιος βουλευτής στην περιοχή, ζήτημα να μάζευε είκοσι άτομα. Το κίνημα δεν καπελώθηκε από τα κόμματα, αν και μας προσέγγισαν. Δεχτήκαμε διώξεις και είχαμε δικαστήρια, αλλά συνεχίζουμε."

Ο **Φίλιππος Γκανούλης**, πολιτικός μηχανικός και υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος με τον συνδυασμό των Οικολόγων, περιέγραψε όλους τους τρόπους διαχείρισης των απορριμμάτων, τονίζοντας πως στην Ελλάδα η διαχείριση αυτή γίνεται με τους πλέον απαρχαιωμένους και ρυπογόνους τρόπους, τους Χ.Υ.Τ.Α και τα εργοστάσια καύσης. Στη συνέχεια τόνισε ότι "πριν από την οικονομική κρίση, ο όγκος των απορριμμάτων στην περιφέρεια της Μακεδονίας έφτανε τους 500.000 τόνους, ενώ σήμερα υπολογίζεται σε 380.000 τόνους. Από αυτούς, μόνον το 1% ανακυκλώνεται, μέγεθος τραγικό και σε πλήρη αναντιστοιχία με ανάλογα μεγέθη στην Ευρώπη". Στη συνέχεια εξήγησε τη χρησιμότητα των ΣΜΑ, επιμένοντας όμως πως χρειάζονται μικρότερης έκτασης σε σχέση με αυτόν που κατασκευάζεται στην Ευκαρπία.

Πέραν αυτών, αναφέρθηκε εκτενώς στη σύσταση των αστικών απορριμμάτων της Θεσσαλονίκης. "Τα ζυμώσιμα υλικά φθάνουν το 26% . Δέρμα, λάστιχο κ.α. στο 10%, το πλαστικό στο 20%, το γυαλί 4%, μέταλλα 6% και το χαρτί στο 25%. Δηλαδή, το 90% των υλικών που κρύβονται στα απορρίμματα είναι ανακυκλώσιμο!"

Το χαρτί, όπως και το πλαστικό, ωστόσο, σημείωσε πως είναι υλικά πλούσια σε θερμική παραγωγή, άρα γίνεται αντιληπτό πως η ανακύκλωσή τους είναι δραστηριότητα ανταγωνιστική ως προς την καύση.

Στο τέλος της ομιλίας του εστίασε στο ασύλληπτο δημοτικό κόστος από την καύση των απορριμμάτων. Χρησιμοποίησε για παράδειγμα την Κύπρο.Όπου τα συμφέροντα εκεί μπόρεσαν γρήγορα να προχωρήσουν στη δημιουργία εργοστασίων καύσης απορριμμάτων και σήμερα οι δήμοι, μη μπορώντας να ανταποκριθούν στο κόστος της καύσης, ανοίγουν ξανά χωματερές!

Ενώ τα εργοστάσια καύσης, σημείωσε, μπορούν να δημιουργήσουν το πολύ δέκα με δεκαπέντε θέσεις εργασίας, η αξιοποίηση των υλικών των απορριμμάτων και μια άλλη διαχείριση είναι σε θέση να εξασφαλίσουν ασύλληπτα περισσότερες.

Ο **Κώστας Νικολάου**, χημικός περιβαλλοντολόγος και μέλος της Πρωτοβουλίας για την Κοινωνική Διαχείριση των Απορριμμάτων, αρχικώς έθεσε το ζήτημα των εκπεμπόμενων από την καύση των απορριμμάτων αερίων και τις επιπτώσεις του στην υγεία των πολιτών. "Στους Χ.Υ.Τ.Α. πάντα υπάρχει φωτιά, που προκαλείται από τα εύφλεκτα υλικά και τον ήλιο. Τα αέρια προσβάλλουν την υγεία όλων των οργανισμών. Σε βοσκοτόπους κοντά σε Χ.Υ.Τ.Α. γεννιούνται ζώα με γενετικές ανωμαλίες!"

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στην πυραμίδα που παρουσιάζει την πιο φιλική διαχείριση των απορριμμάτων. "Οι χειρότερες είναι οι Χ.Υ.Τ.Α και τα εργοστάσια καύσης. Ενώ η πλέον φιλική διαχείριση των απορριμμάτων είναι η μείωσή τους! Η συγκεκριμένη πυραμίδα είναι κατοχυρωμένη στο νομικό πλαίσιο της Ε.Ε., αλλά και της Ελλάδας. Στην Ελλάδα, όμως, τη διαβάζουν ως στάδια! Τελειώνουμε τους ΧΥΤΑ, αρχίζουμε τα εργοστάσια καύσης. Και αργότερα βλέπουμε για την ανακύκλωση. Όμως η λογική της είναι ακριβώς η ανάποδη! "

"Τα εργοστάσια καύσης τα επιλέγουν οι δημοτικές αρχές για μικροπολιτικούς λόγους. Γεμίζουν οι Χ.Υ.Τ.Α, κανείς δεν είναι διατεθειμένος να έχει Χ.Υ.Τ.Α. στην αυλή του, άρα τα καίμε και ξεμπερδεύουμε!"

Κατόπιν παρουσίασε τον σχεδιασμό για τα εργοστάσια καύσης. Σχεδιάζονται πέντε στην Αττική και δύο στη Θεσσαλονίκη. Στη Θεσσαλονίκη προβλέπεται να καίγονται 800.000 τόνοι σκουπιδιών, την ίδια στιγμή που παράγονται 380.000 τόνοι. Το εργοστάσιο δουλεύει 24 ώρες το 24ώρο, 365 μέρες τον χρόνο για να παράγει ενέργεια. Που σημαίνει πως σε ετήσια βάση χρειάζονται οι 800.000 τόνοι σκουπιδιών. Άρα, εντός του σχεδιασμού ενυπάρχει η προοπτική της εισαγωγής απορριμμάτων από το εξωτερικό!

Σε όλη την Ευρώπη, όπου υπάρχουν εργοστάσια καύσης, ή τα κλείνουν ή εισάγουν σκουπίδια, διότι είναι δεσμευμένοι με συμβόλαια με τις πολυεθνικές. "Την παλιά τους τεχνολογία προσπαθούν να μας πουλήσουν, γι' αυτό έλιωσαν σόλες Γερμανοί και Αμερικανοί στο υπουργείο Οικονομικών για να πετύχουν τη δημιουργία σταθμών καύσης!"

> Σε όλη την Ευρώπη, όπου υπάρχουν εργοστάσια καύσης ή τα κλείνουν ή εισάγουν σκουπίδια διότι είναι δεσμευμένοι με συμβόλαια με τις πολυεθνικές

Στη συνέχεια τόνισε το υψηλό κόστος, για τον δημότη, της καύσης των απορριμμάτων. Κατ' ελάχιστον ο τόνος απορριμμάτων που καίγεται κοστίζει 300 ευρώ. Δύο άτομα, στη Θεσσαλονίκη, τον χρόνο, παράγουν έναν τόνο απορριμμάτων. Ως προς τις θέσεις εργασίας, μία θέση εξασφαλίζεται για κάθε 10.000 τόνους απορριμμάτων που πηγαίνουν στους ΧΥΤΑ. Το ίδιο ισχύει για τα εργοστάσια καύσης, ενώ αντίθετα η ανακύκλωση 10.000 τόνων σκουπιδιών δίνει 236 θέσεις εργασίας.

Στο τέλος της ομιλίας του παρουσίασε τα εγχειρήματα που έχουν ξεκινήσει σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας για την εναλλακτική και οικολογική διαχείριση των απορριμμάτων, τους τρόπους που οργανώθηκαν και λειτουργούν, καθώς και τα αποτελέσματα της δουλειάς τους.

Η νέα φάμπρικα των "προοδευτικών" δημάρχων

Η διαστρέβλωση της λειτουργίας των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων

Του **Νίκου Ντάσιου**

Ενόψει των επερχόμενων δημοτικών εκλογών, πολλοί «προοδευτικοί αριστεροί» δήμαρχοι (Μπουτάρης Καμίνης κ.λπ.), θα δώσουν ιδιαίτερη έμφαση στο μοντέλο της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, εξαίροντας τη σημασία της στην προώθηση της επιχειρηματικότητας ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, στην τοπική ανάπτυξη, στην προστασία του περιβάλλοντος και άλλα ηχηρά παρόμοια.

Θα πρέπει να αποτραπεί η εκδοχή της μετεξέλιξης της Κοινωνικής Οικονομίας σε δούρειο ίππο των νεοφιλελεύθερων μοντέλων

Από άποψη αρχών η προσέγγιση φαίνεται ορθή, ο τρόπος όμως που αρκετοί δήμοι εφαρμόζουν το μοντέλο της κοινωνικής επιχειρηματικότητας έως τώρα, με ευθύνη των αιρετών, κάθε άλλο παρά μια τέτοια προσέγγιση προωθεί. Η κοινωνική οικονομία σε συνθήκες ομηρίας και εξάρτησης της χώρας και της Τ.Α. μετατρέπεται σε όχημα για την ιδιωτικοποίηση προνοιακών δομών και παγίωσης ελαστικών εργασιακών σχέσεων, υπό τη δαμόκλειο σπάθη των απολύσεων και τον φόβο της θηριώδους ανεργίας που προκάλεσε η εφαρμογή των μνημονίων.

Ο Μπουτάρης, με την καθοδήγηση της συντρόφου του (η οποία δηλώνει μέντορας της κοινωνικής οικονομίας με πρότυπα αναφοράς τη Γερμανική Κοινωνία των Πολιτών) κας Γκάμπριελ Σάινερ και μέσω της πρωτοβουλίας των Πέντε δημάρχων, αναφέρεται συχνά με διθυραμβικό τρόπο στις νέες ΚΟΙΝΣΕΠ που θα λύσουν το πρόβλημα της ανεργίας και του αποκλεισμού στους δήμους, δίνοντας προοπτική στα ήδη υπάρχοντα κοινωνικά δίκτυα που δημιουργήθηκαν με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ.

Δεκάδες νέες ΚΟΙΝΣΕΠ δημιουργήθηκαν σε ελάχιστο χρονικό διάστημα, θυμίζοντας την ανάλογη ραγδαία εξέλιξη των ΜΚΟ της δεκαετίας του '90, που αφορούν κυρίως σε προνοιακές δράστηριότητες, υπηρεσίες σίτισης, καθαριότητας κ.ο.κ. Το όχημα βάσει του οποίου συγκροτούνται οι νέες δομές είναι οι «προγραμματικές συμβάσεις» μέσω των οποίων ο δήμος παραχωρεί σημαντικά ποσά από τον προϋπολογισμό του στις νεο-ιδρυόμενες ΚΟΙΝΣΕΠ για την κάλυψη του εργατικού κόστους, των λειτουργικών και διοικητικών αναγκών για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα εντός του οποίου θα πρέπει να παρασχεθούν οι συγκεκριμένες υπηρεσίες. Στις περισσότερες των περιπτώσεων επιλέγει ο δήμαρχος το προσωπικό που θα απασχοληθεί, αφού οι ΚΟΙΝΣΕΠ, πριν την προγραμματική συμφωνία, δεν διαθέτουν συνήθως προσωπικό, ενώ η αιτία της δημιουργίας τους είναι αποκλειστικά η προοπτική σύναψης συνεργασίας με τον δήμο.

Εξετάζοντας μια τέτοια περίπτωση προγραμματικής σύμβασης του Δήμου Μεταμόρφωσης με την ΚΟΙΝΣΕΠ ΣΥΝ-ΕΡΓΩ, το 7ο τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου αποφάνθηκε, με την απόφαση 250/2013, περί της μη νομιμότητας του συνόλου της διαδικασίας, αφήνοντας ανοιχτή τη διαδικασία ελέγχου για το σύνολο των ΚΟΙΝΣΕΠ που χρηματοδοτήθηκαν μ' αυτό τον τρόπο. Πιο συγκεκριμένα, η προγραμματική σύμβαση για την κάλυψη της απασχόλησης 49 ατόμων για 10 μήνες σε 5 δομές παιδικής φροντίδας, δυναμικότητας 350 παιδιών, δαπάνης 673.406,55 €, αποτελεί δημόσια σύμβαση και υποκρύπτει διαδικασία απευθείας ανάθεσης για την παροχή υπηρεσιών, κατά παράβαση του ΠΔ 60/2007 και του Ν. 3463/2006 περί διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών (στην συγκεκριμένη περίπτωση διεθνούς διαγωνισμού). Προς επίρρωση των ευρημάτων, ο έλεγχος αποφάνθηκε ότι η προγραμματική συμφωνία αποτελεί δημόσια σύμβαση, αφού περιλαμβάνει όρους και ρήτρες απόκλισης για την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών που τελούν υπό καθεστώς ανταγωνισμού, όπως και οι ειδικότητες των εργαζομένων σε αυτή, αλλά και το γεγονός ότι στο πλαίσιο των λειτουργικών εξόδων της σύμβασης υποκρύπτεται κέρδος για την ΚΟΙΝΣΕΠ, κατά παράβαση των αρχών λειτουργίας της βάσει του Ν. 4019/11.

Γίνεται προφανές πως οι «προοδευτικοί δήμαρχοι» επέλεξαν τις ΚΟΙΝΣΕΠ προκειμένου να υπερβούν γραφειοκρατικές αγκυλώσεις στην έγκριση της επιλογής προσωπικού, τον αριθμό και τα χαρακτηριστικά του οποίου καθόρισε αποκλειστικά η διοίκηση του δήμου. Κατέφυγαν λοιπόν στις προγραμματικές συμβάσεις, προσβλέποντας και στα ανάλογα πολιτικά οφέλη ενόψει των επικείμενων δημοτικών εκλογών. Ελλείψει ενός σχεδίου ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας σε σχέση με την τοπική ανάπτυξη και την παραγωγή, οι επιχειρήσεις αυτές δεν θα έχουν δυνατότητα βιωσιμότητας μετά την πάροδο της χρηματοδότησης τους από τον δήμο και θα κλείσουν. Σε άλλη περίπτωση θα αναγκαστούν να τιμολογήσουν τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους με βάση την αγορά, αποκλείοντας όσους δεν θα μπορούν ν' ανταποκριθούν οικονομικά, καθώς και να περιορίσουν με κάθε τρόπο το εργασιακό και λειτουργικό τους κόστος, ανοίγοντας τον δρόμο για την πλήρη ιδιωτικοποίηση των δημοτικών υπηρεσιών.

> Από τα λίγα επιτυχημένα παραδείγματα ΚΟΙΝΣΕΠ της τελευταίας περιόδου είναι αυτό του BIOS-COOP στη Θεσ/νίκη, που πάτησε πάνω στις εμπειρίες του κινήματος.

Όταν, στις αρχές του 2000, οι δήμοι ανέλαβαν, μέσω χρηματοδοτήσεων του Κοινωνικού Ταμείου, τη δημιουργία των πρώτων προνοιακών δομών (Βοήθεια στο Σπίτι, βρεφονηπιακοί κ.λπ.), είχε τεθεί ως συμβατική τους υποχρέωση να καταστήσουν τις δομές αυτές βιώσιμες μετά το πέρας των χρηματοδοτήσεων από τα διαρθρωτικά ταμεία. Δυστυχώς, επιδόθηκαν σε ένα όργιο προσλήψεων και επιλεκτικής παροχής υπηρεσιών, άσχετης με τα κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια των δημοτών και με γνώμονα την ψηφοθηρία, αμέλησαν δε κάθε σχεδιασμό και προγραμματισμό για το μέλλον.

Ακόμα σήμερα παραμένει επίκαιρη η εκπόνηση σχεδίων βιωσιμότητας για όλες τις προνοιακές δομές κάθε δήμου, αναφορικά με το είδος των υπηρεσιών και τους αποδέκτες τους, δίνοντας προτεραιότητα σε όσους έχουν πραγματικά ανάγκη, διασφαλίζοντας τον δημόσιο και δημοτικό χαρακτήρα τους με τις όποιες προδιαγραφές προβλέπονται. Κάθε ενδεχόμενο διαθεσιμότητας και απόλυσης προσωπικού που θα οδηγούσε σε κλείσιμο δομών θα έπρεπε ν' αποκλειστεί a priori με την επίκληση της έκτασης της ανθρωπιστικής κρίσης που διέρχεται η χώρα. Όπου υπάρχει πλεονάζον προσωπικό θα μπορούσε, μαζί με ανέργους της περιοχής, να συστήσει νέες κοινωνικές επιχειρήσεις σε συμπληρωματικά πεδία, π.χ. επέκταση ωραρίου λειτουργίας δομών, κάλυψη διατροφικών ή άλλων αναγκών σε σύνδεση με τοπικούς παραγωγούς, εμπλουτισμός υπηρεσιών υποστήριξης κ.ο.κ. Με γνώμονα τις Οδηγίες 18 και 19/2004 της Ε.Ε., οι επιχειρήσεις αυτές θα έπρεπε να μπορούν να συμμετέχουν σε διαγωνιστικές διαδικασίες, και να λαμβάνονται υπόψη στη βαθμολογία τους τα όποια κοινωνικά και οικολογικά κριτήρια αυτές πληρούν (συμμετοχή ευπαθών ομάδων, μακροχρόνια ανέργων, πείρα στη χρηστή διαχείριση τοπικών πόρων κ.ο.κ.)

Θα πρέπει να αποτραπεί η εκδοχή της μετεξέλιξης της κοινωνικής οικονομίας σε δούρειο ίππο των νεοφιλελευθέρων μοντέλων, των ευέλικτων μορφών εργασίας και της κυριαρχίας των εξ Εσπερίας τεχνικών συμβούλων, όπως προοιωνίζονται τα έως τώρα συνέδρια για την ανάπτυξη του θεσμού από τους Οικολόγους, τα συνέδρια του Μπουτάρη στο POLIS και τα MONEY SHOW στο HILTON. Η μόνη δυνατότητα θα ήταν αυτές να δημιουργηθούν από ανεξάρτητες ομάδες βάσης, που θα τύχαιναν της στήριξης των τοπικών κοινωνιών και των ανεξάρτητων δημοτικών- περιφερειακών παρατάξεων. Δεν είναι τυχαίο πως, από τα λίγα επιτυχημένα παραδείγματα Κοινωνικού Συνεταιρισμού της τελευταίας περιόδου, είναι αυτό του BIOS-COOP στη Θεσ/νίκη, που πάτησε πάνω στις εμπειρίες του κινήματος κατά των μεσαζόντων και με υπομονή δημιούργησε τη λαϊκή βάση και την απαιτούμενη οργανωτική υποδομή και δικτύωση με μικρούς παραγωγούς που εξασφαλίζει τη βιωσιμότητά του στην πρώτη φάση λειτουργίας του. Βεβαίως, μια ακόμα πιο ουσιαστική παράμετρος για το μέλλον των εγχειρημάτων της εναλλακτικής οικονομίας είναι αυτή της απελευθέρωσης της χώρας και της ανάκτησης της πολιτικής αυτοδυναμίας, αφού σε μια χώρα που δεν μπορεί να καθορίσει μόνη της τον αριθμό των ημερών που το παραγόμενο γάλα είναι φρέσκο, ή το πού θα πωλούνται τα φάρμακα, κανένας τομέας της οικονομίας δεν μπορεί να έχει μέλλον.

Ελληνικό: Κατοικίες στο 42% της επιφάνειάς του

Δέκα κτήρια υψηλών προδιαγραφών, όπως ουρανοξύστης, ξενοδοχειακό συγκρότημα με καζίνο, θεματικό πάρκο νερού με ενυδρείο, αθλητικές εγκαταστάσεις, καθώς και κτήρια γραφείων, είναι στα σχέδια του Λάτση να κατασκευαστούν στο Ελληνικό.

Όπως δημοσιεύει η εφημερίδα *Τα Νέα*, σωρευτικά, το 42% της επιφάνειας των 700 στρεμμάτων που θα δομηθεί στο Ελληνικό θα καταλαμβάνεται από 5.000 κατοικίες διαφόρων κατηγοριών, με τιμές που θα ξεκινούν από τα 3.000 ευρώ/ τ.μ. απευθυνόμενες σε μεσαία και υψηλά πορτοφόλια, φτάνοντας μέχρι και τα... 13.000 ευρώ / τ.μ. για τα πολύ υψηλά βαλάντια.

Τα πρώτα έξι επτά χρόνια, σύμφωνα με όσα λέει η πλευρά του Λάτση, το έργο θα είναι ζημιογόνο, αφού κατά την πρώτη διετία θα εκτελεστούν μόνο έργα αποκατάστασης του χώρου (μεταφορά εκατομμυρίων τόνων τσιμέντου από το πρώην αεροδρόμιο), τμήμα του Μητροπολιτικού Πάρκου, η κατασκευή των δημοσίων υποδομών, κ.ο.κ.

Γι' αυτό και η κοινοπραξία Lamda Development (συμερόντων Λάτση) θα καταβάλει το 30% των κερδών στο ΤΑΙΠΕΔ, μόνο αφού παρέλθουν 7 χρόνια από την ημερομηνία μεταβίβασης και μόνο στην περίπτωση μετά την επίτευξη ενός Εσωτερικού Συντελεστή Απόδοσης σε ποσοστό 15%. Όσο για τη συνολική κάλυψη, φτάνει τα 700 στρέμματα έναντι 2.100 στρέμματα επιτρεπόμενης κάλυψης.

Στα σχέδια του Λάτση είναι το Ελληνικό να έχει και καζίνο. Η άδεια θα παραχωρηθεί σε ξεχωριστό διαγωνισμό από το Δημόσιο, το οποίο και δεν δεσμεύεται ωστόσο ότι θα του παραχωρήσει την σχετική άδεια.

Ο επενδυτής έχει τη δυνατότητα να αποχωρήσει από το έργο, εφόσον δεν πάρει την άδεια, και κυρίως εφόσον κρίνει ότι χωρίς καζίνο ανατρέπονται τα επιχειρηματικά του σχέδια, δηλαδή μέσω του καζίνου μπορεί να εκβιάζει το δημόσιο.

Όλα αυτά ο Λάτσης, ο οποίος τελικά είναι ο ένας και μοναδικός που έδωσε προσφορά για το Ελληνικό, θα μπορέσει να τα κάνει καταβάλλοντας ένα πολύ χαμηλό τίμημα, 915 εκατ. ευρώ σε ορίζοντα δεκαετίας, η πρώτη δόση θα είναι 300 εκατ. ευρώ, αν η συμφωνία ολοκληρωθεί, και τα υπόλοιπα σε δόσεις.

Ένα παράδειγμα προς αποφυγή!

Δημοτικές εκλογές: Η περίπτωση των Βριλησσίων

Του **Γιάννη Τσούτσια**, Δημοτικού συμβούλου Βριλησσίων με τη «Δράση για μια άλλη Πόλη»

Με αφορμή τις προετοιμασίες των συνδυασμών προς τις δημοτικές εκλογές, αν κάτι, μεταξύ άλλων, δοκιμάζεται αυτή την περίοδο, στον ημίφως της κεντρικής σκηνής, με τις τριπλές κάλπες και τις πολλαπλές στρατηγικές, είναι η συμπεριφορά της Αριστεράς απέναντι στα κάθε είδους συνοικιακά κινήματα.

Για να ορίσουμε όμως το πεδίο των αποτιμήσεων, πέρα από τα όσα προφανή συνιρέχουν σήμερα στον χώρο της αυτοδιοίκησης, σκόπιμο είναι να πάρουμε το νήμα από την αρχή. Να συμφωνήσουμε, δηλαδή, ότι στον βαθμό που η χώρα αντιμετωπίζει μιας τέτοιας έντασης και τέτοιου βάθους κοινωνική καταστροφή, τίθεται επιτακτικά το ζήτημα της διεξόδου, το οποίο, εξ ορισμού, αφορά (πρωταγωνιστικά) κάθε κοινωνικό χώρο. Είτε αυτός είναι η αυτοδιοίκηση, είτε η εκπαίδευση, είτε ο πολιτισμός, είτε τα συνδικάτα, είτε αυτή καθαυτή η πολιτική διαδικασία που σχηματοποιεί τα βήματα της διαδρομής. Ότι, με άλλα λόγια, απαιτείται μια προσπάθεια κοινωνικοπολιτικής ανασυγκρότησης παντού, πράγμα που προϋποθέτει τη μετατόπιση της συζήτησης από τις αμυντικές και διεκδικητικές στρατηγικές (οι οποίες, ούτως ή άλλως, ελάχιστα απέδωσαν), προς πολιτικές ένταξης και συμμετοχής του κοινωνικού παράγοντα στη διαμόρφωση εναλλακτικής. Προϋποθέτει, δηλαδή, την εισβολή της κοινωνίας στο προσκήνιο.

Αυτό το αίτημα, που καλείται κανείς σήμερα να ανιχνεύσει και να αντιμετωπίσει, ως πολίτης, ως αριστερός, ως εκπαιδευτικός στο σχολείο του, ως δημότης στον δήμο του, ως παραγωγός ή ως εργαζόμενος στον χώρο της εργασίας του κ.λπ., το αντιστρατεύεται η εγκαθίδρυση νέων διλημμάτων, κομματικών στρατοπέδων και απλουστεύσεων, που παράγουν συσκοτίσεις και αναστολή της διαδικασίας κοινωνικής χειραφέτησης. Το σημαντικό εκείνο τμήμα της κοινωνίας που έχει τεθεί εκτός αντιπροσώπευσης (χωρίς ουδείς να ενδιαφέρεται...), αλλά και το ακόμη μεγαλύτερο, που επενδύει, κατά περίπτωση, σε οποιαδήποτε χαραμάδα φωτός ανοίξει, έχει ανάγκη από μια πολιτική όχι για τα επιμέρους, όχι από αυτοαναφορικούς σχεδιασμούς, αλλά από μια πολιτική που θα απευθύνεται στην ίδια την κοινωνία και θα παρεμβαίνει στη διαδικασία συγκρότησής της.

Υπό αυτή την οπτική, ο «δήμος» είναι ένας προνομιακός κοινωνικός χώρος. Είναι ο χώρος που εκδηλώνεται σε πρώτη φάση η ανθρώπινη πρωτοβουλία. Είναι ο χώρος που μπορεί πιο εύκολα ο πολίτης να βγει από τη σφαίρα του ατομικού και να συναντήσει την κοινωνία. Είναι το πρώτο βήμα προς την πολιτική και την ένταξη στο συλλογικό. Είναι ο χώρος όπου η κοινωνία της αλληλεγγύης συγκροτεί αθόρυβα τη νέα κοινωνικότητα, που πυκνώνει τη συσπείρωση και την ανθρωπιά, πλησιάζοντας περαιτέρω στο αίτημα της δημοκρατικής αναδιοργάνωσης της πόλης. Εδώ θα μπορούσε να αποδειχθεί πολύπλευρη η συμβολή της Αριστεράς. Εδώ ανοίγεται πεδίον δόξης λαμπρό, για την ανανοηματοδότηση της πόλης, της γειτονιάς, της πολιτικής, εδώ μπορεί να αναδυθεί μια νέα κοινωνικοποίηση, διά μέσου του συλλογικού.

Η κοινωνία θέλει η ίδια να εκφραστεί. Να αξιοποιηθεί η διαθεσιμότητά της, και τα όνειρά της να μην σπαταλώνται ή να εμποδίζονται.

Αυτοδιοίκηση είναι η ικανότητα και η δυνατότητα να διεκπεραιώνει κανείς μεγάλο μέρος των αναγκών του μέσα από τις λειτουργίες της πόλης, με τρόπους και εκδοχές που αυτή του παρέχει και ταυτόχρονα ο ίδιος δημιουργεί. Με διεύρυνση και εμβάθυνση των κοινωνικών σχέσεων, με δικτυώσεις, αυτόνομες πρωτοβουλίες, θεσμικές κρυσταλλώσεις. Αυτοδιοίκηση σημαίνει σπονδύλωση της κοινότητας και επέκταση της πολιτικής δράσης, ώστε η λαϊκή παρουσία να συγκροτείται σε πραγματική οντότητα. Έτσι αντιμετωπίζονται τα μνημόνια. Όχι με εκκλήσεις γύρω από εκλογικές στρατηγικές. Η κοινωνία θέλει η ίδια να εκφραστεί. Να αξιοποιηθεί η διαθεσιμότητά της και τα όνειρά της να μη σπαταλώνται ή εμποδίζονται. Αυτό είναι σήμερα μια αριστερή πολιτική.

> Ποια αυτοδιοίκηση μπορεί να ανθίσει εγκλωβισμένη στη στρατηγική του χάρτη μιας χρήσης για το βράδυ των εκλογών;

Μετά από αυτά, μπορούμε τώρα να επιστρέψουμε στο αρχικό ερώτημα: Η εν αναμονή της κυβερνητικής εξουσίας Αριστερά, του διατυπωμένου δόγματος «τρεις κάλπες-ένα μήνυμα – να νικήσουμε», πόσο συμβάλλει στα προηγούμενα; Ποια αυτοδιοίκηση μπορεί να ανθίσει εγκλωβισμένη στη στρατηγική του χάρτη μιας χρήσης για το βράδυ των εκλογών; Ποια συνοικιακά κινήματα μπορούν να συμβιβαστούν με την υποκατάστασή τους από τους επαγγελματίες του είδους;

ΥΓ. Στα Βριλήσσια, η «Δράση για μια Άλλη Πόλη» είναι μια αυθεντική πρωτοβουλία βάσης από το 2006. Αντεπεξήλθε με επιτυχία δύο εκλογικές αναμετρήσεις (8,5% το 2006, 14% το 2010) και συνέβαλε, με συνεχείς εκδηλώσεις και παρεμβάσεις και με επίμονη δουλειά στα θεσμικά όργανα του δήμου, στην αναζωογόνηση του δημόσιου χώρου του προαστίου. Στη «Δράση» μετείχαν εξαρχής και μέλη του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά αυτό δεν εμπόδισε τελικά την τοπική οργάνωση του ΣΥΡΙΖΑ να επιλέξει τη συγκρότηση ενός ανταγωνιστικού «καθαρόαιμου» ψηφοδελτίου, ώστε το κόμμα να εκπροσωπηθεί με τρόπο «αυθεντικό» στην τριπλή εκλογική μάχη. Άραγε αυτά αποτελούν απλώς μια τοπική ιδιομορφία; Αν όχι, τότε τι μπορούμε να περιμένουμε από μια Αριστερά που ως μέλημά της έχει να φαγοκυτιώσει ή να εκτοπίσει τα συνοικιακά κινήματα;

Κοινοτικόν - Για το Δήμο Πατρέων

Συνέντευξη με το μέλος της πρωτοβουλίας, Θόδωρο Ντρίνια

Μια νέα πρωτοβουλία ξεκίνησε τους τελευταίους μήνες στην Πάτρα, η Δημοτική Κίνηση Κοινοτικόν. Κύρια χαρακτηριστικά της πρωτοβουλίας, ότι προέρχεται από τα κάτω, τους ίδιους τους πολίτες, και αμφισβητεί τον προσωποπαγή, κομματοκεντρικό χαρακτήρα που προσλαμβάνουν οι δημοπικές παρατάξεις του κατεστημένου. Μιλήστε μας για τα βήματα που ακολουθήσατε ώσπου να φτάσετε στη συγκρότηση του δημοτικού σας σχήματος.

Από το 2007 λειτουργεί στην πόλη ο αυτοδιαχειριζόμενος χώρος εναλλακτικής παρέμβασης **Κοινοτικόν** με σημαντική δραστηριότητα: πολιτική, πολιτιστική, κοινωνική. Ο πυρήνας της προσπάθειας ξεκίνησε από μια μεγάλη ομάδα ανθρώπων που λειτουργούν σε αυτόν το χώρο, αλλά την ώθηση έδωσαν κυρίως φίλοι και φίλες που μας παρότρυναν να πάρουμε πρωτοβουλία για μια αυτόνομη παρέμβαση στις δημοτικές εκλογές. Έτσι, από τον Δεκέμβρη του 2013 ξεκίνησε η προσπάθεια για τη συγκρότηση μιας πλατιάς, αυτόνομης δημοτικής κίνησης, η οποία τελικά, αρχές Μάρτη, ανακοίνωσε την κάθοδό της στις εκλογές με το όνομα **Κοινοτικόν**. Η κίνηση λειτουργεί αμεσοδημοκρατικά, κυρίαρχο όργανό της είναι η γενική συνέλευση, ενώ υπάρχει και μια 7μελής συντονιστική επιτροπή, με καθαρά συντονιστικό και διεκπεραιωτικό ρόλο. Η κίνηση ξεκίνησε την παρέμβασή της και τη διαμόρφωση του προγράμματός της χωρίς να έχει ορίσει υποψήφιο δήμαρχο, το οποίο θα πράξει τις επόμενες μέρες. Σε μια πόλη που ήδη μετράει 12 υποψηφιότητες (!), στην πλειοψηφία τους προσωποπαγείς, χωρίς προγραμματικό ή έστω κομματικό περιεχόμενο (εξαιρούνται οι υποψήφιοι ΣΥΡΙΖΑ, ΚΚΕ), η δική μας από τα κάτω προς τα πάνω λειτουργία έχει προκαλέσει μάλλον θετική εντύπωση και έκπληξη.

Ποια είναι για σας τα μεγαλύτερα προβλήματα του Καλλικρατικού Δήμου Πατρέων και πώς σκοπεύετε να τα αντιμετωπίσετε;

Τα σημαντικότερα προβλήματα έχουν να κάνουν με την ίδια την εκθεμελιωτική κρίση που βασανίζει όλη την πατρίδα. Η κρίση στον ιρίτο δήμο της χώρας εκδηλώνεται με όλες τις παροξυσμικές μορφές της: ανεργία, φτώχεια, παραγωγική εκχέρωση, υποβάθμιση της ποιότητας ζωής, μόλυνση, μετανάστευση των νέων, αυτοκτονίες και ο κατάλογος δεν έχει τέλος. Και, φυσικά, τα γνωστά προβλήματα: διαχείριση σκουπιδιών, έλλειψη ελεύθερων χώρων, άλυτο κυκλοφοριακό, διαχείριση του δημόσιου χώρου, κ.λπ. Κατά τη γνώμη μας, μια παρέμβαση στα κοινά της πόλης οφείλει να αναδεικνύει προγραμματικά το τετράπτυχο **Αντίσταση – Δημιουργία – Αλληλεγγύη - Δημοκρατία**. Εργαζόμαστε ώστε να υπάρξει ένας Δήμος Πατρέων ο οποίος:

• Λειτουργεί ως συνειδητός κυματοθραύστης των μνημονιακών πολιτικών. Ιδιαίτερα, αντιστέκεται στις προσπάθειες των Γερμανών γκαουλάιτερ Ράιχενμπαχ και Φούχτελ να εντάξουν την τοπική αυτοδιοίκηση απευθείας στον σχεδιασμό των γερμανικών ελίτ.

• Δρα ως εμπνευστής, σχεδιαστής και αρωγός σχεδίων και κινήσεων παραγωγικής ανασυγκρότησης μέσα από την ενίσχυση και προώθηση κοινοτικών, συλλογικών και συνεταιριστικών παραγωγικών εγχειρημάτων και ιδιωτικών παραγωγικών πρωτοβουλιών, καθώς και την οργανική τους σύνδεση με το τοπικό πανεπιστήμιο και ΑΤΕΙ.

• Δημιουργεί ένα ευρύτατο δίκτυο κοινωνικών υπηρεσιών και δομών κοινωνικής αλληλεγγύης.

• Διαμορφώνει ένα ευρύ δίκτυο πολιτιστικών δομών με μαζικό χαρακτήρα και στέκεται αρωγός στην πληθώρα των ερασιτεχνικών ομάδων στο θέατρο, τον χορό, τη μουσική.

• Προχωρά σε έναν οικολογικό επανασχεδιασμό της πόλης, πυξίδα των όποιων τεχνικών έργων και παρεμβάσεων.

• Αναπτύσσει και λειτουργεί δομές άμεσης δημοκρατίας και συστηματικής παρέμβασης των δημοτών.

• Αναδιαρθρώνει τον δημοτικό προϋπολογισμό ώστε να ενισχυθούν οι παραπάνω στρατηγικές εις βάρος των παρασιτικών, αντιπαραγωγικών δραστηριοτήτων, των έργων βιτρίνας και των μικρών ή μεγάλων λόμπι. Ασκεί μόνιμα πίεση στην κεντρική κρατική εξουσία για άρση των περικοπών στη χρηματοδότηση και αναζητά εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης.

• Αναδιοργανώνει τις δημοτικές υπηρεσίες και αναβαθμίζει τον ρόλο των εργαζόμενων στον δήμο.

Τον Δεκέμβρη του 2013 ξεκίνησε η προσπάθεια για τη συγκρότηση μιας πλατιάς, αυτόνομης δημοτικής κίνησης, η οποία τελικά, αρχές Μάρτη, ανακοίνωσε την κάθοδό της στις εκλογές με το όνομα Κοινοτικόν.

> Εμείς απευθυνόμαστε σε ανθρώπους που κατανοούν ότι πρέπει πια να αγωνιστούμε όλοι μαζί για να αλλάξουμε τον τόπο.

Μνημόνιο και γενικευμένη λεπλασία των πλουτοπαραγωγικών πηγών της χώρας. Ποιες είναι οι κύριες μορφές με τις οποίες εκδηλώνεται αυτή η διαδικασία στην Πάτρα;

Στην Πάτρα, και ειδικά όσον αφορά στην τοπική αυτοδιοίκηση, εκφράζεται ήδη μέσα από την κυβερνητική απόφαση να περάσει ο έλεγχος του θαλασσίου μετώπου της πόλης, το οποίο απελευθερώθηκε μετά τη λειτουργία του νέου λιμανιού, μήκους αρκετών χιλιομέτρων, στα χέρια του ΤΑΙΠΕΔ. Παράλληλα, πεδίον δόξης λαμπρό για τους Αττίλες του μνημονίου θα γίνει σύντομα το θέμα της διαχείρισης των σκουπιδιών μέσω του ήδη αποφασισμένου, φαραωνικού εργοστασίου καύσης-διαχείρισης απορριμμάτων, για το οποίο έχουν εκδηλώσει το μεγάλο τους ενδιαφέρον οι "εθνικοί μας εργολάβοι" καθώς και η διαχείριση του νερού που θα εισρεύσει στο δίκτυο του Δήμου Πατρέων από το φράγμα Πείρου-Παραπείρου, το οποίο ήδη έχει ανοίξει την όρεξη πολλών για ιδιωτική εκμετάλλευση.

Τι σημαίνει για εσάς μια εναλλακτική αντιστασιακή πολιτική σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης; Πώς σκοπεύετε να την προωθήσετε;

Μια εναλλακτική αντιστασιακή πολιτική πρέπει να απαντάει σε δύο βασικά ερωτήματα: α) Με ποιούς και για ποιούς η παρέμβαση; Η δική μας παρέμβαση, λοιπόν, απευθύνεται σε αυτούς που είναι περιθωριοποιημένοι μέσα στο σημερινό ασφυκτικό πλαίσιο που διαμορφώνουν οι τοπικές, εθνικές και υπερεθνικές ελίτ. Σε όσους δεν έχουν φωνή. Στους αδύναμους. Σε εκείνους που οι δεξιότητες, τα ταλέντα, οι επιθυμίες ισοπεδώνονται μέσα στην ανέχεια, την έλλειψη οράματος, τη διαφθορά, την ανισότητα. Κοντολογίς, στην πλειοψηφία των πολιτών. Για μας, περιθώριο είναι ο άνεργος νέος ή οικογενειάρχης, αλλά και ο παραγωγός που καταστρέφεται. Ο καλλιτέχνης που φιμώνεται και η γερόντισσα που μένει αποκλεισμένη στο σπίτι, γιατί δεν έχει πού να περπατήσει. Το άτομο με ειδικές ανάγκες που δεν μπορεί να κυκλοφορήσει και ο νέος ή η νέα που βουλιάζει στην απόγνωση και σκέφτεται να ξενιτευτεί. Ο επιστήμονας που κανείς δεν χρειάζεται τη γνώση του και εκείνοι που χάνουν την αξιοπρέπειά τους για ένα επισφαλές χεροκόμματο. Το παιδί που στερείται δομές φύλαξης και ο ανασφάλιστος έμπορος και ο κατάλογος δεν έχει τέλος... Τα συμφέροντα και οι επιθυμίες αυτών των ανθρώπων πρέπει να είναι ο γνώμονας μιας διαφορετικής πολιτικής στον δήμο.

β) Με ποιο τρόπο η παρέμβαση; Εμείς, πάνω απ' όλα, απευθυνόμαστε σε ανθρώπους που κατανοούν ότι πρέπει πια να αγωνιστούμε **όλοι μαζί** για να αλλάξουμε τον τόπο που αγαπάμε και να εκδιώξουμε τους καταστροφείς της ζωής μας, είτε κατοικοεδρεύουν στα παλάτια των Βρυξελλών και του Βερολίνου, είτε στα μέγαρα των Αθηνών, είτε στις ...επαύλεις της Πάτρας. Αυτό δεν μπορεί να γίνει παρά μέσα από την αυτόνομη και ουσιαστική παρέμβαση των πολιτών, η οποία θα χαράζει τις δικές της κόκκινες γραμμές απέναντι σε ποικίλα ιδιοτελή συμφέροντα: Πιο συγκεκριμένα, μέσα από αγώνες και προτάσεις πρέπει να προωθείται η με πάθος υπεράσπιση των δημόσιων αγαθών: υγεία, παιδεία, ρεύμα, νερό. Η σθεναρή αντίσταση στην εμπορευματοποίηση και στην ιδιωτικοποίηση του δημόσιου χώρου. Η προβολή ενός εναλλακτικού προτύπου οργάνωσης και παραγωγής συμβατού με το περιβάλλον, τον πολιτισμό και την ιστορία μας. Η ολοκληρωτική προστασία του περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων. Η σύνδεση με την πλούσια ιστορική, πολιτισμική και πνευματική μας κληρονομιά. Η ανάδειξή της έξω από το κέρδος, ή της συνεργατικής και ερασιτεχνικής καλλιτεχνικής δημιουργίας και του μαζικού αθλητισμού.

«Συμπολιτεία Ξηρομεριτών»

Συνέντευξη του επικεφαλής του συνδυασμού Ηλία Γεωργαλή

-Τα χρόνια που μας πέρασαν, ο Δήμος Αστακού, που μετά τον Καλλικράτη εντάχθηκε στον Δήμο Ξηρομέρου, έμπλεξε στη μνημονιακή δίνη της γενικευμένης εκποίησης της δημόσιας περιουσίας. Σε ποια φάση βρίσκεται αυτή η εκστρατεία;

Η καλλικρατική μεταρρύθμιση στην ουσία συνέπεσε με το μνημόνιο. Είναι αλήθεια πως το μεγάλο μέρος της αριστεράς ταύτισε τα δύο: μνημόνιο και Καλλικράτη. Αυτό συνέβη πριν τις τελευταίες αυτοδιοικητικές εκλογές, όπου η αριστερή κριτική για τη μεταρρύθμιση εστιάστηκε στη σύνδεσή της με το μνημόνιο, αλλά και στη συνέχεια, μέχρι σήμερα, όπου παρουσιάζεται ως κυρίαρχη η αντίθεση μνημονίου-αυτοδιοίκησης, φορτώνεται αποκλειστικά στο μνημόνιο η αυτοδιοικητική κατάρρευση και δημιουργείται η εικόνα της αυτόματης αυτοδιοικητικής αποκατάστασης άμα τη εξόδω απ' το μνημόνιο.

Στην πραγματικότητα, με το μνημόνιο καταρρέει η τοπική διοίκηση. Έτσι ρητά αναφέρεται στο τεχνικό πρόγραμμα στήριξης του μνημονίου: Τοπική διοίκηση κι όχι τοπική αυτοδιοίκηση. Για την κατάρρευση της τοπικής αυτοδιοίκησης μερίμνησε ο Καλλικράτης, που ολοκλήρωνε μια στρατηγική των ελληνικών ελίτ απ' τη μεταπολίτευση και μετά, για κρατικοποίηση της αυτοδιοίκησης. Ειδικά απ' τον Τρίτση και πέρα, αυτή είναι η κατεύθυνση. Τα τελευταία χρόνια περνάμε πια στην ιδιωτικοποίησή της.

Και στον Δήμο Ξηρομέρου, ο περιορισμός του προϋπολογισμού του δήμου και των επενδύσεων οδήγησε σε διάλυση των όποιων προνοιακών (κυρίως) δομών.

Η «επενδυτική επέλαση» αφορά κυρίως στη διαχείριση των αποβλήτων (με δημοπράτηση σκανδαλώδη για όλο τον νομό και επιλεγμένους τους Μπόμπολα, Κόκκαλη, Περιστέρη, στη Β΄ φάση του διαγωνισμού), τα αιολικά πάρκα, τις ιχθυοκαλλιέργειες (με το απαράδεκτο ειδικό χωροταξικό που εκκρεμεί κατόπιν πανελλαδικής προσφυγής στο Στ.Ε), το περίφημο λιμάνι του Πλατυγιαλιού κ.λπ. Από άποψη επενδυτικού ενδιαφέροντος, ο δήμος μας είναι ο σημαντικότερος της Αιτωλοακαρνανίας.

-Καλλικράτης και τοπική αυτοδιοίκηση. Πώς βιώνετε στην περιοχή σας το πρόβλημα της δημιουργίας αχανών δημοπικών ενοτήτων; Πώς επηρεάζει αυτό την προσπάθεια της κοινωνίας να εκφραστεί αυτοτελώς και αδέσμευτα στον τοπικό-αυτοδιοικητικό σπόρο;

Για την κατάρρευση της τοπικής αυτοδιοίκησης μερίμνησε ο Καλλικράτης, που ολοκλήρωσε μια στρατηγική των ελληνικών ελίτ απ' τη μεταπολίτευση και μετά, για κρατικοποίηση της αυτοδιοίκησης.

Αυτό που πρακτικά έγινε με τον Καλλικράτη είναι να ορισθεί ως α΄ βαθμός αυτοδιοίκησης η παλιά επαρχία! Χωρίς φυσικά κατοχυρωμένη αυτοδιοίκηση στο επίπεδο της κοινότητας. Η μοιραία κρατικοποίηση του θεσμού περιλαμβάνει και το πολιτικό προσωπικό. Αυτοί οι δήμοι, με το μέγεθος και τον τρόπο συγκρότησής τους, είναι κομμένοι και ραμμένοι στα μέτρα του πλεονάζοντος κεντρικού πολιτικού προσωπικού των μεγάλων κομμάτων. Κι επειδή το πολιτικό σύστημα εξαντλήθηκε χωρίς να έχει τις εφεδρείες του, τη θέση του καταλαμβάνει ό,τι πιο σάπιο, πιο διαπλεκόμενο, πιο παλιομοδίτικο, με την ταμπέλα του ανεξάρτητου. Για να πετύχεις από μηδενική βάση αυτοοργανωμένη παρέμβαση σε τέτοιο δήμο είναι αδύνατο. Εμείς, σαν Κίνηση Πολιτών Ξηρομέρου (που είναι ο πυρήνας της αυτοδιοικητικής μας παράταξης, της «Συμπολιτείας Ξηρομεριτών»), έχουμε συνεχή δεκαετή παρουσία στη μία κυρίως απ' τις τρεις δημοτικές ενότητες. Το μείζον πρόβλημα είναι πως για να κινηθείς στην δική μας λογική, πρέπει να αναζητήσεις, τοπικά, λύσεις εκτός των πολιτικών παραγόντων. Οι τοπικοί παράγοντες με τους μηχανισμούς τους είναι υπαρκτοί και ακμαίοι, παρ' όλη την κεντρική πολιτική συρρίκνωση: Το ΠΑΣΟΚ είναι εδώ! Η απαξίωση, απ' την άλλη της ίδιας της πολιτικής, δυσκολεύει το να βγουν νέα πρόσωπα μπροστά. Αυτό είναι ένα στοίχημα.

> Κάνουμε τις εκλογές με ρεφενέ, χωρίς καμιά βοήθεια από πουθενά. Σκοπεύουμε με κάποιες εκδηλώσεις να αυτοχρηματοδοτήσουμε μέρος των αναγκών.

-Ποια είναι τα βασικότερα προβλήματα της περιοχής σας και πώς σκοπεύετε να τα αντιμετωπίσετε;

Τα βασικά προβλήματα της περιοχής είναι η μεγάλη επέλαση των συγκρουόμενων «επενδυτικών» συμφερόντων, η παντελής έλλειψη υποδομών στον δήμο, η απουσία κάθε αναπτυξιακής στρατηγικής. Μιλάμε για έναν δήμο με τεράστιο δημογραφικό πρόβλημα, χωριά με μικρό ορίζοντα ζωής. Έναν δήμο με μεγάλη γκάμα παραγωγικών δυνατοτήτων και με μηδενική παραγωγικότητα.

Έναν τέτοιο δήμο δεν μπορείς να τον διαχειριστείς παρά μόνο αν αναστρέψεις τα πράγματα για να τα αναδημιουργήσεις.

Πρώτα απ' όλα, χρειάζονται θεσμικές τομές: Να λειτουργήσουν ανεξάρτητα, θεσμικά, οι τέως καποδιστριακοί δήμοι, δηλ. οι δημοτικές ενότητες. Να λειτουργήσουν αυτόνομα θεσμικά οι κοινότητες. Να συνδιαμορφωθεί ενιαίο πενταετές επιχειρησιακό πρόγραμμα, στο οποίο θα εντάσσονται οι ετήσιοι προϋπολογισμοί και τα τεχνικά προγράμματα. Να λειτουργήσουν οι τακτικές κοινοτικές συνελεύσεις. Να αλλάξει ο κανονισμός λειτουργίας του δημοτικού συμβουλίου.

Δεύτερον, να υπάρξει ένας σχεδιασμός υποδομών: Ύδρευση, άρδευση, πρόνοια, υγεία κ.λπ.

Τρίτον: Στρατηγική διατροφής, ενέργειας και πόρων. Ο δήμος πρέπει να είναι δυνητικά αυτάρκης και στα τρία πεδία.

Τέταρτον: Αναπτυξιακή στρατηγική με εργαλεία τη χωροθέτηση (ΣΧΟΟΑΠ) και τον συνεταιρισμό των παραγωγών μέσω ΚΟΙΝΣΕΠ. Η σύγκρουση με τα μεγάλα συμφέροντα προϋποθέτει συνολικές εναλλακτικές λύσεις εργασίας και ποιότητας ζωής.

-Ποια είναι η εκτίμησή σας για την πορεία της «Συμπολιτείας Ξηρομεριτών» στις επικείμενες δημοτικές εκλογές; Ποια εμπόδια αντιμετωπίζετε κατά την προεκλογική περίοδο και πώς σκοπεύετε να τα ξεπεράσετε;

Με τη μέχρι τώρα πορεία της «Συμπολιτείας Ξηρομεριτών» είμαστε ικανοποιημένοι. Από έναν καταγεγραμμένο πυρήνα του 3%, καταφέραμε να δημιουργήσουμε ένα ευρύτατο μέτωπο, και όσον αφορά την πολιτική γεωγραφία και όσον αφορά τη δυναμική του. Κι αυτό χωρίς καμιά διαπραγμάτευση και έκπτωση στις αρχές και τις θέσεις μας. Έχουμε την απόλυτη πολιτική και επικοινωνιακή κυριαρχία και ένα αξιόλογο οργανωτικό επιτελείο.

Απέναντί μας βρίσκονται δύο συνδυασμοί με τεράστια διαθέσιμα χρηματικά ποσά. Μιλάμε για 1-1,5 εκατ. ευρώ ο καθένας. Αγοράζονται υποψήφιοι, αγοράζονται συνειδήσεις. Παρ' όλα αυτά, η πραγματική κοινωνία αντιστέκεται. Για μας, αυτές εδώ οι εκλογές είναι βαρόμετρο των ορίων της αντιπροσώπευσης.

Κάνουμε τις εκλογές με ρεφενέ, χωρίς καμιά βοήθεια από πουθενά. Σκοπεύουμε με κάποιες εκδηλώσεις να αυτοχρηματοδοτήσουμε μέρος των αναγκών.

Επί της ουσίας: Παλεύουμε στα ίσια τους δύο συνδυασμούς για είσοδο στον δεύτερο γύρο κι όλοι ξέρουν πως, αν περάσουμε στον επόμενο γύρο δεν χάνουμε τις εκλογές με τίποτα!

«Μένουμε Θεσσαλονίκη»

Συνέντευξη του επικεφαλής του συνδυασμού Γιώργου Ρακκά.

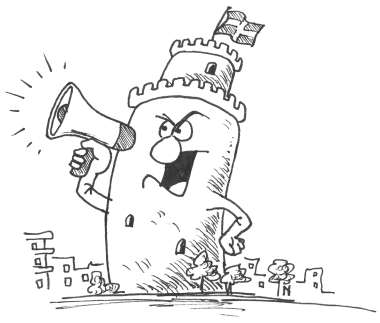

Γιατί «Μένουμε Θεσσαλονίκη»;

Για να θέσουμε στο επίκεντρο της δημόσιας συζήτησης το ζήτημα της φυγής των νέων γενεών από τη χώρα – μια από τις μεγαλύτερες λεηλασίες που βιώνει ο τόπος στις μέρες μας, με τεράστιες κοινωνικές και δημογραφικές συνέπειες. Ποια παραγωγική ανασυγκρότηση, ποια αλλαγή μπορεί να γίνει, σε μια κοινωνία που χάνει μεγάλο μέρος του νεανικού εργατικού της δυναμικού; Ποια η δυναμική μιας χώρας που έχει ως μέσο όρο ηλικίας τα 42 χρόνια; Δυστυχώς, μέχρι σήμερα το ζήτημα δεν αντιμετωπίζεται με τη σοβαρότητα που του αρμόζει.

Γιατί, στη Θεσσαλονίκη, η ανεργία των νέων αγγίζει το 55%(!), ενώ ο δήμαρχος, σε συνεργασία με τον Φούχτελ και την «ελληνογερμανική συνέλευση» μεθοδεύει συστηματικά την απομύζηση εγκεφάλων και εργατικών χεριών από τη Γερμανία και τις λοιπές χώρες της Κεντρικής/Βόρειας Ευρώπης.

Μίλησες για τον Μπουτάρη...

Ο Μπουτάρης ανήκει στην κατηγορία των «άφθαρτων», των «ατσαλάκωτων» εκτελεστών της πολιτικής που επιβάλλει η Γερμανική Ευρώπη μέσω των μνημονίων. Στα πέντε χρόνια που διατελούμε υπό καθεστώς αποικίας χρέους, έχει διαμορφωθεί ένας παράδοξος καταμερισμός των πολιτικών ρόλων. Οι δανειστές εκβιάζουν, και ένα διεφθαρμένο και καμένο πολιτικό προσωπικό κάνει τη βρόμικη δουλειά –δηλαδή υποκύπτει σε μια πολιτική που σκοτώνει τη χώρα.

Από την άλλη, φιγούρες όπως ο Μπουτάρης ή ο Καμίνης –οι περίφημοι «5 δήμαρχοι»– εκφράζουν τις δυναμικές της ανοικοδόμησης της Ελλάδας ως αποικίας: Μιας Ταϊλάνδης των Βαλκανίων, με μια τουριστική οικονομία που, κατά τα άλλα, θα υφίσταται μια σκληρή λεηλασία φυσικών και ανθρώπινων πόρων. Τύποι σαν τον Μπουτάρη είναι οι πλέον κατάλληλοι γι' αυτήν τη δουλειά. Προωθεί την καύση των απορριμμάτων, για παράδειγμα, ένα ζήτημα όπου εμπλέκονται τα μεγάλα ελληνικά και ξένα συμφέροντα, και η πλειοψηφία νομίζει ότι ασκεί σοβαρή πολιτική διαχείρισης, προς όφελος της πόλης και του περιβάλλοντος. Συμπράττει στη γεωπολιτική υπαγωγή της πόλης στον βαλκανικά κυρίαρχο άξονα Άγκυρας-Βερολίνου, και αυτό παρουσιάζεται ως υψηλή τουριστική στρατηγική, ή για διατράνωση του πιο αγνού και άδολου κοσμοπολιτισμού. Φιγούρες όπως ο Μπουτάρης, ο Καμίνης, ο Σταύρος Θεοδωράκης με το Ποτάμι του, αποτελούν τη βιτρίνα της αποικίας χρέους. Την αιχμή του αποικιακού μάρκετινγκ.

Να προσπαθήσουμε πόρτα-πόρτα, σε καφενεία και γειτονιές, να μιλήσουμε με τους «αόρατους» της ύστερης μεταπολίτευσης, με όλον αυτόν τον φτωχότερο κόσμο που αποξενώθηκε από την πολιτική διαδικασία τα τελευταία χρόνια.

Και ο Παπαγεωργόπουλος;

Το μπουτάρειο στρατόπεδο αρέσκεται στο να προβάλλει τη σχέση της τωρινής δημοτικής διοίκησης με την προηγούμενη ως «σύγκρουση των δυνάμεων του φωτός με το σκοτάδι». Βέβαια, οποιοσδήποτε και να συγκριθεί με τον Παπαγεωργόπουλο, βγαίνει κερδισμένος...

Η αλήθεια είναι πως, στην πραγματικότητα, η μία διοίκηση λειτούργησε κατά κάποιον τρόπο ως συμπληρωματική της άλλης. Τι θέλω να πω... Πριν από το σερί των άθλιων δημοτικών διοικήσεων (Κούβελας-Κοσμόπουλος-Παπαγεωργόπουλος) η πόλη είχε ύφος, ήθος και βάθος. Ανεξάρτητα από το ποιος βρίσκονταν στο τιμόνι της. Δίχως την παρακμή, την αποδόμηση αυτού του χαρακτήρα της πόλης, από τη χυδαιότητα, την ακραία πατρωνία, το πνευματικό τέλμα που εξέφραζαν τόσα χρόνια το δίδυμο δήμαρχος-νομάρχης –για να βάλουμε στο κάδρο και τον Ψωμιάδη– θα ήταν αδύνατη η σημερινή δημοτική πολιτική. Μια πολιτική γενικευμένης εκποίησης, μεταβολής της πόλης σε Ντίσνεϊλαντ αποικιακό υποσταθμό.

Ναι, αλλά τώρα ο Παπαγεωργόπουλος βρίσκεται στη φυλακή...

Στην περίπτωσή του, όπως και στην περίπτωση του Τσοχατζόπουλου, έχω την εντύπωση ότι αυτό που έγινε ήταν η συμβολική καρατόμηση των πιο κραυγαλέων περιπτώσεων, για να διασωθεί όλο το σύστημα που υπήρχε στο παρασκήνιο και τρεφόταν από το μαύρο πολιτικό χρήμα. Το έχει πει ο Τσουκάτος: «Εγώ τα χρήματα τα πήρα για το κόμμα». Το μαύρο πολιτικό χρήμα δεν προοριζόταν μόνο ή κυρίως για ατομικές τσέπες. Ήταν χρήματα που πήγαιναν στη συντήρηση των κομματικών μηχανισμών, στη συντήρηση των πελατειακών δικτύων, σε ό,τι τέλος πάντων χρειάζονταν για την αναπαραγωγή της κομματοκρατίας.

Το ίδιο μάλλον ισχύει και στην περίπτωση Παπαγεωργόπουλου. Μέχρι να ξεσπάσει αυτό το σκάνδαλο, όλοι αναρωτιούνταν πώς γίνεται να βγαίνει έτσι άνετα ένας τόσο άθλιος δήμαρχος. Ίσως η απάντηση να βρίσκεται σε αυτή την υπόθεση.

> Ο Μπουτάρης ανήκει στην κατηγορία των «άφθαρτων», των «ατσαλάκωτων» εκτελεστών της πολιτικής που επιβάλλει η Γερμανική Ευρώπη μέσω των μνημονίων.

Πέρα απ' όλα αυτά, όμως υπάρχουν και τα πραγματικά προβλήματα της πόλης.

Προφανώς, αν και τόση ώρα μιλάμε για τις πολιτικές που τα παράγουν, τα αναπαράγουν και στέκονται εμπόδιο στο να λυθούν. Επιγραμματικά: Μεταβολή της πόλης σε αποικιακό υποσταθμό του άξονα Βερολίνο-Άγκυρα, ταϊλανδοποίηση-αποβιομηχάνιση και τρομακτική ανεργία, διαχείριση απορριμμάτων, κυκλοφοριακό, γενικότερη ρύπανση (η Θεσσαλονίκη είναι η πόλη με το λιγότερο πράσινο στην Ευρώπη) και, βέβαια, η πολιτιστική παρακμή που απειλεί να μετατρέψει την πόλη της πνευματικότητας, των ποιητών και των τραγουδοποιών, την πόλη των μεγάλων πανεπιστημιακών διδασκάλων, σε ανοϊκή φραπεδούπολη.

Και δυνατές λύσεις;

Αναγκαστικά, επειδή ο χώρος είναι περιορισμένος, και πραγματικά το ζήτημα ανεξάντλητο, θα αναφερθώ σε ένα, δύο παραδείγματα.

Γιατί ο δήμος να μην παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στη διασύνδεση πανεπιστημίου και μικρών/μεσαίων παραγωγικών επιχειρήσεων, με στόχο την παραγωγική ανασυγκρότηση; Ήδη υπάρχουν στη Θεσσαλονίκη εύρωστες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που παράγουν προϊόντα ή λογισμικό και τα εξάγουν στο εξωτερικό. Δεν τις γνωρίζουμε, γιατί στην τουριστική βιτρίνα που θέλουν να φτιάξουν είναι παράταιρες.

Γιατί το φεστιβάλ κινηματογράφου να μην προσανατολιστεί στο να καταστεί κόμβος της κινηματογραφικής παραγωγής των Βαλκανίων και της Ανατολικής Ευρώπης; Τότε θα ήταν πραγματικά διεθνές φεστιβάλ, ισάξιο με τις υπόλοιπες διεθνείς διοργανώσεις, επειδή θα είχε να κομίσει κάτι συγκεκριμένο, με χαρακτήρα, στο παγκόσμιο κινηματογραφικό στερέωμα.

Γιατί ο δήμος να μην πάρει στα χέρια του μέρος της κοινωνικής πολιτικής; Γιατί να μην μπορεί να ενθαρρύνει και να βοηθήσει στην ίδρυση κοινωνικών ιατρείων σε κάθε γειτονιά; Καταναλωτικών συνεταιρισμών, επίσης, και συνεταιρισμών ανακύκλωσης; Γιατί, πολύ απλά, εξυπηρετεί ή υπακούει στα μεγάλα συμφέροντα, την καύση, τους μεσάζοντες, τα μεγάλα ιδιωτικά ιατρικά κέντρα.

Γιατί ο δήμος να μην εφαρμόζει ένα μοντέλο αμεσότερης, αυθεντικότερης δημοκρατίας; Συμμετοχικούς προϋπολογισμούς και συνελεύσεις πολιτών σε κάθε δημοτικό διαμέρισμα, οριζόντια ανοιχτή διαβούλευση για όλα τα σημαντικά ζητήματα της πόλης, με πλήρη διαφάνεια και επαρκή ενημέρωση, δημοψηφίσματα.

Ο δήμος θα έπρεπε να πρωτοστατεί στη διοργάνωση του δημοψηφίσματος για το νερό. Να το κάνει σημαία του. Όχι να συμπαρίσταται και να χαιρετίζει αμήχανα, επειδή η μοίρα τα έφερε σε αυτό το ζήτημα να αναμειχθεί με την πλέμπα.

Πώς εκτιμάτε ότι θα πάτε στις εκλογές;

...Άγνωστο! Για μας, πάντως, είναι ταυτόχρονα πείραμα, στοίχημα και... σχολείο. Θέλουμε, μέσα από την προεκλογική διαδικασία, να αναδείξουμε μια άλλη, ευγενή και πραγματικά δημοκρατική-κοινωνική αντίληψη για την πολιτική. Ενάντια στην πολιτική των γκρίζων κοστουμιών και της τηλεολιγαρχίας.

Να προσπαθήσουμε πόρτα πόρτα, σε καφενεία και γειτονιές, να μιλήσουμε με τους «αόρατους» της ύστερης μεταπολίτευσης, με όλον αυτό τον φτωχότερο κόσμο που αποξενώθηκε από την πολιτική διαδικασία τα τελευταία χρόνια. Μ' έναν τρόπο που θα δίνει ένα παράδειγμα, αν θέλετε, ότι η πολιτική είναι μια διαδικασία προσπελάσιμη και εφικτή από όλους, ότι η αμφισβήτηση και ο αγώνας για μια καλύτερη κοινωνία δεν είναι ίδιον του περιθωρίου, αλλά πραγματική λύση στα προβλήματα των πολλών.

Ο Σπάρτακος στην Κομοτηνή δυναμώνει

Συνέντευξη του επικεφαλής του συνδυασμού Νεκτάριου Δαπέργολα

– Ο Σπάρτακος είναι μια αδέσμευτη δημοτική παράταξη πολιτών, που κινείται σ' ένα κατά το μάλλον ή ήττον εχθρικό τοπικοαυτοδιοικητικό περιβάλλον όπου θάλλουν η κομματοκρατία, οι πελατειακές σχέσεις, η ποικιλόμορφη πατρωνία. Μιλήστε μας για τον αγώνα που δίνετε ενάντια σε αυτό το κατεστημένο.

Η προσπάθεια ξεκίνησε στις εκλογές του 2010. Μια ομάδα ανθρώπων, που είχε ήδη προ πολλού δεθεί ως παρέα γύρω από τον «Αντιφωνητή», πήρε την απόφαση να περάσει σε μία νέα μορφή οργανωμένης πολιτικής παρέμβασης, μη αντέχοντας άλλο αυτό που βλέπαμε να γίνεται γύρω μας. Για κάποιους τότε έμοιαζε ίσως και με...απονενοημένο διάβημα. Το ποσοστό όμως που πήραμε (5,5%) και η είσοδός μας στο δημοτικό συμβούλιο, αποτέλεσε όχι μόνο επιτυχία, αλλά και (κυρίως) αφετηρία και εφαλτήριο για μεγαλύτερα πράγματα. Τριάμισι χρόνια μετά και ύστερα από τόσο έργο εντός και εκτός δημοτικού συμβουλίου, ο αγώνας παραμένει βέβαια δύσκολος και σκληρός -καθώς το κατεστημένο συνεχίζει να διαφεντεύει τις ζωές μας και τα κομματικά θηρία, αν και πληγωμένα, παραμένουν ισχυρά. Και εμείς όμως είμαστε πλέον μία αναγνωρίσιμη δύναμη με μεγάλο ρεύμα και τεράστια δυναμική.

– Πώς αξιολογείτε εσείς, μετά και από την εμπειρία της θητείας σας στο δημοτικό συμβούλιο, τα μεγαλύτερα προβλήματα του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης;

Ο θεσμός, μετά από τόσα χρόνια αδιαφάνειας και διευρυμένης διαφθοράς, ούτως ή άλλως έπνεε από καιρό τα λοίσθια. Εσχάτως όμως η κατάσταση επιδεινώθηκε ακόμη περισσότερο λόγω κάποιων εγγενών δομικών προβλημάτων του Καλλικράτη. Θυμίζω, π.χ., ότι στους δήμους ανατέθηκαν αρμοδιότητες, στις οποίες όμως αυτοί δεν μπορούν να ανταποκριθούν, γιατί δεν υπήρξε ποτέ και η ανάλογη μεταφορά πόρων. Η κραυγαλέα κρατική υποχρηματοδότηση έχει αδρανοποιήσει στην πράξη τη λειτουργία των περισσότερων αυτοδιοικητικών δομών, καθώς συνδυάστηκε μάλιστα και με την ήδη δεδομένη τοπική δυσπραγία, μια και οι περισσότεροι δήμοι ήταν ήδη ως το 2010 καταχρεωμένοι. Αιτία γι' αυτό ήταν, φυσικά, όλη εκείνη η μακρά περίοδος του παρασιτισμού, κατά την οποία διάφοροι κομματικοί συρφετοί αντιμετώπισαν την τοπική αυτοδιοίκηση ως προσωπικό

τους φέουδο, με τη χειρότερη σημασία του όρου.

– Ποια είναι για τον Σπάρτακο τα σημαντικότερα προβλήματα της Κομοτηνής;

Πέραν της οικονομικής κατάστασης, θα ξεχώριζα αυτή τη στιγμή το τρομερό κυκλοφοριακό πρόβλημα, που επιδεινώνεται με την τελείως ακατανόητη κατασκευή ενός ποδηλατικού δικτύου σε παντελώς εσφαλμένη χάραξη, που ουσιαστικά καταστρέφει όλο το κεντρικό οδικό δίκτυο της πόλης. Τεράστια προβλήματα όμως είναι ακόμη η οπτική ασχήμια του κέντρου της Κομοτηνής, αλλά και η αδυναμία ανάδειξης και προβολής του ιστορικού της προσώπου. Παρότι μετρά ήδη σχεδόν 15 αιώνες Ιστορίας, η Κομοτηνή είναι σήμερα απλώς μία πολύβουη φοιτητούπολη. Μια πόλη απρόσωπη, χωρίς καμία ταυτότητα.

– Ποια είναι η εκτίμησή σας για την πορεία σας στις επερχόμενες δημοτικές εκλογές;

Όπως προανέφερα, είμαστε πλέον ισχυρή δύναμη και προχωρούμε με παρακαταθήκη όχι τις συνήθεις αοριστολογίες των άλλων, αλλά όσα κάναμε την προηγούμενη τριετία. Το μήνυμά μας κερδίζει συνεχώς ολοένα και περισσότερους συμπολίτες μας. Βέβαια, δεν ξέρουμε ακόμη πού θα οδηγήσει τελικά αυτό. Ο διπλασιασμός ή και τριπλασιασμός των προηγούμενων ποσοστών μας φαντάζει ως ένας πολύ ρεαλιστικός και βάσιμος στόχος. Δεν είναι λίγοι και εκείνοι, πάντως, που μας βλέπουν ακόμη και να περνάμε στον δεύτερο γύρο, απέναντι στον νυν δήμαρχο. Ό, τι κι αν γίνει ωστόσο, είναι βέβαιο πως η παρουσία μας στο επόμενο συμβούλιο θα είναι κατά πολύ αναβαθμισμένη και συνεπώς πολύ πιο δυναμική και αποτελεσματική.

– Ο Σπάρτακος πρωτοπορεί στην Κομοτηνή με την πρωτοβουλία για τους δημοτικούς λαχανόκηπους και το όλο έργο της ομώνυμης Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης.

> Είμαστε πλέον ισχυρή δύναμη και προχωρούμε με παρακαταθήκη όχι τις συνήθεις αοριστολογίες των άλλων, αλλά όσα κάναμε την προηγούμενη τριετία.

Μιλήστε μας για αυτή την εμπειρία.

Ένας από τους κύριους στόχους που εξαρχής θέσαμε ήταν να διαδώσουμε στην τοπική κοινωνία την ιδέα του συνεργατισμού. Μία πρώτη υλοποίησή της ήταν οι τρεις (έως τώρα) Συνεργατικοί Οικολογικοί Λαχανόκηποι που δημιουργήσαμε στις παρυφές της Κομοτηνής, συνολικής έκτασης δέκα στρεμμάτων, μέσα στους οποίους δώσαμε τη δυνατότητα σε πολλές δεκάδες συμπολιτών μας να βρουν διέξοδο δημιουργικής απασχόλησης και, βέβαια, εξασφάλισης αγνών προϊόντων, που τα παράγουν κιόλας οι ίδιοι. Το εγχείρημα αυτό έχει μάλιστα ήδη ενταχθεί σε μία ευρύτερη συνεργατική, μη κερδοσκοπική επιχείρηση, τη «Σπάρτακος ΚΟΙΝΣΕΠ», που αναμένεται να περιλάβει και άλλες δραστηριότητες (όπως λειτουργία ελαιοτριβείου και αλευρόμυλου, παραγωγή πέλετ κ.λπ.) και θα στοχεύει μελλοντικά στο να δώσει εναλλακτικές οικονομικές λύσεις στους συμπολίτες μας και (γιατί όχι) θέσεις εργασίας. Πρόκειται για μια συνολική πρόταση αυτοργάνωσης, με στόχο την ενεργειακή και διατροφική αυτάρκεια μέσα σε καιρούς χαλεπούς και απολύτως σύμφωνη με το πνεύμα του κοινοτισμού, που αποτελεί τόσο βασικό στοιχείο του πολιτισμού μας.

– Θράκη, Φούχτελ και Ειδικές Οικονομικές Ζώνες. Πώς βλέπει ο Σπάρτακος αυτή την προσπάθεια για την εκ νέου αποικιοποίηση του ελλαδικού χώρου;

Με διάθεση ανένδοτης αντίστασης, φυσικά. Όσον αφορά τον αξιότιμο κύριο Φούχτελ, κατ' αρχάς, είναι φανερό πως ενσαρκώνει την επέλαση των γερμανικών κατοχικών δυνάμεων πάνω στον εθνικό μας πλούτο μέσω της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς το καθεστώς επιτροπείας που στήνουν παντού οι τοποτηρητές του συνοδεύεται και από πολύ συγκεκριμένες κινήσεις «αξιοποίησης» (τουτέστιν ξεπουλήματος) της ανακύκλωσης πρώτα και ακολούθως των τοπικών τουριστικών υποδομών, της ύδρευσης και όσων ακόμη δημοτικών περιουσιακών στοιχείων έχουν κάποια αξία. Αλλά μείζονος σημασίας είναι και το θέμα με την ΕΟΖ, που αν λειτουργήσει στη Θράκη, θα τη θέσει σε πραγματικά θανάσιμο κίνδυνο όχι μόνο λόγω των άλλων συνεπειών (διάλυση εργασιακών σχέσεων, πολιτική ομηρία από γερμανικά κέντρα), αλλά και εξαιτίας της αθρόας εισβολής τουρκικών «επενδυτικών» κεφαλαίων που θα επακολουθήσει. Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, το τεράστιο ενδιαφέρον της τουρκικής πλευράς για τη μεταποίηση της Θράκης σε ΕΟΖ.

– Και μια και κάνατε λόγο περί Τουρκίας: Τοπική αυτοδιοίκηση και νεοθωμανισμός. Πώς εμπλέκονται τα ευρύτερα γεωπολιτικά παίγνια στο τοπικοαυτοδιοικητικό κάδρο;

Με τους πλέον απροκάλυπτους, δυστυχώς, τρόπους. Η Άγκυρα, μέσω του επίσημου οργάνου της στην περιοχή (δηλαδή του Προξενείου Κομοτηνής και των μηχανισμών του), συνεχίζει πάντα να παρεμβαίνει, όπως μπορεί, όχι μόνο σε επίπεδο εθνικών εκλογών, αλλά και στην τοπική αυτοδιοίκηση. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν 3-4 δήμοι στη Θράκη (όχι από τους μεγαλύτερους), όπου παρατηρούνται φαινόμενα κανονικής τουρκοκρατίας (και με δημάρχους, βέβαια, όχι πάντοτε μειονοτικούς). Αλλά και στους μεγάλους δήμους τα πράγματα δεν είναι πολύ καλύτερα, από τη στιγμή που και εκεί οι περισσότεροι κομματικοί υποψήφιοι συμπεριφέρονται ενίοτε ως ασυνείδητοι ψηφοσυμπάνηδες, έτοιμοι να δώσουν γη και ύδωρ για την εκλογή ή επανεκλογή τους. Στην Κομοτηνή, για παράδειγμα, ο νυν δήμαρχος Πετρίδης (που μάλιστα δεν είναι και από τους χειρότερους) μόλις ενσωμάτωσε στον συνδυασμό του κάποια προκλητικά στοιχεία, που στις προηγούμενες εκλογές είχαν συμμετάσχει στον προξενικό τουρκόφιλο συνδυασμό, αλλά στηρίζεται και από τη ΔΗΜΑΡ Ροδόπης, που –πιστέψτε με– είναι ό,τι πιο...αξιοθαύμαστο σε τουρκολαγνεία και ανθελληνική υστερία έχετε δει στη ζωή σας. Εν μέσω λοιπόν όλης αυτής της αρρωστημένης κατάστασης, το εγχείρημα του Σπάρτακου δεν είναι μόνο μία προσπάθεια αδέσποτων πολιτών για την αναπροπή στα αυτοδιοικητικά πράγματα, αλλά έχει και σαφείς εθνικές διαστάσεις. Και παρά τις γνωστές συκοφαντίες που εκτοξεύουν εναντίον μας οι (πάμπολλοι) εχθροί μας, όλα όσα διεκδικούμε είναι προφανώς για το συμφέρον και των δύο συνοίκων στοιχείων. Αυτό που απλώς πολεμούμε είναι το γνωστό χυδαίο καπέλωμα της μειονότητας από τα συμφέροντα της τουρκικής πολιτικής, που την κρατά στο περιθώριο από μορφωτικής και κοινωνικής άποψης. Αυτό είναι για τον Σπάρτακο άλλο ένα μεγάλο στοίχημα, που κάποια στιγμή ελπίζουμε να κερδηθεί...

Μοντραγκόν: Αδιέξοδα στον συνεταιρισμό-σύμβολο

Ο συνεταιρισμός του Μοντραγκόν, ένα κολοσσιαίο συνεταιριστικό δίκτυο, απασχολεί πάνω από 80.000 εργαζόμενους στην χώρα των Βάσκων και αποτελεί σύμβολο του παγκόσμιου συνεταιριστικού κινήματος. Αυτή τη στιγμή έχει φτάσει να απαρτίζεται από μια ομοσπονδία 110 συνεταιρισμών, 147 θυγατρικών επιχειρήσεων, οκτώ ιδρυμάτων και ένα κοινωφελές ταμείο συνολικού ενεργητικού 35,8 δισ.€ --με συνολικό ετήσιο τζίρο 14 εκ.€ ετησίως.

Το Φθινόπωρο του 2013, ένας από τους πιο ιστορικούς συνεταιρισμούς της ομοσπονδίας, που δραστηριοποιείται στον κλάδο της κατασκευής οικιακών ηλεκτρικών συσκευών (Fagor Electrodomisticos Group) δήλωσε αδυναμία εξυπηρέτησης των υποχρεώσεών του και αιτήθηκε να κηρυχθεί υπό πτώχευση. Η Fagor απασχολεί 2.000 άτομα στην χώρα των Βάσκων, και άλλα 3.500 σε εργοστάσια στην Γαλλία, την Κίνα, την Πολωνία και το Μαρόκο. Τα χρέη της αγγίζουν τα 1,5 δισ.€ και κύρια προκλήθηκαν από την ραγδαία πτώση των πωλήσεών της (37%) συνέπεια της κρίσης που έχει χτυπήσει την ισπανική αγορά.

Σε αντίθεση με οποιαδήποτε άλλη πολυεθνική επιχείρηση, ο συνεταιρισμός δήλωσε ότι θα μεριμνήσει για την καταβολή των μισθών, αλλά και θα προσπαθήσει να μετακινήσει τους εργαζόμενους σε άλλους αδελφούς συνεταιρισμούς. Βέβαια, άγνωστη είναι η μοίρα όσων εργάζονται στα θυγατρικά εργοστάσια, τα οποία βέβαια δεν τελούσαν υπό συνεταιριστικό καθεστώς, και ούτως ή άλλως συγκροτούσαν μια 'δεύτερη', μη-συνεταιριστική ταχύτητα που τελούσε σε σαφέστατα κατώτερο εργασιακό καθεστώς.

Η πτώχευση εκφράζει ορισμένα από τα καθοριστικά αδιέξοδα που αντιμετώπιζε το ιστορικό συνεταιριστικό δίκτυο, το οποίο ήταν εναλλακτικό ως προς την δομή του, ωστόσο ενσωματωμένο στα παγκόσμια δίκτυα παραγωγής και κατανάλωσης: Διέθετε όπως κάθε άλλη πολυεθνική θυγατρικές, είχε μικρή εντοπιότητα, αντιμετώπιζε προβλήματα γιγαντισμού –και βέβαια είχε να αντιμετωπίσει τον σκληρό ανταγωνισμό των προϊόντων από την Κίνα και τις άλλες χώρες της νοτιοανατολικής Ασίας.

Το γεγονός αυτό συνιστά κρίσιμη καμπή για το Μοντραγκόν, αλλά και το παγκόσμιο συνεταιριστικό κίνημα. Θέτει ζητήματα ουσίας –το κατά πόσον οι συνεταιρισμοί μπορούν να αρκεστούν στις εσωτερικές δημοκρατικές-οργανωτικές καινοτομίες, αφήνοντας ανέγγιχτη τις υπόλοιπες σχέσεις μέσα στην παραγωγή και τα εμπορικά δίκτυα. Αποδεικνύει, επίσης, ότι μέσα στο δοσμένο καθεστώς διεθνοποίησης και απελευθέρωσης της αγοράς, τα όρια –ακόμα και των συνεταιρισμών– είναι συγκεκριμένα...

Μολδαβία, η νέα αντιπαράθεση

Ένα νέο θέατρο συγκρούσεων Δύσης και Ρωσίας ανοίγει.

Του **Σωτήρη Δημόπουλου**

Η ουκρανική κρίση και η προσάρτηση της Κριμαίας στη Ρωσική Ομοσπονδία επανέφεραν στο προσκήνιο το πρόβλημα της Μολδαβίας. Οι κάτοικοι της Υπερδνειστερίας ζητούν, πλέον, να ενταχθούν και αυτοί στη Ρωσία, σύμφωνα και με το δημοψήφισμα που διεξήγαγαν το 2006, όπως και οι Γκαγκαούζοι στα νότια της χώρας. Την ίδια ώρα, με παρότρυνση της Δύσης, η νέα εξουσία στο Κίεβο μπλόκαρε τα σύνορα της φιλορωσικής περιοχής, απαγορεύοντας την έξοδο των κατοίκων της προς τα ανατολικά.

Στην περίπτωση που δημιουργηθούν, αρνητικά για τη Ρωσία, τετελεσμένα στις σχέσεις Μολδαβίας και ευρωατλαντικών δομών, είναι σχεδόν βέβαιο ότι ο Πούτιν θα ενσωματώσει και την Υπερδνειστερία στη Ρωσία

Στην πραγματικότητα, επρόκειτο για μια αναμενόμενη εξέλιξη. Η μικρή αυτή χώρα, με πληθυσμό περίπου **3,5 εκατομμύρια**, επηρεάζεται αυτόματα από τις γεωπολιτικές ανακατατάξεις στον ευρύτερο ρωσικό χώρο επιρροής. Άλλωστε, στο παρελθόν λειτούργησε ως πύλη επικοινωνίας των Βαλκανίων με τον ρωσικό κόσμο.

Βασικό στοιχείο της ταυτότητας της Μολδαβίας είναι η ανθρωπογεωγραφική της διαίρεση. Δυτικά του ποταμού Δνείστερου, στη **Βεσσαραβία**, ο πληθυσμός είναι ρουμανόφωνος ενώ ανατολικά, στην Υπερδνειστερία, ρωσόφωνος και κατά πλειοψηφία σλαβικός. Ο διχασμός αυτός έχει σφραγίσει την πρόσφατη ιστορική πορεία της περιοχής. Η Ρουμανία τη θεωρεί αναπόσπαστο τμήμα της, ενώ η Ρωσία ως όριο της παρουσίας της στις παρυφές των Βαλκανίων.

Τη δεκαετία του 1920, και ενώ η Βεσσαραβία είχε παραχωρηθεί στη **Ρουμανία**, η Μόσχα συνέστησε στην ανατολική όχθη του Δνείστερου την Αυτόνομη Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Μολδαβίας, ως τμήμα της ΣΣΔ της Ουκρανίας. Ο σκοπός ήταν προφανής: η προσάρτηση και της Βεσσαραβίας. Και ο στόχος επετεύχθη το 1940, ως αποτέλεσμα του Συμφώνου Ρίμπεντροπ-Μολότωφ. Από τη μεριά της Ρουμανίας, ο στόχος της ένωσης με τη Μολδαβία επέδρασε καταλυτικά στην ενεργητικότατη συστράτευση του Βουκουρεστίου με τις δυνάμεις του **Άξονα**. Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο δημιουργήθηκε η Σοβιετική Δημοκρατία της Μολδαβίας, χωρίς, όμως, τη νότια Βεσσαραβία, και επομένως έξοδο στη Μαύρη Θάλασσα.

Η αφύπνιση των εθνικών κινημάτων στην ΕΣΣΔ, στα τέλη της δεκαετίας του 1980, θα λάβει χώρα και στη Μολδαβία. Κατά τη περίοδο αυτή, η **σύνθεση του πληθυσμού** ήταν: Μολδαβοί-ρουμανόφωνοι 64,5%, Ουκρανοί 13,8%, Ρώσοι 13%, Γκαγκαούζοι 5,2%, Βούλγαροι 2%. Σε αντίθεση με την εθνική σύσταση, η ομοιογένεια στη θρησκευτική είναι πολύ υψηλή, καθώς το 98% είναι ορθόδοξοι. Η έναρξη των εθνοτικών συγκρούσεων είχε ως αφορμή το **γλωσσικό ζήτημα**. Η προσπάθεια καθιέρωσης της ρουμανικής ως της μόνης επίσημης γλώσσας αποτέλεσε τη θρυαλλίδα της έκρηξης. Αν προωθούνταν οι αλλαγές, ο κρατικός μηχανισμός θα έπρεπε να στελεχωθεί μόνον από ρουμανόφωνους. Αυτό θα οδηγούσε τελικά στην ενσωμάτωση της Μολδαβίας στη Ρουμανία. Μέσα σε αυτό το κλίμα, οι κάτοικοι της Υπερδνειστερίας ανακήρυξαν την περιοχή τους σε σοβιετική Δημοκρατία με πρωτεύουσα το Τιράσπολ (έκταση 3.567 τ.χλμ., πληθυσμός 633.000 κάτοικοι και εθνοτική σύνθεση: Μολδαβοί 43%, Ουκρανοί 28%, Ρώσοι 25%). Το πλήγμα ήταν μεγάλο για τη Βεσσαραβία, καθώς ανατολικά του Δνείστερου παραγόταν το **40% του ΑΕΠ** και το 90% της παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος. Το 1992, 50 χιλιάδες οπλισμένοι ρουμανόφωνοι εθνικιστές επιτέθηκαν στην αποσχισθείσα περιοχή και 1.500 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους κατά τις συγκρούσεις που ακολούθησαν. Η επέμβαση της **14ης Ρωσικής Στρατιάς**, που βρίσκεται στη Μολδαβία από το 1956, έβαλε τέλος στην αιματοχυσία, αλλά θα αποτελεί εφεξής και τον εγγυητή της Υπερδνειστερίας.

Την απόσχισή τους, όμως, επιδίωξαν και οι Γκαγκαούζοι, λαός τουρκόφωνος, αλλά ορθόδοξος στο θρήσκευμα, που είναι υπερήφανος για τη **βυζαντινή του καταγωγή**. Οι Γκαγκαούζοι αριθμούν στη νότια Μολδαβία περί τους 150 χιλιάδες. Όταν το 1990 ανακήρυξαν την περιοχή τους ανεξάρτητη, από τις εκκαθαρίσεις των ρουμανόφωνων τους προστάτεψε ο ρωσικός στρατός. Τελικά, το 1994, η Γκαγκαουζία κέρδισε καθεστώς αυτονομίας, με παρέμβαση της **Τουρκίας**!

> Τα σοβαρά οικονομικά προβλήματα της χώρας έχουν οδηγήσει στη μετανάστευση περίπου ένα εκατομμύριο Μολδαβούς.

Τα σοβαρά οικονομικά προβλήματα της χώρας, σε όλη τη διάρκεια της ανεξαρτησίας της, έχουν οδηγήσει στη **μετανάστευση** περίπου ένα εκατομμύριο Μολδαβούς, και τα εμβάσματα των ξενιτεμένων φθάνουν ετησίως στο ένα δισ. ευρώ. Ο αγροτικός τομέας, που ήταν αρκετά δυναμικός, επλήγη από τις απαγορεύσεις εισαγωγών κρασιού που επέβαλαν οι Ρώσοι, ως αντίποινα για τη στάση του Τσισινάου. Επιπλέον, η εξάρτηση από το **ρωσικό φυσικό αέριο** και τα χρέη προς την Γκάζπρομ -σχεδόν στα 4,3 δισ. όταν το ΑΕΠ είναι περίπου στα 13 δισ.- καταδεικνύει την πολυπλοκότητα της κατάστασης.

Μετά την ουκρανική κρίση, οι διαδικασίες επιταχύνονται και στη Μολδαβία. Το Τσισινάου υπέγραψε πρόσφατα συμφωνία σύνδεσης με την Ε.Ε. και η Δύση διαμορφώνει ένα νέο πεδίο επικίνδυνης αντιπαράθεσης με τη Μόσχα. Στην περίπτωση που δημιουργηθούν, αρνητικά για τη Ρωσία, τετελεσμένα στις σχέσεις Μολδαβίας και ευρωατλαντικών δομών, είναι σχεδόν βέβαιο ότι ο **Πούτιν** θα ενσωματώσει και την Υπερδνειστερία στη Ρωσία. Το ερώτημα είναι αν αυτό θα γίνει σε συνδυασμό με τις όποιες κινήσεις εκδηλωθούν στην ανατολική και νότιο Ουκρανία, ανοίγοντας έτσι έναν ρωσικό διάδρομο μέχρι τον Δνείστερο, ή η μικρή Δημοκρατία θα αποτελεί έναν ρωσικό θύλακο, όπως η περιοχή του **Καλινινγκράντ** στον βορρά.

Μέχρι πού φτάνει η «δική μας Ινδία»;

Τα όρια του γερμανικού οικονομικού ιμπεριαλισμού στην Ουκρανία και η Ρωσία.

Του **Βασίλη Στοϊλόπουλου**

Δεν χωρά αμφιβολία ότι στις προσεχείς εβδομάδες η ουκρανική κρίση, που ξεκίνησε με ένα κατά βάση ξενοκίνητο[1], ακροδεξιό πραξικόπημα και συνεχίστηκε με την προσάρτηση της Κριμαίας από τη Ρωσία, θα συνεχίσει ν' απασχολεί τη διεθνή κοινή γνώμη, καθώς ο κίνδυνος της κλιμάκωσης είναι πολύ πιθανός. Μπορεί προς το παρόν να κυριαρχεί ένας εντυπωσιακός «πόλεμος των λέξεων» και στη Βαλτική να υπάρχει μόνο ενισχυμένη εναέρια επιτήρηση από χώρες του ΝΑΤΟ, δεν αποκλείεται όμως τελικά να προκύψει η ομοσπονδοποίηση της πολιτισμικά διχασμένης, ενεργειακά εξαρτημένης και οικονομικά καθημαγμένης Ουκρανίας, ή ακόμη –στη χειρότερη περίπτωση– και εμφύλια σύρραξη με την υποστήριξη και συμμετοχή ξένων δυνάμεων.

Υπάρχουν και εκείνες οι πολιτικές δυνάμεις στην Ευρώπη, και κυρίως η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη, που αντιλαμβάνονται τα «αμερικανικά παιχνίδια» περί νέου Ψυχρού Πολέμου και αντιδρούν.

Ήδη, στο πλαίσιο αυτής της κλιμάκωσης, η πλειονότητα των δυτικών ΜΜΕ και οι εν γένει νεοφιλελεύθερες δυνάμεις της παγκοσμιοποίησης, με πρωτοπόρους τα ανανήψαντα υπερσυντηρητικά γεράκια των ΗΠΑ, υποδαυλίζουν το αντιρωσικό κλίμα και προετοιμάζουν την **αναθέρμανση του Ψυχρού Πόλεμου**. Λες και δεν αντιλαμβάνονται ότι όχι μόνο κατέπεσαν προ πολλού οι ψυχροπολεμικές, ιδεολογικές αντιπαλότητες, αλλά και ότι τα γεωπολιτικά και γεωοικονομικά δεδομένα στην Ευρώπη είναι σήμερα εντελώς διαφορετικά, όχι μόνο σε σχέση με τις δεκαετίες του εξήντα και του εβδομήντα, αλλά και από τότε που κατέρρευσε το Σύμφωνο της Βαρσοβίας και το ΝΑΤΟ, από 16 μέλη που είχε το 1991, έφτανε αισίως στα 28[2]. Άραγε, ποιον προσπαθούν να πείσουν οι φιλοατλαντικές μηντιακές και πολιτικές ελίτ της Δύσης, όταν χαρακτηρίζουν τις ανησυχίες της Μόσχας για την «grand strategy» των ΗΠΑ στην Ευρασία «παρανοϊκές» και «αποκύημα αχαλίνωτης φαντασίας» το να εκλαμβάνεται η προώθηση «οικουμενικών αξιών», made in USA, ως μέσον για παγκόσμια ηγεμονία[3];

Το γεγονός ότι μια **υπερδύναμη σε υποχώρηση**, όπως οι ΗΠΑ, επιδιώκει μαζί με τους δορυφόρους της στην Ανατολική Ευρώπη να προκαλέσει προς όφελός της μεγάλη αναταραχή στην Ευρώπη δεν είναι καθόλου παράξενο, αν αναλογιστούμε και το αιματηρό ιμπεριαλιστικό παρελθόν της και τις προσπάθειές της να συμπαρασύρει κάθε φορά τους Ευρωπαίους υποτακτικούς της στις ανά τον κόσμο «ανθρωπιστικές» επεμβάσεις της. Άλλωστε, το πόσο σέβονται τους υποτιθέμενους συμμάχους τους φαίνεται και από τις προσπάθειές τους να τους χειραγωγήσουν και να υποσκάψουν τις εθνικές τους οικονομίες, υποκλέπτοντας τις συνομιλίες των ηγετών τους[4].

Βεβαίως, υπάρχουν και εκείνες οι πολιτικές δυνάμεις στην Ευρώπη, και κυρίως η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη, που αντιλαμβάνονται τα «αμερικανικά παιχνίδια»[5] περί νέου Ψυχρού Πολέμου και αντιδρούν, με αποτέλεσμα το **ενιαίο** αντιρωσικό ψυχροπολεμικό μέτωπο της δυτικής «κοινότητας αξιών» να ανάγεται στη σφαίρα της ευσεβούς φαντασίας. Μια και η προσδοκώμενη γρήγορη ένταξη όλης της Ουκρανίας στο δυτικό στρατόπεδο απέτυχε, το Βερολίνο προσπαθεί τώρα, παρά τις όποιες απειλές, να περιορίσει τις απώλειές της και να περισώσει, στο πλαίσιο του οικονομικού ιμπεριαλισμού της στην «Ενδιάμεση Ευρώπη», τα οικονομικά και ενεργειακά της συμφέροντα[6]. Άλλωστε δεν είναι καθόλου τυχαίο που οι τρεις καγκελάριοι, πριν τη Μέρκελ, έδειξαν μεγάλη «κατανόηση» για τις πράξεις του νέου «τσάρου της Μόσχας», επιπλήττοντας παράλληλα και την Ευρώπη για τις πολλές παραλείψεις και τα λάθη του παρελθόντος στο ουκρανικό ζήτημα.

Αυτό όμως που γεννά ερωτηματικά είναι το πόσο επικίνδυνα και κυρίως **ανιστόρητα** εξακολουθεί να αντιλαμβάνεται το ουκρανικό ζήτημα ένα μειοψηφικό μέρος της λεγόμενης «βιλχελμινικής» γερμανικής ελίτ, που ακολουθούν τον επικίνδυνο δρόμο που χαράσσουν οι υπερσυντηρητικοί της Ουάσιγκτον. Λες και η εποχή που ίσχυε η ρήση, «Μετά το πρώτο γερμανικό τανκς, ακολουθεί η Ντόιτσε Μπανκ» δεν έχει περάσει ανεπιστρεπτί. Λες και παραμένουν ακόμη στο βαθύ ιστορικό σκοτάδι οι αιτίες που η Γερμανία, και στους δύο Παγκοσμίους Πολέμους, επιδίωξε την ίδρυση μιας «ανεξάρτητης» Ουκρανίας, τη «δική μας Ινδία», προκαλώντας και τις δύο φορές τη ρωσική αντίδραση. Λησμονούν, για παράδειγμα, το σημαντικό γεγονός ότι η Ουκρανία είναι ένα κλασικό παράγωγο της ισοπεδωτικής σοβιετικής πολιτικής για την πανσπερμία εθνοτήτων της πάλαι ποτέ σοβιετικής αυτοκρατορίας και ότι η Ουκρανία δεν διαμορφώθηκε σε έθνος-κράτος ούτε τον 19ο αιώνα, ούτε βεβαίως με παρθενογένεση το 1991, όταν κατέρρευσε ο ανατολικός συνασπισμός. Για τις εθνικές ελίτ της δυτικής Ουκρανίας –συμπεριλαμβανομένων και αρκετών διεφθαρμένων ολιγαρχών– η ενοποίηση του ουκρανικού έθνους περνά μέσα από μια «ένωση θυμάτων», που εστιάζεται στα σταλινικά εγκλήματα του 1933 στην Ουκρανία («Holodomor»). Για όλους αυτούς, η ανάμνηση των εκατομμυρίων θυμάτων στα σοβιετικά κολχόζ της Ουκρανίας είναι η βάση για τον «ιδρυτικό μύθο» της χώρας τους. Όμως με τέτοιους «εθνικούς μύθους» είναι αδύνατον να ταυτιστούν οι Ρώσοι της Κριμαίας και της ανατολικής Ουκρανίας, που αισθάνονται όχι μόνο θύματα του ναζισμού και των συνεργατών του στην Ουκρανία, αλλά και νικητές ενός Μεγάλου Πατριωτικού Πολέμου και, κυρίως, «σοβιετικοί άνθρωποι», για τους οποίους «η πτώση της Σοβιετικής Ένωσης ήταν μια τραγική απώλεια. Γιατί πατρίδα τους δεν ήταν η Ουκρανία, αλλά η Αυτοκρατορία»[7]. Πέραν αυτού όμως, για τις ρωσικές ελίτ η Ουκρανία δεν είναι μια ξένη χώρα, αλλά ο «μυθικός τόπος γέννησης» της Ρωσίας. Αναρωτήθηκαν μήπως πώς μπορεί να υπάρξει, στις σημερινές συνθήκες κρίσης, μια ενιαία και ειρηνική Ουκρανία, όταν στη δυτική Ουκρανία ο περιβόητος Μπαντέρα, ο εξολοθρευτής –ελέω Γερμανίας– Εβραίων, Πολωνών και μπολσεβίκων θεωρείται εθνικός ήρωας της ανεξαρτησίας, ενώ για τους ρωσόφωνους στην ανατολική Ουκρανία είναι ένας εγκληματίας πολέμου, τρομοκράτης, αντισημίτης, φασίστας και συνεργάτης των ναζί;

> Αυτό που πρέπει όμως να αντιληφθεί όλη η Ευρώπη είναι πως πλέον έφτασε ο καιρός να ξεφύγει από τις νατοϊκές δογματικές αντιλήψεις.

Αυτό που πρέπει όμως να αντιληφθεί όλη η Ευρώπη, και κυρίως οι Γερμανοί, είναι πως πλέον έφτασε ο καιρός να ξεφύγει από τις νατοϊκές δογματικές αντιλήψεις του πρόσφατου παρελθόντος, όταν οτιδήποτε μείωνε την ισχύ της Ρωσίας, όπως η ενδεχόμενη ενσωμάτωση της Ουκρανίας στο ΝΑΤΟ, ή η εγκατάσταση της πυραυλικής ασπίδας στα σύνορα της Ρωσίας, ήταν γεγονός ευπρόσδεκτο κι επιθυμητό. Άλλωστε, το νέο δόγμα αμυντικής και εξωτερικής πολιτικής που εφαρμόζει σηματοδοτεί και μια προσπάθεια ανεξαρτητοποίησης από τις ΗΠΑ. Όσο για το μέλλον της Ουκρανίας αν, για ευνόητους λόγους, δεν μπορεί να εφαρμοστεί το πρότυπο της ειρηνικής διάλυσης της Τσεχοσλοβακίας, τότε μια ομόσπονδη και ουδέτερη Ουκρανία είναι ένα σενάριο που έχει βάση και λογική και κυρίως ακολουθεί τον ρουν της Ιστορίας.

Σημειώσεις

1. Σχετικά με τις πρόσφατες χρηματοδοτήσεις ουκρανικών ΜΚΟ απ τις ΗΠΑ βλέπε: http://www.ned.org/fa/where-we-work/eurasia/ukraine

2. Μεταξύ αυτών έξι πρώην σύμμαχοι της Σοβιετικής Ένωσης, αλλά και τρεις πρώην σοβιετικές δημοκρατίες.

3. *Der Spiegel*, 27-3-2014.

4. Το πόσο ευάλωτη είναι πλέον η καγκελάριος Μέρκελ στις αμερικανικές πιέσεις στο ουκρανικό ζήτημα γίνεται κατανοητό από το γεγονός και μόνο ότι περισσότερες από 300 εκθέσεις, που κατέγραψε γι' αυτήν η αμερικανική μυστική υπηρεσία NSA, βρίσκονται αποθηκευμένες σε μια ειδική τράπεζα πληροφοριών των ΗΠΑ.

5. Σημείο καμπής στις ραγδαίες εξελίξεις στην Ουκρανία αποτέλεσε η κατάρρευση της συμφωνίας, που επιτεύχθηκε με ευρωπαϊκή διαμεσολάβηση, μεταξύ της κυβέρνησης Γιανουκόβιτς και της ουκρανικής αντιπολίτευσης και η οποία τορπιλίστηκε σε λίγες ώρες από τις ΗΠΑ και τις ελεγχόμενες και χρηματοδοτούμενες από αυτές ΜΚΟ, καθώς και από τη δράση «άγνωστων» ελεύθερων σκοπευτών και των βαριά εξοπλισμένων 5.000 Ουκρανών ναζιστών.

6. Ενδεικτικό της κατάστασης είναι ότι μεσούσης της κρίσης, η Γερμανία προχωρά σε νέες συνεργασίες στην ενέργεια με τη Ρωσία και ο ενεργειακός κολοσσός RWE ανακοίνωσε την αγορά θυγατρικής της εταιρείας από Ρώσους. Παράλληλα, κάθετοι σε οποιαδήποτε πολιτική κυρώσεων κατά της Ρωσίας εμφανίζονται το γερμανικό βιομηχανικό κεφάλαιο, αλλά και πολιτικοί όλου του πολιτικού φάσματος, πλην Πρασίνων.

7. Jens Jessen, "Διαβολική συμμαχία για την Ουκρανία», *die Zeit*, αρ. 14/2014, 28-3-2014.

Βενεζουέλα: Πώς θα σταματήσει

συνέντευξη του Φρανκ Γκοντισό στη Βαλέρια Ιάνι, rebelion.org, 15/03/2014.

Η διαφθορά αποτελεί επίσης ένα φλέγον ζήτημα, μετά από δεκαπέντε χρόνια βολιβαριανής διοίκησης. Πώς ισχυρίζεται κανείς ότι εγκαθιδρύει «τον σοσιαλισμό του 21ου αιώνα» σε τέτοιες συνθήκες γραφειοκρατικής διαφθοράς;

Θα μπορούσατε να χαρακτηρίσετε την παρούσα κατάσταση στη Βενεζουέλα;

Φρανκ Γκοντισό: Κατ' αρχάς, πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι βρισκόμαστε εν μέσω ενός τρομακτικού μιντιακού πολέμου εναντίον της βολιβαριανής διαδικασίας. [...]

Η παρούσα κατάσταση είναι εξαιρετικά τεταμένη, επειδή τα πιο αντιδραστικά κομμάτια της αντιπολίτευσης έχουν εξαπολύσει εκστρατεία βίας και αποσταθεροποίησης στους δρόμους. [...]

Γνωρίζουμε ότι οι ΗΠΑ έχουν γεωπολιτικά συμφέροντα από την αποσταθεροποίηση. Οι δεσμοί μεταξύ των αμερικάνικων γερακιών και μιας πτέρυγας της αντιπολίτευσης, της οποίας ηγείται ο Λεοπόλντο Λόπες, δεν είναι θεωρία συνωμοσίας, αλλά αντικειμενικό γεγονός. Υπάρχει επίσης ενεργός ανάμειξη από την Κολομβία και τον Ουρίμπε, καθώς και εισβολές παραστρατιωτικών, ειδικότερα στη μεθοριακή πολιτεία Τακίρα.

Δηλαδή, μιλάμε για ένα πραξικόπημα όπως το 2002;

Νομίζω πως όχι. Πρώτον, οι σχέσεις εξουσίας διαφέρουν από το 2002. Οι ένοπλες δυνάμεις και οι αξιωματικοί του στρατού υποστηρίζουν ανοιχτά την κυβέρνηση, δίχως καμία παρέκκλιση –προς το παρόν– και η μεγάλη μπουρζουαζία δεν ποντάρει στη βία ή σε μια αντισυνταγματική εκτροπή. Ο Σύνδεσμος Εμποριοβιομηχάνων και οι ιθύνοντές του (όπως ο επικεφαλής της Πολάρ, **Λορέντσο Μεντόσα**) συμμετέχουν στη συνδιάσκεψη ειρήνης με τον Μαδούρο και καταδικάζουν τη βία στους δρόμους. Με άλλα λόγια, οι κύριοι παράγοντες του 2002 δεν αποτελούν μέρος της τωρινής διαδικασίας. Έχετε υπόψη ότι υπάρχει ένα κομμάτι της αντιπολίτευσης γύρω από τον **Λεόπολντο Λόπες** που ποντάρει ξεκάθαρα στη βία και καλεί στην ανατροπή του Μαδούρο. Το ανησυχητικό είναι ότι αυτό το κομμάτι πέτυχε τη διεξαγωγή πολύ σημαντικών διαδηλώσεων –στην Τακίρα, στη Μέριδα με το φοιτητικό κίνημα, καθώς και στους δρόμους του Καράκας. Είναι αλήθεια ότι οι διαδηλωτές προέρχονται από τις πλούσιες γειτονιές, τις μεσαίες και ανώτερες τάξεις. Αλλά πια προέρχονται και από τα πιο φτωχά μεσοστρώματα. Η βία των διαδηλωτών έχει απήχηση στην κοινωνία, και ασκείται μέσω επιθέσεων στους εργάτες και στους αγωνιστές των παραγκογειτονιών, ορθώνοντας οδοφράγματα (τα Καρίμπας) κ.λπ. Αυτοί είναι υπεύθυνοι για τους περισσότερους θανάτους των τελευταίων εβδομάδων. Η νεοφιλελεύθερη αντιπολίτευση είναι εν μέρει διασπασμένη, αλλά κάθε τάση παίζει τον δικό της ρόλο ενάντια στην επαναστατική διαδικασία. Από τον **Ενρίκε Καπρίλες** του COPEI, που διακήρυξε ότι υποστηρίζει τον διάλογο μετά από διαδοχικές εκλογικές αποτυχίες, μέχρι τον Λόπες του Βολουντάδ Ποπουλάρ, ή την οργάνωση Σουμάτε και την εισαγγελέα **Μαρία Κορίνα Ματσάδο**. Η τελευταία συμβάλλει στη διαμόρφωση ενός ημιεξεγερτικού κλίματος δίχως να περιμένει τις επόμενες εκλογές. Άλλοι αναλυτές, όπως ο Ιγνάσιο Ραμονέ, επισημαίνουν ότι βρίσκεται σε εξέλιξη ένα «παρατεταμένο πραξικόπημα», βασιζόμενο στις θεωρίες αποσταθεροποίησης του **Τζιν Σαρπ**.

Ωστόσο [...] το κύριο ζήτημα δεν είναι να καταγγείλουμε όλα αυτά και να πάψουμε να σκεφτόμαστε την αριστερά και την κοινωνική βάση με τρόπο ταυτόχρονα κριτικό και διαλεκτικό. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του τσαβισμού που επιτρέπουν μια τέτοια έκφραση δυσαρέσκειας από διάφορα κοινωνικά στρώματα, όχι μόνον σε ό,τι έχει να κάνει με το φοιτητικό κίνημα; Υπό αυτή την έννοια, θα πρέπει να διερευνήσουμε τις αντιφάσεις και τις αδυναμίες της βολιβαριανής επανάστασης και να ακούσουμε τις κριτικές φωνές του λαϊκού επαναστατικού κινήματος, εντός κι εκτός Τσαβισμού.

Ποιες είναι οι κυριότερες αδυναμίες του τσαβισμού;

Πρώτα, θα πρέπει να διακρίνουμε τον κυβερνητικό τσαβισμό από τον εργαζόμενο λαό. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν εντάσεις σ' αυτό το σημείο, ένα χρόνο μετά τον θάνατο του Ούγκο Τσάβες. Αυτός είχε τη δυνατότητα να ταλαντεύεται μεταξύ της ιεραρχικής ηγεσίας και της οριζόντιας λαϊκής συμμετοχής. Στην εποχή του «τσαβισμού δίχως τον Τσάβες», ο Μαδούρο διαθέτει τη νομιμοποίηση της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας. Νίκησε με δίκαιο τρόπο στην εκλογική αναμέτρηση του Απριλίου 2013 κι έπειτα, στις δημοτικές εκλογές του Δεκεμβρίου 2013, όπου επιβεβαίωσε τη συντριπτική επικράτηση του βολιβαριανού μπλοκ (σε 17 από τις 18 περιφέρειες). Αλλά, ο Μαδούρο δεν διαθέτει τη χαρισματικότητα του Τσάβες και την ίδια στιγμή η κρίση της οικονομίας οξύνθηκε. Βέβαια, πολλά λέγονται σχετικά με την ανασφάλεια, κυρίως από τη δεξιά, ωστόσο το ζήτημα απασχολεί καθημερινά και τις λαϊκές τάξεις. Τα περισσότερα προβλήματα εμφανίζονται στο οικονομικό πεδίο. Η Κεντρική Τράπεζα της Βενεζουέλας υπολογίζει ένα ποσοστό ελλείψεων σε βασικά προϊόντα της τάξης του 28%, ενώ το 2013 ο πληθωρισμός ύψους 56% εξανέμισε τους μισθούς των εργατών. Η κακή οικονομική και νομισματική διαχείριση ενθαρρύνει την κερδοσκοπία και τη μαύρη αγορά και ενισχύει τις τάσεις αποταμίευσης στους κόλπους των καταναλωτών της αστικής τάξης. Άλλοι μαρξιστές οικονομολόγοι, όπως ο **Μανουέλ Σάδερλαντ** και ο **Βίκτορ Άλβάρες** μιλούν για τη μεγαλύτερη φυγή κεφαλαίων από τη Νότια Αμερική. Όγκος κεφαλαίων που ισοδυναμεί με αρκετά «σχέδια Μάρσαλ» διαφεύγουν προς το Μαϊάμι.

> Συντελείται η μεγαλύτερη φυγή κεφαλαίων από τη Νότια Αμερική...

Είναι αλήθεια ότι ο πληθωρισμός και η έλλειψη ειδών πρώτης ανάγκης είναι αποτέλεσμα της επίθεσης των αρχουσών τάξεων, αλλά προκαλούνται επίσης από την αναποτελεσματική οικονομική πολιτική. Η διαφθορά αποτελεί επίσης ένα φλέγον ζήτημα, μετά από δεκαπέντε χρόνια βολιβαριανής διοίκησης. Πώς ισχυρίζεται κανείς ότι εγκαθιδρύει «τον σοσιαλισμό του 21ου αιώνα» σε τέτοιες συνθήκες γραφειοκρατικής διαφθοράς; Με τέτοια φαινόμενα, ένα μοντέλο καπιταλισμού της πετροπροσόδου παραμένει ακόμα ηγεμονικό. Δεν είναι αρκετό να έχει κανείς υπουργείο Λαϊκής Εξουσίας. Δεν βλέπω άλλη λύση από το να διαμορφωθεί έλεγχος από τα κάτω, μέσω της συμμετοχικής δημοκρατίας, των εργατικών συμβουλίων και της ενίσχυσης των παρόντων κοινοτικών συμβουλίων. Ειδάλλως, πώς θα μπει φραγμός στην επίθεση της

η επίθεση της ολιγαρχίας;

Ο Μαδούρο δεν διαθέτει τη χαρισματικότητα του Τσάβες και την ίδια στιγμή η κρίση της οικονομίας οξύνθηκε. Βέβαια, πολλά λέγονται σχετικά με την ανασφάλεια, κυρίως από τη δεξιά, ωστόσο το ζήτημα απασχολεί καθημερινά και τις λαϊκές τάξεις.

δεξιάς; Με διάλογο και ειρήνη με τις άρχουσες τάξεις, με την έναρξη του γύρου συνομιλιών της Δημοκρατικής Ενότητας; Με τον μεγιστάνα των μίντια και δισεκατομμυριούχο **Γκουστάβο Σισνέρος** και τη διεφθαρμένη βολιβαριανή μπουρζουαζία; Επιπρόσθετα, θυμηθείτε ότι ισχύει ακόμα η αμνηστία για εκείνους που ευθύνονται για το πραξικόπημα του Απριλίου 2002 και τις δολοφονίες του Απριλίου 2013. Η αμνηστία που απολαμβάνουν οι δολοφόνοι συνδικαλιστών στη χώρα είναι επίσης πολύ ανησυχητική ένδειξη, μαζί με τα επίπεδα της καταστολής που έχουν αντιμετωπίσει ορισμένες εργατικές κινητοποιήσεις και την αυξανόμενη στρατιωτικοποίηση ορισμένων περιοχών (που προκάλεσαν δυσαρέσκεια και αποξένωση του λαού από τον βολιβαριανό κυβερνήτη στην Τακίρα). Πρόσφατα, ο Μαδούρο και ο Γενικός Εισαγγελέας αναγνώρισαν τις ευθύνες της Εθνικής Φρουράς και της βολιβαριανής αστυνομίας στη δολοφονία και τους βασανισμούς διαδηλωτών. Ευτυχώς, αυτά δεν θα περάσουν ατιμώρητα, επειδή το κράτος πρέπει να εγγυηθεί τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα.

Αναφέρθηκες επικριτικά στον δρόμο που παίρνει η κυβέρνηση για να σταματήσει την επίθεση της δεξιάς. Ποιος θα ήταν, για σένα, ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για να αντιμετωπίσει τη δεξιά;

Δεν υπάρχει αμφιβολία, όπως προτείνεται από ορισμένους αντικαπιταλιστικούς τομείς της Βενεζουέλας, ότι ο καλύτερος τρόπος άμυνας είναι η εμβάθυνση της επανάστασης· είναι η ενίσχυση μιας κριτικής και λαϊκής θεώρησης, ανεξάρτητης από τη γραφειοκρατία ή την τσαβική μπουρζουαζία, που να στοχεύει σε μια ενδυνάμωση από τα κάτω. Πιστεύω ότι δικαιολογείται απόλυτα η προσπάθεια της κυβέρνησης να τα βάλει με τη βία στους δρόμους, κάτι το οποίο ονομάζει: διάλογος και ειρήνη. Τώρα, ναι στον διάλογο και την ειρήνη, αλλά για ποιο λόγο και με ποιους; Μακάρι ο διάλογος να αποτελεί προτεραιότητα προς τα κινητοποιημένα λαϊκά στρώματα, τους οργανωμένους εργάτες που αναζητούν τους τρόπους για τη λαϊκή κυριαρχία, την αγροτιά που θέλει μεταρρύθμιση στο θέμα της ιδιοκτησίας της γης, τους ιθαγενικούς πληθυσμούς, σε συνδυασμό με πιο συγκεκριμένες προτάσεις για τη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης. Φυσικά, ο Μαδούρο έκανε ήδη προτάσεις κατά του «οικονομικού πολέμου», αλλά εκτός από τον «νόμο των δίκαιων τιμών», που ήταν θετικός, τα άλλα ήταν μέτρα προσαρμογής και υποτίμησης. Αντίθετα, μικρές οργανώσεις, όπως η Μαρέα Σοσιαλίστα και άλλες, εκτός του τσαβισμού (ελευθεριακές, μαρξιστικές, τροτσκιστικές), προτείνουν να αντιμετωπιστεί η νεοφιλελεύθερη δεξιά με επαναστατικά μέτρα: Για παράδειγμα, να αναληφθεί ο έλεγχος του εξωτερικού εμπορίου, αλλά με την εποπτεία των πολιτών (για να αποφευχθεί η διαφθορά), να καταπολεμηθεί αποτελεσματικά η κερδοσκοπία και να συγκεντρωθεί το ξένο νόμισμα· να μπει το τραπεζικό σύστημα κάτω από κοινωνικό έλεγχο ώστε τα κέρδη από το πετρέλαιο να μην υπεξαιρούνται εν μέρει από τους κερδοσκόπους· να υποστηρίζονται πιο αποφασιστικά τα κοινοτικά συμβούλια, η εθνική παραγωγή τροφίμων και ένα εθνικό δημοκρατικό σχέδιο, κ.λπ. Επιμένω ότι απλώς αναφέρομαι και επαναλαμβάνω δηλώσεις βολιβαριανών και αντικαπιταλιστικών συλλογικοτήτων της Βενεζουέλας. Σίγουρα, η πρόοδος προς αυτήν τη κατεύθυνση σημαίνει επίσης να αρχίσουμε να αναλογιζόμαστε τις εσωτερικές αντιφάσεις του λαϊκού κινήματος, να αποδεχόμαστε τις αδυναμίες του και τους περιορισμούς του, καθώς και το βάρος του πολιτικού βοναπαρτισμού που υφίσταται σήμερα στο PSUV, για παράδειγμα.

***Τι ομοιότητες και διαφορές εντοπίζεις μεταξύ της περίπτωσης της Χιλής κατά τη διακυβέρνηση Αλιέντε και αυτής της Βενεζουέλας;* [...]**

Πρώτον, και αυτό είναι σημαντικό για μένα: Ακόμα υφίσταται ένα καπιταλιστικό κράτος στην Βενεζουέλα, παρ' όλο που διαθέτει ένα πιο δημοκρατικό σύνταγμα. Ωστόσο, πρόκειται κυρίως για ένα πετροραντιέρικο κράτος και πάνω από το 70% του ΑΕΠ ανήκει στον ιδιωτικό τομέα. [...] Όπως το 1973 στη Χιλή, το Ενιαίο Μέτωπο επέτυχε μεγάλες δημοκρατικές και κοινωνικές κατακτήσεις, ενδυνάμωσε την κοινωνική βάση και υποστηρίχτηκε από μια πολύ καλά οργανωμένη εργατική τάξη σε πολιτικό και συνδικαλιστικό επίπεδο. Στην πραγματικότητα, το μεγάλο μειονέκτημα της Βενεζουέλας είναι η αδυναμία της να συγκροτήσει ένα δημοκρατικό κίνημα που να διαθέτει εργατική και συνδικαλιστική συνείδηση, ανεξάρτητο από την κρατική γραφειοκρατία. Μια ακόμα ενδιαφέρουσα πτυχή της χιλιανής εμπειρίας είναι η τεταμένη σχέση που υπήρχε μεταξύ του κινήματος και της κυβέρνησης. [...]

> Πρόκειται κυρίως για ένα πετρο-ραντιέρικο κράτος και πάνω από το 70% του ΑΕΠ ανήκει στον ιδιωτικό τομέα

Ένα ακόμα στοιχείο προς συζήτηση είναι το σε ποιο βαθμό μπορούμε να εμπιστευόμαστε τους θεσμούς, την πιθανότητα της χρησιμοποίησης του κράτους για να μετασχηματίσουμε την κοινωνία από τα πάνω. Δηλαδή, το εάν θα χτίσουμε τον σοσιαλισμό από τα πάνω ή από μια πραγματικά λαϊκή εξουσία, στηριγμένη στον εργατικό έλεγχο και τη συμμετοχή των πολιτών. Όταν στη Βενεζουέλα, για παράδειγμα, πρωτοβουλίες συνδιοίκησης κράτους-εργατών, όπως η Σιντόρ, καταδικάστηκαν σύντομα σε ασφυξία.

Είναι το ίδιο με το εξαιρετικά πολύπλοκο ζήτημα της πολιτικής βίας, τον ρόλο του ιμπεριαλισμού και των ενόπλων δυνάμεων. Το γεγονός ότι στη Βενεζουέλα, αντίθετα με την περίπτωση της Χιλής, η διαδικασία υπήρξε «ειρηνική, αλλά οπλισμένη». Πέρα από αυτό, η βολιβαριανή επανάσταση επαναφέρει μια συζήτηση που παρέμεινε άλυτη στο πλαίσιο της Λαϊκής Ενότητας: Τι μπορούμε να κάνουμε με το κράτος και τι είδους κράτος θα είναι αυτό; Σε ποιο βαθμό η κυβέρνηση και οι εκλογές αποτελούν εργαλεία δημοκρατικών κατακτήσεων και πώς να υποστηρίξουν αυτήν τη διαδικασία χρησιμοποιώντας τις οργανώσεις βάσεων. Πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τη δεξιά και τον ιμπεριαλισμό;

*Ο Φρανκ Γκοντισό ανήκει στη συντακτική επιτροπή του ηλεκτρονικού εντύπου rebellion.org, είναι διδάκτωρ πολιτικών επιστημών και έχει συγγράψει πολλά βιβλία για τη Λατινική Αμερική.

Τουρκία: Ο σουλτάνος άντεξε

... και ετοιμάζεται για την επόμενη μάχη

Του **Γιάννη Ξένου**

Ο Ταγίπ Ερντογάν ήταν ο μεγάλος νικητής των δημοτικών εκλογών που πραγματοποιήθηκαν την προηγούμενη Κυριακή στην Τουρκία. Το ΑΚΡ συγκέντρωσε 45,5%, πολύ πάνω από το 38,8% που είχε λάβει στις εκλογές του 2009 (τότε του είχε στερήσει ένα 5% το SP, το αδελφό ισλαμιστικό κόμμα που προέκυψε από τη διάσπαση του Κόμματος Ευημερίας, το οποίο, σε αυτές τις εκλογές, πήρε κάτω από το 2%), αλλά και κάτω από το 49% που είχε συγκεντρώσει στις βουλευτικές εκλογές του 2011.

Οι δημοπκές εκλογές απέδειξαν ότι η τουρκική κοινωνία, πολύ σχηματικά είναι χωρισμένη σε τρία μέρη. Η ενδοχώρα και εν μέρει η Κων/πολη και η Άγκυρα είναι με τον Ερντογάν, ενώ τα παράλια και οι νότιες περιοχές που συνορεύουν με τη Συρία είναι υπό τον έλεγχο των Κεμαλιστών/Εθνικιστών. Είναι ενδεικτικό ότι τα δύο αυτά στρατόπεδα συγκέντρωσαν ίσο αριθμό ψήφων, από δεκαεννιά εκατομμύρια.

Η εκλογική μάχη είχε χαρακτήρα εθνικών εκλογών, αφού ο Ερντογάν, για να απαντήσει στις επικρίσεις που δέχεται για τα σκάνδαλα που είναι μπλεγμένο το κόμμα του, τα μέλη της οικογένειάς του, ακόμα και ο ίδιος, όργωσε, κυριολεκτικά, την Τουρκία. Υπολογίστηκε ότι πραγματοποιούσε δύο ομιλίες την ημέρα, με αποτέλεσμα στις δύο τελευταίες συγκεντρώσεις του, στο Βαν και στο Ντιγιαρμπακίρ, σχεδόν να μην μπορεί να μιλήσει. Σύμφωνα με τον αντιπρόεδρο του ΑΚΡ, **Χουσεΐν Τσελίκ**, το κόμμα έχει 9 εκατ. εγγεγραμμένα μέλη ενώ, 2,5 εκατ. δραστηριοποιούνται ενεργά στις εκλογές –σε σύνολο 52 εκατ. ψηφοφόρων στις δημοτικές εκλογές ψήφισαν τα 44 εκατ. και το ΑΚΡ το ψήφισαν 19 εκατ. Τούρκοι. Αυτή είναι και η τεράστια δύναμη του Ερντογάν, ότι στηρίζεται σ' ένα πολύ καλά οργανωμένο, μαζικό και πολιτικά μάχιμο κόμμα. Ο Ερντογάν υπερίσχυσε στην Κων/πολη και την Άγκυρα, ολοκληρωτικά στην τουρκική ενδοχώρα, ενώ είχε υψηλά ποσοστά σε όλες επίσης τις ανατολικές περιοχές.

Οι χαμένοι των εκλογών ήταν οι **κεμαλιστές** και ο πρώην σύμμαχος και μέντορας του Ερντογάν, **Γκιουλέν**. Οι κεμαλιστές έλαβαν 28%, όταν στις δημοτικές του 2009 είχαν συγκεντρώσει 23% και στις βουλευτικές του 2011, 26%. Ανέβασαν λίγο το ποσοστό τους, αλλά δεν κατόρθωσαν να κερδίσουν την Κωνσταντινούπολη και πολύ περισσότερο την **Άγκυρα**, όπου έφτασαν μια ανάσα από μια νίκη, που θα μετρίαζε εν μέρει την ήττα τους. Οι κεμαλιστές δεν επιβεβαίωσαν τις προσδοκίες που είχε δημιουργήσει η προσέγγισή τους με τους γκιουλενικούς. Το κίνημα του Γκιουλέν μπορεί να έχει ισχυρές βάσεις στον στρατό, την αστυνομία, τη δικαιοσύνη και, φυσικά, στις ΗΠΑ, αλλά δεν συγκινεί το λαϊκό πολιτικό Ισλάμ. Η νίκη του Ερντογάν επί του Γκιουλέν ήταν σαρωτική. Ο ηγέτης των κεμαλικών, Κεμάλ Κιλιτσντάρογλου, μετά από την τρίτη συνεχόμενη ήττα αμφισβητείται πια από το κόμμα του και αρκετοί τον καλούν να παραιτηθεί. Ο Κιλιτσντάρογλου παίζει τα ρέστα του αμφισβητώντας την καταμέτρηση στην Άγκυρα, όπου ο υποψήφιός του έχασε για λίγες χιλιάδες ψήφους. Το μεγάλο πρόβλημα των κεμαλιστών είναι οι ανατολικές, κουρδικές περιοχές της χώρας. Σε πολλές από αυτές, δεν καταφέρνουν να συγκεντρώσουν ούτε καν το 1% των ψήφων (Βαν 0,8%, Ντιγιαρμπακίρ 0,9% κ.ά.). Από την άλλη, διατηρούν τις δυνάμεις τους στα παράλια, όπου κέρδισαν σχεδόν όλους τους δήμους και την Ανατολική Θράκη.

> Οι χαμένοι των εκλογών ήταν οι κεμαλιστές και ο πρώην σύμμαχος και μέντορας του Ερντογάν, Γκιουλέν.

Ένα ακόμα ανησυχητικό στοιχείο ήταν ότι το γεγονός ότι το κόμμα των **Γκρίζων Λύκων** βγαίνει κερδισμένο από την αδυναμία των κεμαλιστών. Συγκέντρωσαν το 15,9% των ψήφων, τρεις μονάδες πάνω από τις βουλευτικές εκλογές, και κέρδισαν αρκετούς μεγάλους δήμους της Μικράς Ασίας (Άδανα, Μερσίνα, Αρτιαχάν, Καρς και Μαγνησία). Στο άλλο άκρο, οι **Κούρδοι** κατήλθαν με δύο σχήματα, το Κόμμα Ειρήνης και Δημοκρατίας στα ανατολικά όπου κέρδισαν την πλειονότητα των δήμων και το Κόμμα Δημοκρατίας των Λαών, στα δυτικά. Και τα δύο συγκέντρωσαν αθροιστικά 6,1% (σε σχέση με το 5,4% στις δημοτικές του 2009), αλλά το πείραμα για ένα φιλοκουρδικό κόμμα στα δυτικά δεν κρίθηκε επιτυχημένο.

Ο **Ερντογάν** νιώθει κερδισμένος, γιατί στη μάχη του με τον Γκιουλέν απέδειξε ότι στον χώρο του πολιτικού Ισλάμ αυτός έχει την πολιτική πρωτοβουλία, ο Γκιουλέν είχε και έχει σημαντική θεσμική και ιδεολογική επιρροή, αλλά στη μαζική πολιτική κονίστρα είναι σχεδόν ανύπαρκτος. Γι' αυτό και ο **Μπουλέντ Κένες**, διευθυντής της μεγαλύτερης τουρκικής εφημερίδας, της *Ζαμάν*, επιρροής του Γκιουλέν, δήλωσε ότι ο Ερντογάν δεν έχει αυτήν τη στιγμή πολιτικό αντίπαλο και ότι μόνο ο **Γκιουλ** θα μπορούσε να αποτελεί μια εναλλακτική λύση.

Ο Ερντογάν τώρα ετοιμάζεται για την επόμενη μεγάλη μάχη, αυτή των **προεδρικών εκλογών** του Αυγούστου. Πρόθεσή του είναι να εκλεγεί απευθείας από τον λαό από τον πρώτο γύρο, με πάνω από 50%. Πράγμα όχι τόσο εύκολο, γιατί οι δημοτικές εκλογές απέδειξαν ότι η τουρκική κοινωνία, πολύ σχηματικά, είναι χωρισμένη σε τρία μέρη. Η ενδοχώρα και εν μέρει η Κων/πολη και η Άγκυρα είναι με τον Ερντογάν, ενώ τα παράλια και οι νότιες περιοχές, που συνορεύουν με τη Συρία, είναι υπό τον έλεγχο των κεμαλιστών/εθνικιστών. Είναι ενδεικτικό ότι τα δύο αυτά στρατόπεδα συγκέντρωσαν ίσο αριθμό ψήφων, από δεκαεννιά εκατομμύρια. Στα ανατολικά, το κουρδικό κόμμα έχει αντίπαλο μόνο τον Ερντογάν, αλλά στις περισσότερες περιοχές ξεπερνούν το ΑΚΡ με μεγάλη διαφορά. Ο Ερντογάν, για να βγει πρόεδρος από τον πρώτο γύρο και να έχει αυξημένο κύρος, πρέπει να αυξήσει τους ψηφοφόρους του περίπου κατά τρία εκατ. Από τους κεμαλιστές/εθνικιστές δεν πρόκειται να κερδίσει ψήφους, άρα του μένουν οι Κούρδοι. Όμως θα τον στηρίξουν και αυτήν τη φορά; Ή μήπως το πάθημα του Γκιουλέν θα τους γίνει μάθημα; Το σίγουρο είναι ότι η πολιτική ένταση στην Τουρκία δεν θα κοπάσει, αλλά θα συνεχιστεί τουλάχιστον μέχρι τον Αύγουστο.

Η Βοσνία ψηφίζει Ερντογάν!

Με έξαλλους πανηγυρισμούς υποδέχθηκαν την νίκη του Ερντογάν οι Μουσουλμάνοι των Βαλκανίων, κυρίως στην Βοσνία-Ερζεγοβίνη, και την ΠΓΔΜ. Στο Σεράγεβο, με την ανακοίνωση του αποτελέσματος των τουρκικών εκλογών, χιλιάδες κόσμου ξεχύθηκαν στους δρόμους, διαβάζουμε σε σχετικό δημοσίευμα του defencepoint.gr: «Άνευ προηγουμένου πανηγυρισμοί για την νίκη του Ερντογάν στις τουρκικές τοπικές εκλογές σημειώθηκαν χθες, όλη τη νύχτα στο Σεράγεβο. Τούρκοι της Βοσνίας αγκαλιά με Βόσνιους χόρευαν και τραγουδούσαν στην κεντρική πλατεία της πόλης, ενώ αυτοκινητοπομπές, με σημαίες του κόμματος του Ερντογάν, βοσνιακές, αλλά και τουρκικές, πλακάτ με φωτογραφίες του Τούρκου πρωθυπουργού, διέσχιζαν τις κεντρικές οδούς της πόλης κορνάροντας [...] 'Όλοι πανηγυρίζουμε τη νίκη του ΑΚΡ. Η Ζένιτσα, το Μπίχατς και το Σεράγεβο χαιρετίζουν τη νίκη του Τούρκου πρωθυπουργού Ερντογάν. Τούρκοι και Βόσνιοι είναι αδέλφια και θα εργαστούμε, στο μέλλον, για να ισχυροποιήσουμε τη φιλία μας και τους αδελφικούς μας δεσμούς', δήλωσαν Βόσνιοι κάτοικοι του Σεράγεβο».

Τα ίδια επαναλήφθηκαν στα Σκόπια, στην πλατεία Σκεντέρμπεη, από Τούρκους που διαμένουν στην ΠΓΔΜ, στους οποίους προστέθηκαν Αλβανοί και Βόσνιοι.

Τα γεγονότα, βέβαια, δεν διέλαθαν της προσοχής του Σουλτάνου, ο οποίος ανταποκρίθηκε στις ένθερμες εκδηλώσεις υποστήριξης: «Ευχαριστώ τα αδέρφια μας στη Βοσνία Ερζεγοβίνη, τη Μακεδονία (Σκόπια), το Κόσοβο και σε όλη την Ευρώπη που μας υποστήριξαν και πανηγυρίζουν μαζί μας. Ειδικά ευχαριστώ τα αδέρφια μας στη Συρία, που παρά τα προβλήματά τους προσεύχονταν για την επιτυχία μας».

Είναι σαφές, πως τουλάχιστον στις συνειδήσεις ενός μεγάλου μέρους των μουσουλμάνων των Βαλκανίων, η «νεοθωμανική κοινοπολιτεία» των Ερντογάν-Νταβούτογλου είναι πλέον γεγονός! Και οι μόνοι που κάνουν ότι δεν καταλαβαίνουν, είναι οι ελληνικές, και οι υπόλοιπες ελληνικές άρχουσες τάξεις. Ή μήπως καταλαβαίνουν και αποτελούν μέρος της ίδιας «κοινότητας αξιών και συμφερόντων»;

Η Ελλάδα ως εφιάλτης...

Παράδειγμα προς αποφυγήν δηλώνουν οι Ουκρανοί, σε άρθρο σαουδαραβικής εφημερίδας.

Του **Μιχαήλ Στυλιανού**

«Να δουν την Ελλάδα, με τους γονείς που εγκαταλείπουν τα παιδιά τους γιατί δεν έχουν να τα θρέψουν», συνιστά στους Ουκρανούς εφημερίδα της Σαουδικής Αραβίας, προκειμένου να πάρουν μια ιδέα για το τι τους περιμένει – υπό την Τιμοσένκο ή τον Ποροσένκο και το Δ.Ν.Τ.

Το άρθρο, της Λίντας Χερντ, στην εφημερίδα *Αραβικά Νέα* –τρανή πιστοποίηση ότι το έπος του ευρωελλαδικού σαξές στόρι αρμενίζει και στην Αραβική Θάλασσα, χωρίς καν τη βοήθεια των κ.κ. Ντάϊσενμπλουμ και Όλι Ρεν– αξιολογεί την κατάσταση και τις προοπτικές στην Ουκρανία, η οποία –υπογραμμίζει στον τίτλο- δεν έχει βγει από τον λαβύρινθο.

Γράφει: (Μετάφραση Μ.Σ.)

«Οι ευρωπαϊστές διαδηλωτές του Κιέβου πέτυχαν να εξωπετάξουν έναν πρόεδρο, αλλά πληρώνοντας ένα απροσδόκητο τίμημα. Η χερσόνησος της Κριμαίας τους έφυγε ίσως για πάντα, οι περισσότεροι στρατιωτικοί που βρίσκονταν εκεί πέρασαν στους Ρώσους και ίσως ακολουθούν κι άλλα χειρότερα. Αποτελεί μιαν άβολη αλήθεια πως η λαϊκή εξουσία, οσοδήποτε καλοπροαίρετη, είναι τις περισσότερες φορές καταστρεπτική. Ορμάται κυρίως από τα συναισθήματα ανθρώπων που δεν μπορούν να συλλάβουν τη συνολική εικόνα. Τα πλήθη του Κιέβου μπορεί να πέτυχαν αυτό που ήθελαν, αλλά θα θέλουν αυτό που θα εισπράξουν;

Τα ελεγχόμενα δυτικά ΜΜΕ ζωγραφίζουν ένα φωτεινό μέλλον για την Ουκρανία, εφ' όσον ο «κακοποιός» Πούτιν δεν αποφασίσει να εισβάλει στις ρωσόφωνες επαρχίες. Αλλά ακόμη κι' αν δεν κουνήσει από τη δική του πλευρά των συνόρων -όπως το υποσχέθηκε, υπό τον όρο ότι οι Ρώσοι κάτοικοι δεν γίνουν θύματα διωγμού- όλα στον κήπο δεν θα είναι ρόδινα.

Πρώτα, ο πληθυσμός είναι διαιρεμένος. Φιλορωσικές διαδηλώσεις στο Νιονέτς το Σάββατο ζητούσαν αυτονομία και ανήγγελλαν την αποχή από τις εκλογές. Αρκετοί από τους διαδηλωτές φώναζαν πως οι «φασίστες του Κιέβου» δεν τους αντιπροσωπεύουν. Μία γυναίκα είπε πως βλέπει τους Ρώσους όχι σαν εισβολείς, αλλά μάλλον σαν προστάτες. Τα ίδια και στο Χάρκοβο, κοντά στα ρωσικά σύνορα, όπου σημειώνονται συχνές συγκρούσεις μεταξύ ευρωπαϊστών και φιλορώσσων διαδηλωτών.

Η εφημερίδα *USA Today* παραθέτει δηλώσεις ενός δημοτικού συμβούλου, που διεκτραγωδεί τις συνέπειες της ρήξης Κιέβου και Μόσχας. «Τώρα τα περισσότερα εργοστάσια δουλεύουν δυο μέρες την εβδομάδα. Ο Ρώσοι δεν παραγγέλνουν γιατί δεν θέλουν να ενισχύσουν τους εχθρούς τους. Αλλά η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλει να μας κάνει Μπανανία». Μερικοί ρωσικής εθνότητας τραυματίες ή νεκροί από αδέσποτες σφαίρες των ΜΑΤ του Κιέβου θα μπορούσαν να γίνουν πρόσκληση προς τα ρωσικά τανκς.

Το άρθρο, της Λίντας Χερντ, είναι τρανή πιστοποίηση ότι το έπος του ευρωελλαδικού σαξές στόρι αρμενίζει και στην Αραβική Θάλασσα.

Ο πρόεδρος Ομπάμα απέρριψε την καταγγελία της Μόσχας ότι ρωσικής εθνότητος πολίτες είναι στόχος απειλών. Αλλά ένα βίντεο που σάρωσε το διαδίκτυο δείχνει Ουκρανούς μασκοφόρους πολιτοφύλακες να κυνηγούν «ρωσικά καθάρματα» στο Νιπροπετρόφσκ, να βάζουν το μαχαίρι στον λαιμό ενός από τα θύματά τους και να γρονθοκοπούν ένα άλλο στο πρόσωπο.

Έπειτα, δεν είναι όλοι οι κάτοικοι του Κιέβου που χειροκροτούν την προσωρινή κυβέρνηση. Μια αστυνομική επιδρομή εναντίον ακροδεξιών στο Ρόβνο, που κατέληξε στον θάνατο του αρχηγού τους, Αλεξάντρ Μιουζίσκο, εξαγρίωσε τον Δεξιό Τομέα που κατηγορεί τον υπουργό Εσωτερικών πως οργάνωσε την προμελετημένη δολοφονία του. Χιλιάδες οπαδοί, που ζητούσαν την παραίτηση του υπουργού, απέκλεισαν την είσοδο της βουλής για να αποτρέψουν τους βουλευτές από τη βεβιασμένη αυτόματη υπερψήφιση των μέτρων λιτότητας του ΔΝΤ.

Τρίτον, θα πρέπει να σημειωθεί ότι, μέτρα που αλλάζουν για δεκαετίες τη ζωή του μέσου πολίτη, τέθηκαν βιαστικά σε εφαρμογή από μη εκλεγμένους πρόεδρο, πρωθυπουργό και κυβέρνηση, που δεν έχουν εντολή να μιλούν εξ ονόματος κανενός. Προεδρικές εκλογές έχουν αναγγελθεί για τις 25 Μαΐου, αλλά οι μέχρι τώρα υποφήφιοι είναι απογοητευτικοί. Τώρα που ο λαϊκιστής τέως μποξέρ Βιτάλι Κλίτσκο αποσύρθηκε από υποψήφιος, μένουν στην Ουκρανία δύο: Το σημερινό φαβορί, ο δισεκατομμυριούχος Πέτρος Ποροσένκο, γνωστός και ως Βασιλιάς της Σοκολάτας και η περιβόητη χρυσόμαλλη εικόνα της Πορτοκαλί Επανάστασης, Γιούλια Τιμοσένκτο, τέως πρωθυπουργός καταδικασμένη για κατάχρηση εξουσίας.

Ενώ οι δημοσκοπήσεις δείχνουν τον Ποροσένκο να κερδίζει, εάν κάποιο καπρίτσιο της τύχης φέρει τη Γιούλια πρώτη, η ανατολική Ουκρανία σίγουρα θα τυλιχτεί στις φλόγες. Μπορεί να μοιάζει αγγελική, αλλά κάτω από τη χαρακτηριστική κοτσίδα της κρύβεται ένας εγκέφαλος χωρίς αναστολές. Είναι γραμμένη σε μαγνητοταινία να θέλει «το ξεπάστρεμα των Ρώσων» (από την Ουκρανία), να θέλει μια σφαίρα στο κεφάλι του Πούτιν, να κινητοποιήσει τις σχέσεις της για «να μη μείνει στη Ρωσία ούτε στάχτη από την καμένη γη». Ακούγεται να δηλώνει πως θέλει πυρηνικό βομβαρδισμό των οκτώ εκατομμυρίων Ρωσο-ουκρανών. Αυτό είναι το άτομο στο οποίο ο Λευκός Οίκος πίεζε τον τέως πρόεδρο (Γιανούκοβιτς) να δώσει άφεση αμαρτιών (αποφυλάκιση). Δεν έχω μαντικές ικανότητες, αλλά αν αυτή γίνει ο επόμενος πρόεδρος, τότε θα ξεσπάσει αιματηρός εμφύλιος πόλεμος.

Τέλος, η οικονομία πτωχευμένης χώρας έχει ανάγκη ανόρθωσης. Η μεταβατική κυβέρνηση λέει ότι η Ουκρανία χρειάζεται 35 δισ. δολάρια μόνο για να πληρώσει τα χρέη της σε δύο χρόνια. Το νόμισμά της έχει χάσει το ένα πέμπτο της αξίας του σε λίγο περισσότερο του ενός μηνός και τα συναλλαγματικά της αποθέματα εξατμίζονται. Ενδημική διαφθορά από την κορυφή μέχρι τη βάση έχει αδειάσει τα ταμεία της. Εδώ, πιεζόμενη από Ουάσιγκτον και Βρυξέλλες, δέχεται την άφιξη του ΔΝΤ. Που προσφέρει δάνεια έως 18 δισ., με ουρά από οδυνηρούς όρους. Τους μέσους Ουκρανούς τους περιμένει σκληρό σφίξιμο της ζώνης, ανεργία και αύξηση των τιμών ενέργειας κατά 50% με την κατάργηση των επιδοτήσεων, ακόμη και με το υπεσχημένο πακέτο ευρωαμερικανικής βοήθειας 10 δισ. δολαρίων.

Θα πρέπει να κοιτάξουν στην Ελλάδα, όπου γονείς εγκαταλείπουν τα παιδιά τους γιατί δεν μπορούν να τα ταΐσουν, για να πάρουν μια ιδέα του τι τους περιμένει. Δεν θα είναι ωραίο.

Υπάρχουν και φτωχοί πολιτικοί!

Φυσικά όχι στην Ελλάδα, αλλά στο μακρινό Νεπάλ και στην Ουρουγουάη. Ο πρόεδρος της Ουρουγουάης είναι ο φτωχότερος πρόεδρος του πλανήτη και ο φτωχότερος πρωθυπουργός, είναι εκείνος του Νεπάλ.

Πρόκειται για τον 75χρονο Σουσίλ Κοϊράλα, ο οποίος δηλώνει στο «πόθεν έσχες» του μόνο τρία κινητά τηλέφωνα (εκ των οποίων το ένα χαλασμένο!).

Τον περασμένο μήνα επέστρεψε στο δημόσιο ταμείο 650 δολάρια τα οποία επρόκειτο να δαπανήσει στη διάρκεια της επίσημης επίσκεψής του στην Μιανμάρ.

«Ο πρωθυπουργός επέστρεψε τα χρήματα διότι δεν ξοδεύτηκαν», δήλωσε σχετικά ο εκπρόσωπος του πρωθυπουργού.

Ο ίδιος δεν έχει σπίτι στην κατοχή του μέχρι πρόσφατα έμενε στο νοίκι, και πλέον ζει στην πρωθυπουργική κατοικία και όταν επισκέπτεται τη γενέτειρά του διαμένει ως φιλοξενούμενος στο σπίτι του αδελφού του.

Ο Κοϊράλα, παλαίμαχος αγωνιστής της δημοκρατίας και μέλος πολιτικής οικογένειας, εξελέγη τον Φεβρουάριο στην πρωθυπουργία.

Επί σειρά ετών ήταν εξόριστος στην Ινδία για πολιτικούς λόγους και είχε φυλακιστεί μετά την εμπλοκή του σε αεροπειρατεία το 1973, με αίτημα του την εξασφάλιση πόρων για τον αγώνα του, για εγκαθίδρυση δημοκρατικού πολιτεύματος στη χώρα του.

Στις 28 Δεκεμβρίου του 2007 το προσωρινό κοινοβούλιο του Νεπάλ, το οποίο συστάθηκε ύστερα από συμφωνία των μεγαλύτερων πολιτικών κομμάτων της χώρας και των Μαοϊστών, πρώην ανταρτών ανακήρυξε το Νεπάλ ως Ομοσπονδιακή Κοινοβουλευτική Δημοκρατία, αποκηρύσσοντας τη μοναρχία.

Το 2010 ξέσπασε πολιτική κρίση και τον επόμενο χρόνο έγινε Πρωθυπουργός ο Τζάλα Νατ Χανάλ και έπειτα ο Μπαμπουράμ Μπαταράι.

Παραδείγματα πολιτικών ανδρών εντελώς ξένα με ότι συμβαίνει στην Ελλάδα.

Από τον Ζενάκο στον Θ. Δραγούμη

«Αντιεθνικιστικές» ρητορείες, «αντιεκκλησιαστικές» εμμονές με αντιεκσυγχρονιστική σάλτσα

Του **Μιχάλη Χατζηπέτρου**

Θα ήταν άδικο να ταυτίσουμε τον αρθρογράφο του *Unfollow* Α. Ζενάκο με τον συγγραφέα πολιτικοαστυνομικών μυθιστορημάτων Θ. Δραγούμη. Ο πρώτος ανήκει σε ένα χώρο φιλοσύριζα δημοσιολόγων, ενώ ο δεύτερος, αν το ψευδώνυμο έχει κάποια σχέση με την ταυτότητά του, μάλλον παραπέμπει σε παλιό στέλεχος της ΕΔΑ που μεταπολιτευτικά άλλαξε ιδεολογικό στρατόπεδο.

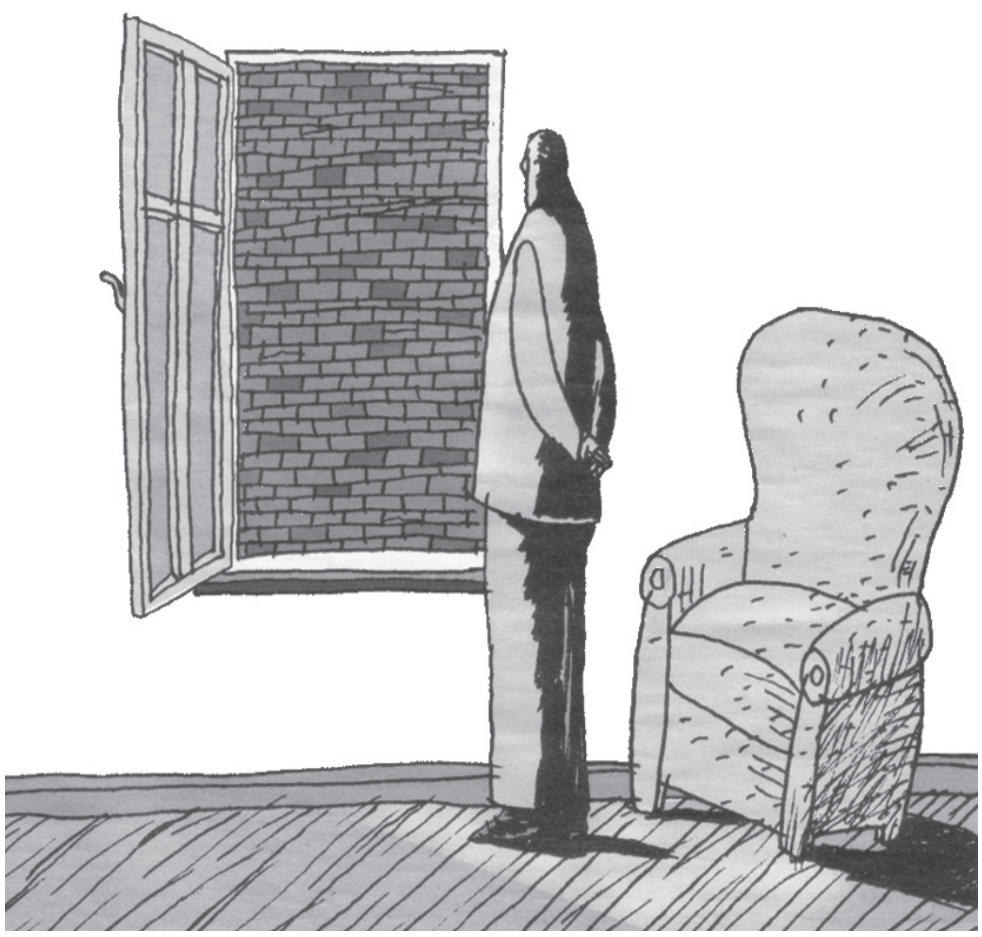

As ακούσουν λίγο, βρε αδερφέ, τον Μελανσόν που καλούσε «να ενώσουμε το κόκκινο της επανάστασης με το κόκκινο που έχει η γαλλική σημαία».

Ο Ζενάκος, στο τελευταίο τεύχος του *Unfollow*, προσπαθεί να ορίσει τον εκσυγχρονισμό ως ιδεολογική γέφυρα που συνδέει σε συνεργατικά σχήματα νεοφιλελεύθερους σοσιαλδημοκράτες και εθνικιστές της δεξιάς. Αν και σωστά συνδέει τον εκσυγχρονισμό με τον αλήστου μνήμης σημιτισμό, ξεχνάει ότι εκείνη η εποχή είναι συνδεδεμένη με την παραγωγική απίσχναση της χώρας, την υπαγωγή της στο νεοθωμανισμό και τις πολιτικές σκοπιμότητες του ατλαντισμού και των συμμάχων του στην περιοχή μας: Συμφωνία Μαδρίτης, υπόθεση S-300, παράδοση Οτσαλάν, θάψιμο του μακεδονισμού, αποδοχή αλβανικών προκλήσεων στη μετά Κόσοβο εποχή... Ξεχνά επίσης ο Α. Ζενάκος ότι την εποχή εκείνη μεγάλα κομμάτια του τότε ΣΥΝ έφευγαν μαζικά προς το σημιτικό ΠΑΣΟΚ. Ο πολύς κ. Μπίστης, ως υπεύθυνος εξωτερικής πολιτικής του ΣΥΝ, κρατούσε ίσες αποστάσεις μεταξύ βομβαρδιζόμενης Γιουγκοσλαβίας και των νατοϊκών βομβαρδιστικών. Αν λοιπόν θα ήθελε μια σοβαρή ερμηνεία του εκσυγχρονισμού ο Α. Ζενάκος, θα έπρεπε να συμπεριλάβει στην ανάλυσή του και την εξωτερική πολιτική του εκσυγχρονισμού. Διότι, ως γνωστόν, γι' αυτούς που θέλουν να ορίζονται ως αριστεροί, εξωτερική και εσωτερική πολιτική αποτελούν δύο όψεις της αυτής συνάφειας. Και, βεβαίως, οι διανοούμενοι και οι δημοσιολόγοι του ΣΥΡΙΖΑ και της λοιπής ριζοσπαστικής ή αντικαπιταλιστικής αριστεράς αδυνατούν να καταλάβουν τη σχέση του εθνομηδενισμού και του εκσυγχρονισμού. Διότι ο πρώτος υποκρύπτει τη στρατηγική χαμηλού πολέμου μέσα από την οποία η χώρα διαλύεται ο παραγωγικός ιστός της χώρας, και γίνεται ένα ευρωατλαντικό παράσιτο, έτσι ώστε, όταν έρθει το πλήρωμα του χρόνου, να μετατραπεί σε «οικόπεδο και αποικία», που λέει και ο τραγουδοποιός προφητικά από το 1979. Και αυτός ο πολιτικός χώρος θα έπρεπε να ανησυχεί πολύ περισσότερο, μιας και φιλοδοξεί να αναλάβει κυβερνητικές ευθύνες, για την αναλυτική του ανεπάρκεια στο ζήτημα του εκσυγχρονισμού. Διότι όταν ο Μουζέλης, βασικός ιδεολογικός υποστηρικτής του σημιτικού εκσυγχρονισμού, ταυτίζεται με τον Τσακαλώτο στο θέμα του εθνολαϊκισμού, φυσιολογική κατάληξη είναι τα όσα είπε ο Δραγασάκης στους Γερμανούς βουλευτές που ήρθαν να μας πλασάρουν το νέο παιδομάζωμα που οργανώνει η Μέρκελ, με στόχο τους νέους της Ελλάδας και των λοιπών PIGS. Διότι η πολιτική και η ιδεολογία διαμορφώνονται μέσα από πολλά και διαφορετικά κανάλια.

***

Όταν αριστεροί μυθιστοριογράφοι ταυτίζουν την ακροδεξιά με τους Σέρβους και την Ορθόδοξη Εκκλησία, όπως ο Αποστολίδης της Άγρας στη *Λοβοτομή* και ο Πανσέληνος του Κέδρου στις *Σκοτεινές Επιγραφές*, λογική κατάληξη είναι η... *Μαύρη Αυγή* του Θ. Δραγούμη (Ψυχογιός). Ο τελευταίος, μέσα από ένα ανακάτωμα υπαρκτών στοιχείων και δικών του μυθοπλαστικών κατασκευών, ταυτίζει τους Σερβο-βόσνιους με τους χρυσαυγίτες και την Άνω Πλατεία των Αγανακτισμένων του Συντάγματος. Φτάνει δε στο σημείο να παρουσιάζει τον αρχηγό της φαντασιακής οργάνωσης ως ήρωα μαχητή της εθελοντικής φρουράς των Ελλήνων που πολέμησαν εθελοντές στη Βοσνία, ενώ άμεσα κατηγορεί τους τελευταίους για όσα έγιναν στην Σρεμπρένιτσα. Βεβαίως, για τη στάση και το πολιτικό ποιόν των Ελλήνων εθελοντών, υπάρχει ευτυχώς και το ρεπορτάζ του παλιού τηλεοπτικού Σκάι, καθώς και το βιβλίο-μαρτυρία Έλληνα εθελοντή, ο οποίος είναι γνωστός για το αριστερό, δημοκρατικό και αντιμπεριαλιστικό του προφίλ.

> Ο πολύς κ. Μπίστης, ως υπεύθυνος εξωτερικής πολιτικής του ΣΥΝ, κρατούσε ίσες αποστάσεις μεταξύ βομβαρδιζόμενης Γιουγκοσλαβίας και ΝΑΤΟ

Αφού λοιπόν οι αντιεκσυγχρονιστές διανοούμενοι της ριζοσπαστικής αριστεράς, που προστρέχουν στα ιδεολογικά νάματα της Εσπερίας θέλουν να αυτοπροσδιορίζονται ως τέτοιοι, ας κοιτάξουν να ξεκαθαρίσουν στο κεφάλι τους τη σύζευξη εκσυγχρονισμού-εθνομηδενισμού. Ας ακούσουν λίγο, βρε αδερφέ, τον Μελανσόν, που καλούσε «να ενώσουμε το κόκκινο της επανάστασης με το κόκκινο που έχει η γαλλική σημαία». Διότι με αυτά και με εκείνα, η ευρωπαϊκή αριστερά, κομμάτι της οποίας είναι και οι εγχώριοι, άφησε τη Μαρίν Λεπέν να παρουσιάζεται ως συνέχεια του Ντε Γκολ. Ενώ κανονικά θα έπρεπε να τη βλέπουν οι λαοί ως αυτό που πραγματικά είναι, δηλαδή η συνέχεια του κατοχικού Βισύ...

ΘΕΑΤΡΟ κριτική

Του **Κώστα Σαμάντη**

Ένα προφητικό θεατρικό Μανιφέστο

«Τα συμβόλαια του εμπόρου», της Ελφρίντε Γέλινεκ

Στα μέσα Σεπτεμβρίου του 2008 και πιο συγκεκριμένα το Σαββατοκύριακο 13 και 14/9ου, καταρρέουν στην Αμερική ταυτόχρονα η πρώτη επενδυτική τράπεζα (Μέριλ Λιντς) και η τρίτη (Λίμαν Μπράδερς)! Η Μπανκ οφ Αμέρικα αποφασίζει να εξαγοράσει και να σώσει την πρώτη και η Λίμαν Μπράδερς αφήνεται να χρεοκοπήσει, καθώς έχει άνοιγμα που ξεπερνά τα... 600 δισεκατομμύρια δολάρια!

Η κατά πολλούς σοβαρότερη κρίση του καπιταλιστικού συστήματος ξεκινούσε. Μερικούς μήνες νωρίτερα, την άνοιξη του 2008, καταρρέουν δύο αυστριακές τράπεζες υπό το βάρος κατηγοριών για σκάνδαλα κατάχρησης εμπιστοσύνης και παραποίησης ισολογισμών.

Η συγγραφέας Ελφρίντε Γέλινεκ (γνωστή το 2001, όταν ο Μίκαελ Χάνεκε κινηματογράφησε το μυθιστόρημά της Η Δασκάλα του Πιάνου) γεννήθηκε το 1946 στην Αυστρία και είναι βραβευμένη με το Νόμπελ Λογοτεχνίας το 2004. Παίρνει ως αφορμή τα σκάνδαλα των δύο αυστριακών τραπεζών και γράφει ένα κατηγορώ κατά του τραπεζικού συστήματος. Η κρίση η οποία ακολούθησε κατέστησε το έργο της Γέλινεκ όχι μόνο προφητικό, αλλά και δραματικά επίκαιρο. Μέσα σε αυτό μπορεί κανείς να παρατηρήσει μια αδυσώπητη κριτική του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Ξεκινάει από μια δραματική ανάδειξη του αναλώσιμου της μεσαίας τάξης, περιγράφοντας πώς το βιός ενός μεγάλου μέρους της κοινωνίας επενδύθηκε σε ομόλογα, χρεόγραφα και αποδόσεις, με σκοπό την εξασφάλιση των συνταξιοδοτικών χρόνων. Όμως η κατάρρευση αυτών των επενδύσεων συμπαρέσυρε στη φτωχοποίηση τόσο τα λαϊκά στρώματα όσο και το μεγαλύτερο μέρος της μεσαίας τάξης, πράγμα που αρχίζει και γίνεται εμφανές και στη χώρα μας. Όπως σαρκαστικά αναφέρει στο κείμενό της «το τίποτα (χρεόγραφα και ομόλογα) δεν μπορεί παρά να γεννήσει το τίποτα (την απόλυτη φτώχεια)».

Το συγκεκριμένο κείμενο χαρακτηρίζεται από τη γνωστή αποδόμηση των κανόνων της γλώσσας, πράγμα χαρακτηριστικό για το έργο της Γέλινεκ. Είναι ένα κείμενο που αναπνέει, διευρύνεται και ενηλικιώνεται με το πέρασμα του χρόνου. Από το 2009 (χρονιά που ανέβηκε για πρώτη φορά στο Αμβούργο και πιο συγκεκριμένα στις 2 Οκτωβρίου από το θέατρο Θάλια/Thalia Theater μέχρι σήμερα, εδώ και πέντε χρόνια δηλαδή, η συγγραφέας, λαμβάνοντας ερεθίσματα από τη συγκυρία εμπλουτίζει και προσθαφαιρεί στο κείμενό της και κάθε παρουσίαση της παράστασης ουσιαστικά αποτελεί και ένα καινούργιο ανέβασμα, μια συνεχή παγκόσμια πρεμιέρα. Είναι όμως το εύστοχο κείμενο, η σαρκαστική και δεικτική γλώσσα που χρησιμοποιεί, το σαν πυρωμένο σίδερο κείμενό της, το οποίο ανοίγει και καυτηριάζει ταυτόχρονα την πληγή που έχει αναδείξει *Τα συμβόλαια του εμπόρου,* σαν μία από τις πιο πολυσυζητημένες παραστάσεις των τελευταίων ετών. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι η Γέλινεκ αρχικά έγραψε ένα κείμενο 120 σελίδων και η τελευταία της εκδοχή ξεπερνάει πλέον τις 200. Η παράσταση η οποία ανέβηκε πριν μερικές μέρες στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, στο Ωνάσειο Ίδρυμα, συμπεριλαμβάνει και ένα εικοσασέλιδο μονόλογο γραμμένο ειδικά για τις παραστάσεις του έργου στην Αθήνα. Στο κείμενο αυτό η Γέλινεκ δεν χαρίζεται σε κανέναν. Η κριτική της, όπως αναφέραμε νωρίτερα, ξεκινά από τις αποσαθρωμένες ελπίδες της μεσαίας τάξης και εισβάλλει στο κέντρο του χρηματοπιστωτικού συστήματος, αποδομώντας τις ίδιες τις τράπεζες. Κορυφώνεται μέσα από την αδυσώπητη κριτική του καπιταλιστικού συστήματος και της παγκοσμιοποίησης και ολοκληρώνεται μέσα από το σαρκασμό ενάντια τόσο στην κατανάλωση όσο και στη θεοποίηση του χρήματος. Το ευρώ έχει την τιμητική του.

Ο σκηνοθέτης δεν διστάζει να σκίσει, να κάψει, να κολλήσει, να μουντζουρώσει το Χρήμα, θέλοντας να αναδείξει με αυτό τον τρόπο ότι η έλλειψη της Πίστης απέναντι σε αυτό το καπιταλιστικό φετίχ στο τέλος δεν μπορεί παρά να αφήσει ένα απλώς τυπωμένο χαρτί.

Ο Νίκολας Στέμαν, γεννημένος του 1968 στο Αμβούργο, είναι ένας από τους πιο αντιπροσωπευτικούς σκηνοθέτες του μεταδραματικού θεάτρου της εποχής μας. Στο μεταδραματικό θέατρο μπορεί κάποιος/α να συμπεριλάβει από το αμερικάνικο μιούζικαλ, το γερμανικό καμπαρέ, μέχρι και τη δική μας επιθεώρηση. Χάρη και στην ιδιότητα του μουσικού την οποία κουβαλά, κατορθώνει και προτείνει παραστάσεις χρησιμοποιώντας κάθε δυνατό μέσο. Μπορεί κάλλιστα, όπως και στη συγκεκριμένη περίσταση, κάποιος/α να παρακολουθήσει ένα κομμάτι πρόζας, μουσική, χορό, βίντεο καθώς και άλλα μεικτά μέσα. Στις παραστάσεις στη Στέγη, μάλιστα, παρενέβη ζωντανά η ίδια η Γέλινεκ διαβάζοντας κομμάτια από το μανιφέστο της. Οι ηθοποιοί του ανακατεύονται αρκετές φορές με το κοινό δημιουργώντας μια διαδραστική παράσταση. Χρησιμοποιώντας απλά μέσα με ιδιαίτερο τρόπο κατορθώνει να παρουσιάσει ένα εντυπωσιακό αποτέλεσμα. Αναδεικνύει τον ιδιαίτερο καταγγελτικό λόγο του κειμένου και δεν χαρίζεται σε κανέναν. Ούτε ο «δικός μας» Σαμαράς ούτε η «δική του» Μέρκελ ξεφεύγουν από την κριτική του. Τελικά προτείνει κάτι ανάμεσα σε ένα μουσικοθεατρικό χάπενινγκ και σε μια έντονη πολιτική δια-δήλωση. Στην τετράωρη παράσταση που έδωσε στην Αθήνα, οι μεν ηθοποιοί είχαν την ευχέρεια του αυτοσχεδιασμού, πράγμα που καθιστούσε την παράσταση απροσδιορίστης συγκεκριμένης χρονικής διάρκειας, οι δε θεατές μπορούσαν να μπαινοβγαίνουν στο χώρο του θεάτρου παρακολουθώντας όμως την παράσταση από τις οθόνες που είχαν στηθεί σε όλους τους χώρους της Στέγης. Αξίζει να αναφερθεί η συμμετοχή της Αλεξίας Κατσίκη, αλλά και του ίδιου του Νίκολας Στέμαν στην παράσταση της 29/3.

Στα τέσσερα μέρη της τετράωρης πρότασής του ο σκηνοθέτης κατορθώνει να ξεγελάσει τους θεατές, κρατώντας αμείωτο το ενδιαφέρον τους, ξεκινώντας από το διάλογο των δύο ηλικιωμένων συνταξιούχων και φθάνοντας μέχρι το κρεσέντο του επίλογου όπου ο καταγγελτικός λόγος απογειώνεται δημιουργώντας την απαραίτητη οργή και θυμό που συνοδεύει ένα επίκαιρο μανιφέστο.

Δυστυχώς, η δυναμική του πολύ σημαντικού αυτού κειμένου της Γέλινεκ μειώνεται από τρεις λόγους.

1. Ο ιδιαίτερα σημαντικός χώρος της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών του Ωνάσειου Ιδρύματος (το οποίο ευελπιστεί να αντικαταστήσει το Μέγαρο Μουσικής) προσφέρεται για «εξημερωμένες» παραστάσεις, που ταιριάζουν στο χαρακτήρα του, και προφανώς όχι για παραστάσεις σαν τα *Συμβόλαια του Εμπόρου.* Δυστυχώς, το κόστος παραγωγής μπορεί να το αναλάβει μόνο αυτή.

2. Το κοινό της παράστασης, προδιατεθειμένο ίσως από το χαρακτηρισμό «οικονομική κωμωδία» που συνόδευε της πρόγραμμα της Στέγης, προσήλθε για να παρακολουθήσει μια παράσταση τύπου γερμανικού καμπαρέ. Εξ αυτού και το ότι ο δεικτικός και σαρκαστικός λόγος της Γέλινεκ κάποιες φορές αντιμετωπίστηκε ως «πετυχημένο αστείο».

3. Μέρος της δυναμικής του καταγγελτικού λόγου χάθηκε λόγω του ότι, μιας και η παράσταση ήταν στα γερμανικά, η ταυτόχρονη παρακολούθηση του δρώμενου με την ανάγνωση των ελληνικών υπερτίτλων αδικούσε εν μέρει και τα δύο.

Τίποτα όμως από τα παραπάνω δεν μειώνει το ότι η συγκεκριμένη παράσταση είναι μία από τις σημαντικότερες της θεατρικής περιόδου της χρονιάς.

Τα συμβόλαια του εμπόρου
του Γκεόργκ Μπύχνερ

Σκηνοθεσία: Nicolas Stemann
Σκηνικά: Katrin Nottrodt
Κοστούμια: Marysol del Castillo
Δραματουργία: Benjamin von Blomberg
Μουσική: Thomas Kórstner, Sebastian Vogel
Βίντεο: Claudia Lehmann
Βοηθός Σκηνοθέτη: Nora Bussenius
Βοηθός Βίντεο: Hanna Linn Wiegel
Διεύθυνση Σκηνής: Corinna Fussbach
Υποβολέας: Antje Kreusch

Ηθοποιοί: Therese Dórrenberger, Franziska Hartmann, Ralf Harster, Sebastian Rudolph, Maria Schrader (27 & 28/3) / Αλεξία Καλτσίκη (29/3), Alicia Aumóller, Benjamin von Blomberg, Thomas Kórstner, Sebastian Vogel, Claudia Lehmann, Nicolas Stemann, Daniel Lommatzsch, Jaydon-Paul Reisberg.

30 ημέρες * Σχόλια για την πολιτική και τον πολιτισμό

Του **Σπύρου Κουτρούλη**
(www.koutroulis-spyros.blogspot.com)

«Συναντήθηκα με το θαύμα σα φίλος»

Τα πεζά του ποιητή Νίκου Καρούζου

Οι ποιητές διασώζουν στα γραπτά τους κείμενα μια βαθιά αίσθηση του κόσμου, αλλά και της γλώσσας που γράφουν. Γι' αυτό τα δοκίμια ποιητών όπως του Ν. Καρούζου, ή του Γ. Σεφέρη, ή του Ο. Ελύτη, μας ενδιαφέρουν γνωστικά και μας γοητεύουν αισθητικά.

Από τις εκδόσεις ΙΚΑΡΟΣ, το 1993, εκδόθηκαν το σύντομο δοκίμιο του Ν. Καρούζου «Μεταφυσικές εντυπώσεις απ' τη ζωή ως το θέατρο», και το 2010 η εκτενέστερη και πληρέστερη συλλογή, σε φιλολογική επιμέλεια της Ελισάβετ Λαλουδάκη, με τον τίτλο «Πεζά κείμενα».

Στο πρώτο βραχύβιο δοκίμιο, που γράφτηκε το 1966, ο κόσμος ερμηνεύεται ως προέκταση μίας πραγματικότητας που τον ξεπερνά. Ο άνθρωπος αναζητεί το Ιερό, ώστε «κάθε θρησκεία είναι κι από ένα βαθύ δικαίωμα της ανυποταξίας του ζώντος θεού»[1]. Σε αυτή του την προσπάθεια, η ποίηση έρχεται ως αρωγός και συμπαραστάτης, καθώς η ποίηση «χαρίζει την ολοκληρία της γλώσσας, μ' άλλα λόγια την άναρχη οντότητα της γλώσσας εσχατικά του μύθου»[2], ενώ η θρησκεία, «συνεχόμενο προς την ποίηση λειτούργημα», μας «χαρίζει τη μυθική ολοκληρία της γλώσσας»[3].

Ο Καρούζος ταυτίζει ελευθερία και θρησκεία, ελευθερία και πίστη, ενώ «στη νύχτα της υπάρξεως, και ο προφήτης και ο ποιητής, όργανα λεπτότατα του φωτός, ταυτόσημα εξεργάζονται την απροσμέτρητη οδύνη, που συνειδητοποιεί και το φως, που φανερώνει πως ακόμη και το φως είναι μύθος. Ο θεός, αλήθεια, είναι πιο νυχτερινός κι απ' τη νύχτα, πιο λέξη από κάθε λέξη, περ' απ' τις λέξεις όλες, περ' από κάθε φως»[4]. Η αναζήτηση του Ιερού, της θεότητας, της αγιότητας, τελικά «είναι ο βαθύτερος πραγματισμός της υπάρξεως, η βαθύτερη χρήση της ελευθερίας, το εσώτατο κίνητρο, που κατευθύνει στην κλίμακα των απελευθερώσεων έως το θάνατο και τη θέωση. Ο άνθρωπος ακαταμάχητα θέλει το ύψος, εκείνο που τον λυτρώνει απ' τις αμέτρητες αιχμαλωσίες του αποτελέσματος και του χαρίζει την ποθούμενη και γι' αυτό τόσο ρεαλιστική αυτοβεβαίωση. Άρα, λοιπόν, η μεταφυσική αντίληψη δεν είναι παρανόηση της φυσικότητας, μα είναι η αποκορύφωση της φυσικότητας, η δύναμη που κάνει κατόρθωμα τη φυσικότητα και που χωρίς τη λειτουργία της η φυσικότητα σκλαβώνει τον άνθρωπο»[5].

Ο Καρούζος γεφυρώνει το εντεύθεν με το εκείθεν, ώστε οι αναχωρητές, τα ενσαρκωμένα παραδείγματα αυτής της διαδρομής, δεν συνιστούν φυγή από τον κόσμο, αλλά «οι ελευθερούμενοι προς την αγιότητα, με το να είναι ωφέλιμοι στο θεό είναι και για τον κόσμον ωφέλιμοι»[6]. Η πορεία προς την αγιότητα αποδίδει αυτοδυναμία στην εσωτερικότητα και αρτίωση. Στο έργο του Μπέκετ **Περιμένοντας τον Γκοντό**» αποκαλύπτει μια άλλη οδό αναζήτησης της αγιότητας, καθώς «το αρνητικό της οντικής παραδοξότητας, που μπορεί με τη δύναμη της αδιάστατης τωρινότητας να φανερώσει το θεό. Ώστε να αναβλύσει μέσα μας ερωτική ελευθερία, που να μας οδηγεί δημιουργικά στο βασίλειο του ταυτιστικού ευτυχισμού, εκείνου που, εγκαταλείποντας τα δεσμά του συνειδησιακού βασιλείου, αγγίζει τώρα και για μας την ολότητα, τη θεότητα»[7].

Η ζωή όσο και η ποίηση του Ν. Καρούζου έχουν σφραγισθεί από το θεμελιακό γεγονός της απώθησης του θανάτου και της αναζήτησης του Θεού, σε έναν κόσμο που όμως λειτουργεί χωρίς τον Θεό.

Τα περισσότερα από τα μικρά δοκίμια του Ν. Καρούζου δημοσιεύθηκαν στο σημαντικό περιοδικό *Ευθύνη*. Σε ένα από αυτά που περιέχονται στο τεύχος 31, τον Νοέμβριο του 1963, αφενός υπερασπίζεται τον εκκλησιαστικό χαρακτήρα της ποίησής του από τη μανιασμένη επίθεση ενός μέρους της κριτικής που δεν μπορεί να αποδεχθεί κάτι τέτοιο, αφετέρου προσπαθεί να κάνει έναν σύντομο προσωπικό απολογισμό. Για εκείνους που η «κοινοτοπία της αθεΐας» τούς οδηγεί να θεωρούν ανέφικτη την ποιότητα στην τέχνη με τον εκκλησιαστικό χαρακτήρα της, απαντά με το παράδειγμα του Πασκάλ, το «τρομερό λουλούδι της υπάρξεως, που με τόση εσωτερική λάμψη μας έδειξε ολότελα την ηλιθιότητα της λογικής, φανερώνοντας την ακεραιότητα της αγωνίας, υπήρξε, φαίνεται, τυχερός –για χάρη του Θεού– με το να μη γεννηθεί Έλληνας κι ακόμη με το να ζήσει σ' άλλη εποχή, με άλλη μορφή παραγωγικών δυνάμεων και παραγωγικών σχέσεων»[8]. Το τελευταίο ισχύει διότι ο Πασκάλ γλίτωσε από τις φανατισμένες επιθέσεις κάποιων Ελλήνων κριτικών.

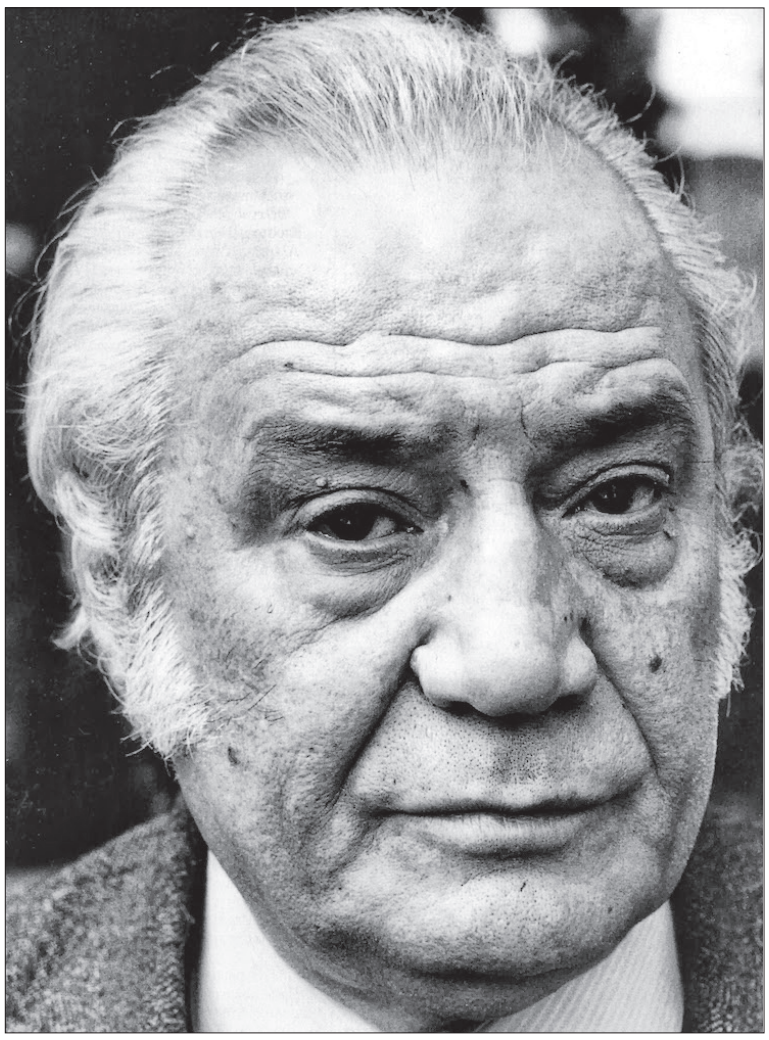

Ο Ν. Καρούζος με διαύγεια δείχνει ότι, ακολουθώντας τα βήματα του Νίτσε, μπορεί να συναντηθούμε με τον Θεό

Ο Καρούζος, επιχειρώντας μια προσωπική αναδρομή, γράφει ότι κατά τη νεότητά του αγάπησε τη «δυναμική πεπρωμενοκρατία του Νίτσε, τις θυελλοφόρες κορυφές του Ζαρατούστρα, έζησα τη μεγάλη ανάσα της δρακόντειας απελπισιάς που κομματιάζει το στήθος και φτύνει τη λογική. Ερωτεύτηκα το μαρξισμό, γεμάτος ερωτήματα για τη ναρκισσευόμενη λογική του, και πέρασα στην περιπέτεια του κοινωνικού επαναστάτη, κρατώντας σαν ιψενικός ήρωας –δηλαδή μοναχικά κι ανώφελα– τη σημαία του Ιδανικού με πάθος. Επίσης, χώθηκα στη γαλαρία του Φρόιντ, ως ένα σημείο γοητευμένος»[9].

> Οι πνευματικές του περιπέτειες δεν είναι παρά τα αναγκαία βήματα, τα γυμνάσματα της ψυχής, για να δει, όπως λέει ο λαός μας, «Θεού πρόσωπο».

Οι πνευματικές του περιπέτειες δεν είναι παρά τα αναγκαία βήματα, τα γυμνάσματα της ψυχής, για να δει, όπως λέει ο λαός μας, «Θεού πρόσωπο». Γράφει λοιπόν: «Έτρωγα το χρόνο, για να βγω στο ξέφωτο του Ιησού με την ψυχή οριστικά έκπληκτη. Συναντήθηκα με το θαύμα σα φίλος. Ο Νίτσε χαστούκισε το θαύμα, κι όμως ήτανε καλή αφετηρία για την ευσέβεια. Με βοήθησε –τι περίεργο ίσως– να θυμηθώ τον Ιησού, με βοήθησε αποφασιστικά. Νιώθω σήμερα πως ήμουνα στους καιρούς της νεότητας αρραβωνιασμένος με την αγωνία. Γιατί βλέπω, κάθε εικοσιτετράωρο και πιο καθαρά, πως η θρησκευτικότητα είναι ο γάμος με την αγωνία. Και δεν μπορούσε να ήτανε άλλη απ' το Χριστιανισμό η θρησκεία μου στην Ελλάδα. Και δεν μπορώ να βεβαιώσω τίποτα μέσα μου δίχως την Ορθοδοξία των Ελλήνων. Όταν γύριζα στον αυστηρό Ιησού γύριζα στις ρίζες μου, όταν γύριζα στον απέραντο Ιησού γύριζα στο μέλλον»[10].

Ο Ν. Καρούζος με διαύγεια δείχνει ότι, ακολουθώντας τα βήματα του Νίτσε, μπορεί να συναντηθούμε με τον Θεό. Αλλά πιο μεγάλη σπουδαιότητα έχει η υπαρξιακής αφετηρίας ταύτιση της θρησκείας με την αγωνία και το συμπέρασμα που φτάνει, ότι η Ορθοδοξία και ο νέος ελληνισμός έχουν μια προνομιακή σχέση. Θα μπορούσαμε να συμπληρώσουμε, διαβάζοντας τα ποιήματα και πεζά του, ότι έχει θεμελιώσει μια καρδιακή, πυρηνική σχέση με τη γλώσσα μας, τις λέξεις, τις φράσεις της, ώστε με τον λόγο του κατακτά νέες δυνατότητες. Θυμίζει σε αυτόν τόσο τον Ηράκλειτο (Κοινός Λόγος) όσο και τον Βιτγκενστάιν (τα όρια της γλώσσας μου σημαίνουν τα όρια του κόσμου μου), που δοκιμάστηκαν με την αναζήτηση των ορίων και των δυνατοτήτων του λόγου και της γλώσσας.

Σημειώσεις

1. Νίκος Καρούζος, *Μεταφυσικές εντυπώσεις απ' τη ζωή ως το θέατρο*, εκδόσεις Ίκαρος, Αθήνα 1993, σελ.15.
2. ό.π. σελ. 15.
3. ό.π. σελ. 16.
4. ό.π. σελ. 16.
5. ό.π. σελ. 18.
6. ό.π. σελ. 20.
7. ό.π., σελ. 37.
8. Νίκος Καρούζος, *Πεζά κείμενα*, φιλολογική επιμέλεια Ελισάβετ Λαλουδάκη, Ίκαρος Εκδοτική Εταιρεία, Αθήνα 2010, σελ. 43.
9. ό.π., σελ. 44.
10. ό.π., σελ. 44.

Λησμονημένες Ιστορίες

Του **Κωνσταντίνου Μαυρίδη**

Χίρο Ονόντα

Ο προσωπικός 30ετής πόλεμος ενός αμετανόητου Ιάπωνα...

Τον Οκτώβριο του 1944, οι αμερικανικές δυνάμεις άρχισαν την επιχείρηση ανακατάληψης των Φιλιππίνων, η οποία θα ολοκληρωνόταν μετά από έξι μήνες αιματηρών μαχών. Οι ιαπωνικές δυνάμεις που υπεράσπιζαν τα νησιά είχαν βρεθεί σε δεινή θέση από τις πρώτες μέρες της απόβασης και τη ναυμαχία του κόλπου Λέϊτε, όταν απώλεσαν όλα τα αεροπλανοφόρα τους κι έτσι κάθε δυνατότητα επιθετικής ενέργειας κατά του αμερικανικού στόλου εισβολής. Παρ' όλα αυτά, οι επιμέρους ιαπωνικές φρουρές σε διάφορα απομονωμένα σημεία των νησιών συνέχισαν τον αγώνα μέχρι και την επίσημη λήξη του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου. Ανάμεσα στους στρατιωτικούς που δεν παραδόθηκαν ήταν και ο 23χρονος υπολοχαγός Χίρο Ονόντα, ο οποίος θα συνέχιζε τον προσωπικό του ανταρτοπόλεμο στις Φιλιππίνες μέχρι την απίστευτη ημερομηνία της 9ης Μαρτίου 1974, σχεδόν τριάντα χρόνια μετά τη λήξη του πολέμου.

Ο υπολοχαγός Ονόντα είχε εκπαιδευτεί ως αξιωματικός πληροφοριών των ειδικών δυνάμεων στη σχολή κομάντο «Φουταμάτα» και είχε σταλεί στο μικροσκοπικό νησάκι **Λουμπάνγκ** των Φιλιππίνων τον Δεκέμβριο του '44 με διαταγή να ανατινάξει τον αεροδιάδρομο και το λιμάνι του νησιού. Φεύγοντας για το Λουμπάνγκ, ο Ονόντα και η ομάδα του παρουσιάστηκαν στον διοικητή της 8ης μεραρχίας πεζικού, ο οποίος τους κοινοποίησε την κάτωθι διαταγή του αυτοκρατορικού γενικού επιτελείου: «Απαγορεύεται κατηγορηματικά να αυτοκτονήσετε. Ίσως απαιτηθούν τρία χρόνια, ίσως πέντε, αλλά, όπως και να έχουν τα πράγματα, θα ξαναγυρίσουμε να σας πάρουμε. Ως τότε, ακόμη κι αν σας απομείνει ένας οπλίτης, θα συνεχίσετε να ηγείσθε. Μπορεί να χρειαστεί να επιβιώσετε με καρύδες. Ακόμα κι έτσι, σε καμία περίπτωση δεν θα αυτοκτονήσετε...». Προφανώς, ο Ονόντα θεώρησε ζήτημα τιμής την κατά γράμμα τήρηση των διαταγών που έλαβε και αποφάσισε να δράσει αναλόγως, πέρα και πάνω από το συμβατικό καθήκον.

Με την απόβαση των συμμαχικών στρατευμάτων στο Λουμπάνγκ τον Φεβρουάριο του '45 και τη γρήγορη κατάληψη του νησιού, ο Ονόντα διέταξε τους τρεις στρατιώτες της ομάδας του να αποτραβηχτούν στη ζούγκλα της ενδοχώρας για τη διενέργεια ανταρτοπολέμου εναντίον των εισβολέων. Υπό τις διαταγές του είχε τους οπλίτες **Γιουίτσι Ακάτσου**, 22 ετών και **Κινσίσι Κοζούκα**, 24 ετών και τον δεκανέα **Σοΐτσι Σιμάντα**, 30 ετών. Όταν ο πόλεμος τελείωσε επίσημα τον Αύγουστο, οι τέσσερις «αντάρτες» είχαν κατασκευάσει ένα υπόγειο καταφύγιο στο πλέον δασωμένο σημείο του νησιού και έβγαιναν από εκεί για αποστολές καταστροφής και ανεύρεσης τροφής. Η πρώτη φορά που η ομάδα βρήκε κάποιο φυλλάδιο που έγραφε ότι ο πόλεμος είχε τελειώσει ήταν σε μια τέτοια αποστολή, τον Οκτώβριο του 1945, που σκότωσαν την αγελάδα κάποιου αγρότη. Το φυλλάδιο έγραφε: «Ο πόλεμος τελείωσε. Κατεβείτε από τα βουνά», αλλά μετά από σύσκεψη αποφάσισαν ότι ήταν κάποιο ύπουλο τέχνασμα του εχθρού και το αγνόησαν. Αναλόγου περιεχομένου φυλλάδια συνέχισαν να ρίχνονται από αεροπλάνα στο τέλος του 1945, κάποια με τη διαταγή παράδοσης της 14ης στρατιάς του στρατηγού **Γιαμασίτα**, τα οποία επίσης θεωρήθηκαν πλαστά και η ομάδα συνέχισε τη δράση της.

Κάποια στιγμή, τον Σεπτέμβριο του 1949,ο νεώτερος της ομάδας, Ακάτσου, βαρέθηκε το κρυφτούλι στα βουνά με τα αποσπάσματα καταδίωξης και τη μονότονη δίαιτα και εγκατέλειψε τους υπόλοιπους για να παραδοθεί στις αρχές. Ο Ονόντα αμέσως θεώρησε ότι το κρησφύγετό τους βρισκόταν σε κίνδυνο και χώθηκαν πιο βαθιά στη ζούγκλα για να αποφύγουν τον τυχόν εντοπισμό τους. Στο μεταξύ, ο Ακάτσου είχε φτάσει στην Ιαπωνία και είχε ενημερώσει τις αρχές ότι υπήρχαν τρεις Ιάπωνες στο Λουμπάνγκ που συνέχιζαν τον πόλεμο. Το 1952, ένας μεγάλος αριθμός από πακέτα που περιείχαν εφημερίδες, γράμματα και φωτογραφίες από συγγενικά πρόσωπα των τριών στρατιωτών ρίχτηκαν από αεροπλάνα στο νησί, αλλά ο Ονόντα και οι υπόλοιποι δύο είχαν εγκλωβιστεί, πλέον, στο δικό τους, ιδιόμορφο σύμπαν,

Ο Ονόντα ήταν, πλέον, μόνος αλλά αποφασισμένος να συνεχίσει τον ανταρτοπόλεμο μέχρι τελικής πτώσης και προφανώς, η δράση του θα τελείωνε με τον θάνατό του αν δεν βρισκόταν, το Φεβρουάριο του 1974

> Ένας Ιάπωνας χίπης-εξερευνητής, ονόματι, Νόριο Σουζούκι, είχε θέσει σκοπό ζωής να βρει «τον υπολοχαγό Ονόντα, ένα Πάντα και τον χιονάνθρωπο των Ιμαλαΐων...»

και τα πακέτα θεωρήθηκαν ένα ακόμη άτιμο κόλπο για να τους θέσουν εκτός μάχης. Η ομάδα συνέχισε απτόητη τη δράση της από χρόνο σε χρόνο χωρίς διακοπή. Τον Μάιο του '54 ο Σιμάντα σκοτώθηκε σε ανταλλαγή πυροβολισμών με την αστυνομία και τον Οκτώβρη του '72, καθώς οι Ονόντα και Κοζούκα έκαιγαν τη σοδειά του ρυζιού ενός χωριού, ο δεύτερος έπεσε νεκρός από τις σφαίρες των χωρικών.

Ο Ονόντα ήταν, πλέον, μόνος, αλλά αποφασισμένος να συνεχίσει τον ανταρτοπόλεμο μέχρι τελικής πτώσης και, προφανώς, η δράση του θα τελείωνε με τον θάνατό του αν δεν βρισκόταν, τον Φεβρουάριο του 1974, ένας Ιάπωνας χίπης-εξερευνητής, ονόματι Νόριο Σουζούκι, που απηυδισμένος από τη σύγχρονη Ιαπωνία είχε θέσει σκοπό της ζωής του να βρει «τον υπολοχαγό Ονόντα, ένα πάντα και τον χιονάνθρωπο των Ιμαλαΐων, με αυτή ακριβώς τη σειρά προτεραιότητας». Όντως, μέσα σε τέσσερις μέρες, ο Σουζούκι κατάφερε αυτό που τα αποσπάσματα της αστυνομίας απέτυχαν να κάνουν επί πάνω από 29 χρόνια. Σε μια ιστορική στιγμή, που έχει κάτι από τη συνάντηση Λίβινγκστον-Στάνλεϊ, ο Σουζούκι βρήκε τον Ονόντα (να τον σημαδεύει) μέσα στη ζούγκλα και του είπε πως ο πόλεμος είχε, όντως, τελειώσει. Παρ' όλα αυτά, ο Ονόντα δήλωσε πως θα παραδινόταν μόνο υπό δύο όρους: 1. Αν ο Σουζούκι έφερνε στη ζούγκλα τον πρώην διοικητή του, ταγματάρχη **Γιοσίμι Τανιγκούτσι**, ο οποίος το '74 ήταν συνταξιούχος βιβλιοπώλης, για να τον αποδεσμεύσει προσωπικά και 2. Αν ο Σουζούκι «κουρευόταν σαν άνθρωπος».

Πραγματικά, ο «ευπρεπισμένος», Σουζούκι επέστρεψε με τον Τανιγκούτσι στο Λουμπάνγκ στις 9/3/74 και ο Ονόντα παραδόθηκε στις αρχές των Φιλιππίνων την ίδια μέρα, παραδίδοντας το τουφέκι του, Αρισάκα 99, σε άψογη κατάσταση λειτουργίας. Παραδόξως, αν και η ομάδα του Ονόντα είχε σκοτώσει πάνω από 30 Φιλιππινέζους στα 29 χρόνια δράσης της, ο δικτάτορας **Μάρκος** του απένειμε χάρη και επέστρεψε στην Ιαπωνία όπου του έγινε υποδοχή ήρωα. Ο ίδιος, σοκαρισμένος από την «ηθική κατάπτωση» της Ιαπωνίας του '70, αλλά και την επικέντρωση των ΜΜΕ στο πρόσωπό του, κλείστηκε στον εαυτό του και έγραψε τα απομνημονεύματά του με τίτλο *Καμία παράδοση, ο 30ετής πόλεμός μου*. Ταυτόχρονα, αρνήθηκε ένα μεγάλο χρηματικό ποσό που του πρόσφερε η ιαπωνική κυβέρνηση ως αποζημίωση για τις υπηρεσίες του. Δεν άντεξε όμως για πολύ. Ένα χρόνο αργότερα μετανάστευσε στη Βραζιλία, όπου έφτιαξε με τον αδελφό του μια φάρμα. Το 1984, μαθαίνοντας ότι ένας Ιάπωνας έφηβος είχε σκοτώσει τους γονείς του, επέστρεψε στην Ιαπωνία όπου ίδρυσε το «Σχολείο της φύσης, Ονόντα», ένα εκπαιδευτικό σχολείο-κατασκήνωση, όπου δίδασκε στα παιδιά τεχνικές επιβίωσης και ηθικές αξίες από την ιαπωνική παράδοση. Το 1996 επισκέφθηκε το νησί Λουμπάνγκ, όπου δώρισε 10 χιλιάδες δολάρια στο τοπικό σχολείο και βρήκε το παλιό του λημέρι στη ζούγκλα. Ο Ονόντα πέθανε πλήρης ημερών στις 21/2/2014, σε ηλικία 92 ετών. Όσο για τον Σουζούκι, σκοτώθηκε από μια χιονοστιβάδα στα Ιμαλάια, τον Νοέμβριο του 1986, ψάχνοντας τον τρίτο του στόχο, το θρυλικό Γιέτι.

ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ

Φάρμα των ζώων

Του **Νικόλα Δημητριάδη**
(www.xilapetres.blogspot.com)

με τις υγείες μας!

ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΤΑ-ΑΔΩΝΙΝ ΕΠΟΧΗΝ

1 ΓΡΗΓΟΡΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ

Με νέα χοτ-λάιν!

2 ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΑΨΕ ΣΒΗΣΕ*

Με τα νέα ασθενοφόρα ντελίβερι

3 ΦΑΡΜΑΚΑ ΣΤΟ ΠΙ ΚΑΙ ΦΙ

Στην πολυεθνική της χειτονιάς.

4 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΞΠΡΕΣ

Χωρίς καθυστερήσεις και γραφειοκρατία. Μόνο με 1.000 € ευρώ.

5 ΝΟΣΗΛΕΙΑ ΦΑΣΤ-ΤΡΑΚ

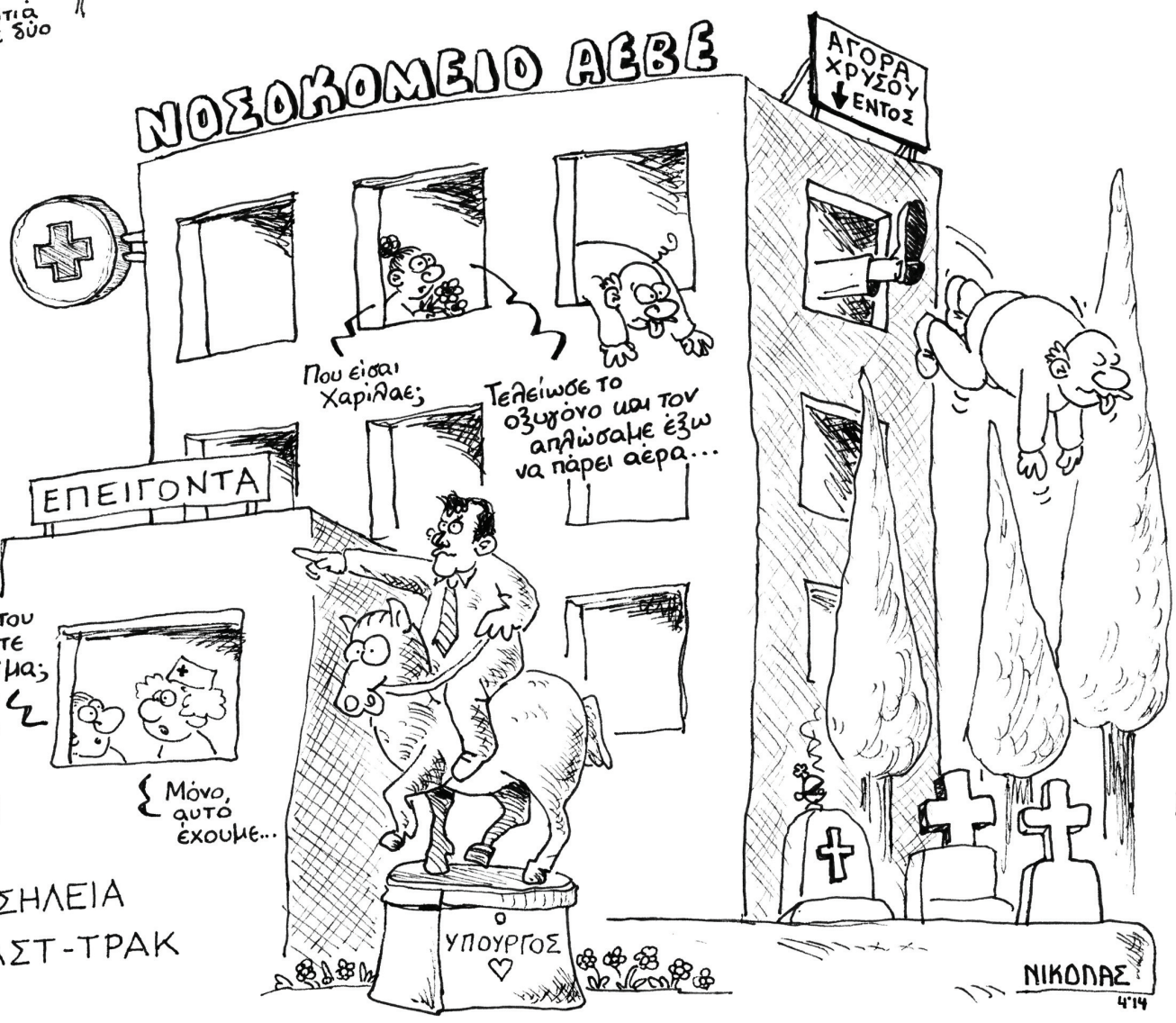

6 ΑΜΕΣΗ ΕΞΑΓΩΓΗ*

*Μην επιβαρύνουμε και το δημόσιο!

CINEρήξη

Του **Κωνσταντίνου Μπλάθρα**

Χίτλερ, μια ταινία από τη Γερμανία

Ζει ο Χίτλερ; Το ερώτημα για τον Χανς Γιούργκεν Ζίμπερμπεργκ, σκηνοθέτη και σεναριογράφο του Χίτλερ, *μια ταινία από τη Γερμανία*, δεν είναι ρητορικό.

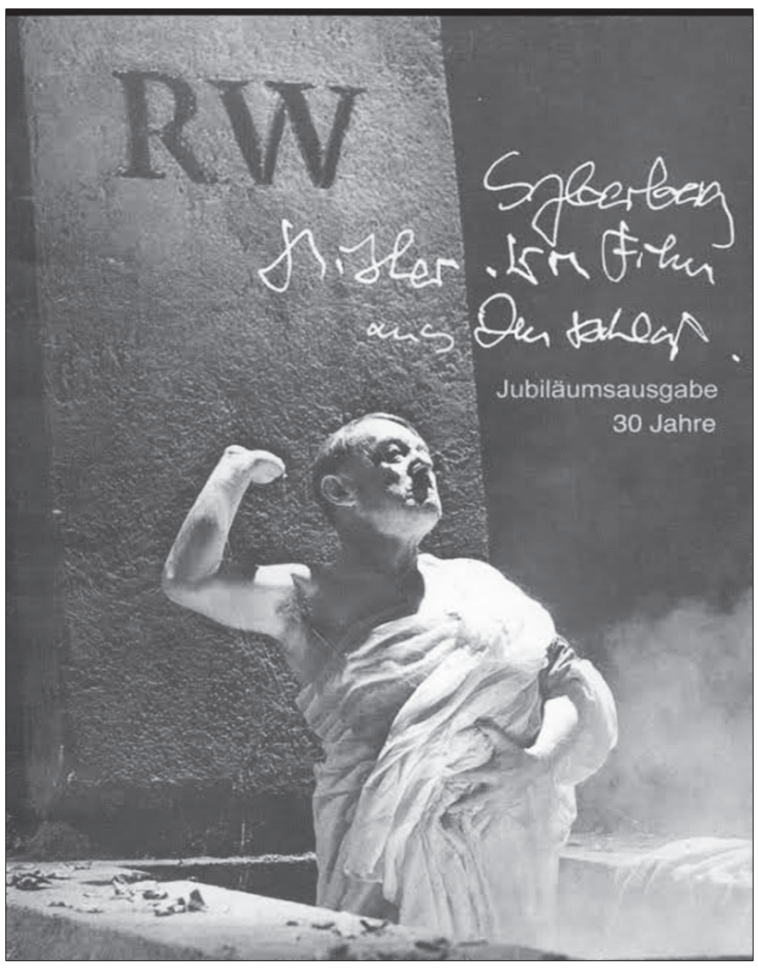

Ο αυτόχειρας ναζί καγκελάριος του Τρίτου Ράιχ, στην ταινία «αναστaίνεται» και προσάγεται σε μεταθανάτια δίκη, σε μια ποιητική ατμόσφαιρα Δάντη. Ο κύκλος της συλλογικής ευθύνης των Γερμανών για το αιματοκύλισμα δεν έχει κλείσει, λέει ο Ανατολικογερμανός Ζίμπερμπεργκ, κι ο αιματηρός παγανισμός της δύναμης ζει και βασιλεύει σε Ευρώπη και Αμερική. Κι αυτό γιατί «ο Χίτλερ του Ζίμπερμπεργκ δεν αναφέρεται μόνο στο υπαρκτό ιστορικό τέρας, το οποίο ευθύνεται για το θάνατο δεκάδων εκατομμυρίων», όπως γράφει η Σούζαν Σόνταγκ. «Θυμίζει ένα είδος υπόστασης-Χίτλερ, η οποία επέζησε του Χίτλερ, μια φασματική παρουσία που διαποτίζει το παρόν και επαναπροσδιορίζει το παρελθόν.»

Το, *Χίτλερ, μια ταινία από τη Γερμανία* είναι ένα ιδιότυπο ως προς τη μορφή του, δραματοποιημένο –λυρικό– ντοκυμανταίρ, όπου κινηματογραφικά **και** θεατρικά στοιχεία αφήγησης συμφύρονται σε ένα αμάλγαμα που θυμίζει τις ταινίες του Μελιέ, μπρεχτική απαγγελία και –ως προς το ύφος και τη διάρκεια– όπερα του Βάγκνερ. Με τη μουσική του Βάγκνερ πλημμυρίζει το οάουνιρακ και στον Βάγκνερ απευθύνεται ο νεκρικός μονόλογος του Χίτλερ στο δεύτερο μέρος, σε μια από τις πιο δυνατές στιγμές του έργου. «Βαγκνερική», άλλωστε, –«ρομαντική» και «σουρεαλιστική» επίσης– αποκαλεί την ταινία η Σόνταγκ. Γυρισμένη το 1977, είναι ίσως η πιο επίκαιρη και σημαντική ως προς το θέμα της ταινία που (επανα)προβάλλεται φέτος. Αποτελεί το τρίτο μέρος μιας τριλογίας του Ζίμπερμπεργκ για τη Γερμανία. Είχαν προηγηθεί: «Λούντβιχ, ρέκβιεμ για έναν παρθένο Βασιλιά» (1972), για τον Λουδοβίκο Β΄ της Βαυαρίας, που υποτάχθηκε στο πρώτο γερμανικό Ράιχ της Πρωσίας και για τον συγγραφέα «Karl May» (1974), ο οποίος έζησε στα χρόνια του δεύτερου Ράιχ.

Η σχεδόν επτάωρη ταινία χωρίζεται σε τέσσερα μέρη –προβάλλονται σε τέσσερις ξεχωριστές προβολές με ένα εισιτήριο. Το Α΄ μέρος, «Το Διισκοπότηρο» (Der Gral), ξεκινά με την ιστορική θεμελίωση του «χαρισματικού» ηγέτη, όπως τον είδε η ναζιστική προπαγάνδα, ο οποίος, ως ο εκλεκτός του λαού του ορθώνεται απέναντι στο πεπρωμένο. Σαν κλόουν ή σαν τον παρανοϊκό δολοφόνο του Ντίσελντορφ, από την ταινία «Μ» (1931) του Φ. Λανγκ, ο Αδόλφος Χίτλερ αναρριχάται στην εξουσία πείθοντας στις εκλογές. Οι προπολεμικές (προεκλογικές) ομιλίες του σε συγκεντρώσεις χιλιάδων ένθερμων οπαδών τού δίνουν το χρίσμα του καγκελάριου-ηγέτη, ο οποίος θα οδηγήσει τη χώρα στην ιστορική της αποστολή. Ο λαός, προετοιμασμένος από τους ηρωικούς του μύθους –που τους χρησιμοποιεί εργαλειακά η προπαγάνδα– αποδέχεται τον «απεσταλμένο» και σχεδόν μαγικά, υπνωτισμένος συνδέεται μαζί του. Η συνενοχή του λαού, που δεν αρνήθηκε τον «ήρωά» του, παρά μόνο όταν έχασε τον πόλεμο, θεμελιώνει τη συλλογική ενοχή των Γερμανών, που τους ακολουθεί σαν σκιά μετά τον πόλεμο. Αν και το πρώτο μέρος γίνεται κάπως κουραστικό –κάπως ξεπερασμένο, αλήθεια– με τη (γερμανική ενοχική) μονομανία του, ξετυλίγει συστηματικά την «ευτυχή ενοχή» (felix culpa) και δίνει την αφορμή στον Ζίμπερμπεργκ να σχολιάσει βαθύτερα τις επιβιώσεις της **«υπόστασης-Χίτλερ»** στη –χωρισμένη ακόμα το 1977– Γερμανία, στον μαζικό καταναλωτισμό ή στο εμπορικό θέαμα του κινηματογράφου Χόλιγουντ. Τις επιβιώσεις αυτές τις δείχνουν καθαρότερα οι αναφορές στον σκηνοθέτη **Έριχ Φον Στροχάιμ** –η τετράωρη ταινία του «Η απληστία» (1925) περικόπηκε για εμπορικούς λόγους από τους Αμερικάνους παραγωγούς– και στον **Τόμας Μαν,** που γράφει τον «Ντόκτορ Φάουστους», εξόριστος στην Ελβετία.

> Γυρισμένη το 1977, είναι ίσως η πιο επίκαιρη και σημαντική ως προς το θέμα της ταινία που (επανα)προβάλλεται φέτος.

Στο κινηματογραφικά συναρπαστικότερο β΄ μέρος, με τίτλο «Ένα γερμανικό όνειρο» (Ein deutscher Traum), το μαχόμενο έθνος –αυτή η μεταχριστιανική «ecclesia millitantis» των ναζί, όπως εύστοχα την χαρακτηρίζει– φτάνει στο απόγειο της δόξας του. Χριστούγεννα του 1942. Ο ραδιοφωνικός σταθμός του Βερολίνου συνδέεται διαδοχικά με μονάδες της Βέρμαχτ στη Γαλλία, στην Κριμαία, στην Κρήτη κ.λπ., όπου έχουν φτάσει ο γερμανικές στρατιές. Ταυτόχρονα, επί σκηνής, ο υπηρέτης του Χίτλερ, ο **Κράουζε** (Karl-Wilhelm Krause), διηγείται τις ιδιωτικές του στιγμές: μια χριστουγεννιάτικη ιγκόγκνιτο βόλτα στο Μόναχο, οι προτιμήσεις του στα κοστούμια, τις στολές, τα παπούτσια, τα... εσώρουχα. Ώσπου ακούγεται ο ραδιοφωνικός σταθμός της Μόσχας (τέλος Ιανουαρίου 1943) να μεταδίδει στα γερμανικά τη συνιριπτική ήττα και την αιχμαλωσία του γερμανικού επιτελείου. Το σκηνικό εύρημα του Ζίμπερμπεργκ είναι πετυχημένο. Παρά το πλήθος των ιστορικών στοιχείων και των αναφορών στη μουσική, τη λογοτεχνία, την τέχνη, τη φιλοσοφία, δεν δείχνει ούτε ένα καρέ από κινηματογραφημένα επίκαιρα της εποχής (φανατικός θεατής των οποίων ήταν ο Χίτλερ). Χρησιμοποιώντας ζωγραφιστά σκηνικά ή παράλληλη προβολή στο φόντο φωτογραφιών από τους εσωτερικούς χώρους της καγκελαρίας ή άλλων μεγάρων της εποχής, βάζει τους ηθοποιούς του (Χάρι Μπερ, Χάνις Σούμπερτ, Πέτερ Κερν, Χέλμουτ Λάνγκε, Ράινερ φον Άρτενφελς, Μάριν Σπερ) να εναλλάσσονται στους ρόλους. Υποδύονται τον Τσάπλιν ή τον Κράουζε ή τον Κέρστεν (Felix Kersten, ο Φινλανδός μασέρ του Χίμλερ), τον ίδιο τον Χίτλερ κ.λπ. Οι πρωταγωνιστές, ο ίδιος ο Χίτλερ, ο **Γκέμπελς**, ο Γκέρινγκ, ο Χίμλερ εμφανίζονται σαν κούκλες σε κουκλοθέατρο. Τα ντοκουμέντα τη εποχής που χρησιμοποιεί είναι μόνον ηχητικά από ραδιοφωνικά αρχεία. Το έργο αναπτύσσεται έτσι πάνω σε ένα πολύπλευρο ηχητικό ιστορικό φόντο, με εν πολλοίς άγνωστα αποσπάσματα από ομιλίες κυρίως του Χίτλερ, του Χίμλερ, του Γκέμπελς και του Σπέερ (Albert Speer, ο αγαπημένος αρχιτέκτονας του Χίτλερ). Αξίζει να σημειωθεί η ανάγνωση του «Μανιφέστου» των Φουτουριστών, του Μαρινέτι, για τη λατρεία της μηχανής και της ταχύτητας, που δίνουν στο εγχείρημα των ναζί χαρακτήρα ιστορικής νομοτέλειας.

Ακολουθούν το γ΄ μέρος, «Το τέλος μιας χειμωνιάτικης ιστορίας» (Das Ende eines Wintermδrchens), το Ολοκαύτωμα, η τελική λύση, όπως την οραματίστηκε ο Χίμλερ, η συνιριπτική ήττα, εν τέλει, και το δ΄ μέρος «Εμείς, τα παιδιά της κολάσεως» (Wir Kinder der Hφlle), που ξαναγυρίζει στην ενοχή, με τον συγγραφέα Αντρέ Χέλερ να διαβάζει αποσπάσματα του σεναρίου και να συνομιλεί με την πάνινη κούκλα του Χίτλερ. Η ναζιστική εποχή μπορεί κάλλιστα να γίνει σουβενίρ για τουρίστες... Η ταινία, όπως έγραψε τότε η Σόνταγκ, εκλαμβάνει το ναζισμό, μέσα από τα ίδια τα λόγια των πρωταγωνιστών του, «ως αποκαλυπτικό τόλμημα, ως μια κοσμολογία μιας Νέας Εποχής Παγετώνων, μ' άλλα λόγια ως μία εσχατολογία του κακού· και αυτή καθ' εαυτή λαμβάνει χώρα σ' ένα είδος τέλος του χρόνου, σε μια μεσοσιανική εποχή (για να χρησιμοποιήσω ορολογία του Μπένγιαμιν) η οποία συνεπάγεται το καθήκον της απόδοσης δικαιοσύνης στους νεκρούς.»[1]

Δυστυχώς, ακόμα κρίσιμες οι επισημάνσεις της και η ταινία εξακολουθητικά επίκαιρη.

Όσοι θέλουν να διαβάσουν τη συνέχεια της κριτικής στο Nymphomaniac του Τρίερ από το προηγούμενο φύλλο, ας ανατρέξουν στην ιστοσελίδα της Ρήξης. Δυστυχώς, ριχτήκαμε στη γερμανική επικαιρότητα. Δεν μας δόθηκε η ευκαιρία να γράψουμε για **Το μικρό ψάρι**, την καινούργια ταινία του **Γιάννη Οικονομίδη.** Ωραία το είπε κάποια φωνή μετά την πρεμιέρα στην Αθήνα: «Η καλύτερη ταινία του!» Έως τώρα.

1 «Susan Sontag: Syberberg's Hitler». *The New York Review of Books*, 21 Φεβρουαρίου 1980.

Εκδηλώσεις Απριλίου

ΑΘΗΝΑ

05/04/2014 |

Ομιλία Γ. Καραμπελιά στη Γλυφάδα

Το «Arthina» διοργανώνει ομιλία του Γιώργου Καραμπελιά με θέμα: «Το Σήμερα δίδει ελπίδα για το Αύριο;» που θα γίνει στον Πολυχώρο «Artville», Ιάσονος 5, Καραχάλιου Γλυφάδα, τηλ 210 9627204, το Σάββατο 5 Απριλίου 2014, στις 7.00 μ.μ.

09/04/2014 |

Εκδήλωση: «Από τις εξωγενείς αναπτυξιακές φούσκες της χρεοκοπίας στην ενδογενή και αποκεντρωμένη παραγωγική ανασυγκρότηση»

Εκδήλωση για την παραγωγική ανασυγκρότηση την Τετάρτη 9 Απριλίου, στις 19:30, στον χώρο πολιτικής & πολιτισμού του Άρδην, Ξενοφώντος 4, πλ. Συντάγματος. Θα μιλήσουν οι Δημήτρης Ρόκκος, καθηγητής ΕΜΠ, Θεμιστοκλής Ξανθόπουλος, καθηγητής ΕΜΠ, Ανδρέας Κυράνης, αρχιτέκτονας – μηχανικός, Αλέξης Οικονομίδης, μαθηματικός – βιοτέχνης και Γεώργιος Μιχαήλ, αρχιτέκτονας – μηχανικός. Συντονίζει ο Γιώργος Καραμπελιάς.

11/04/2014 |

Βιβλιοπαρουσίαση: «*Ο Αναστάσιος Μιχαήλ ο Μακεδών ΚΑΙ Ο ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ*»

Οι Εναλλακτικές Εκδόσεις παρουσιάζουν την Παρασκευή 11 Απριλίου στις 19.30 το βιβλίο *Ο Αναστάσιος Μιχαήλ ο Μακεδών ΚΑΙ Ο ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ* του Χαράλαμπου Μηνάογλου. Για το βιβλίο θα μιλήσουν οι: Μιχάλης Μερακλής, ομοτ. καθηγητής Λαογραφίας, π.Γεώργιος Μεταλληνός, ομοτ. καθ. Πανεπιστημίου Αθηνών, Μαρία Μανιουβάλου, καθηγήτρια Νεότερης και Μεσαιωνικής Φιλολογίας και ο συγγραφέας του βιβλίου. Η παρουσίαση θα πραγματοποιηθεί στον χώρο πολιτικής και πολιτισμού του Άρδην, Ξενοφώντος 4.

30/04/2014 |

Σεμινάριο: «1964-2014: 50 χρόνια κοινωνικοί και πολιτικοί αγώνες»,

Την Τετάρτη 30 Απριλίου, ώρα 19:00, ξεκινάει στον χώρο του Άρδην ο κύκλος σεμιναρίων για τους πολιτικούς και κοινωνικούς αγώνες της τελευταίας πεντηκονταετίας. Το πρώτο σεμινάριο θα κάνει μία εισαγωγή στο θέμα του κύκλου. Εισηγητής ο Γιώργος Καραμπελιάς. Η συμμετοχή στα σεμινάρια είναι δωρεάν.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

24/03/2014 |

Προβολή: «Στην Εξορία»

Το Άρδην Θεσσαλονίκης και το Ίδρυμα Ιστορικών Μελετών (ΙΔ. ΙΣ.ΜΕ) σας προσκαλεί στην προβολή του βραβευμένου (1ο βραβείο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Δράμας 2010) ντοκιμαντέρ «Στην Εξορία» σε σκηνοθεσία της Καλλιόπης Λεγάκη και μουσική της Ελένης Καραΐνδρου. Η προβολή θα πραγματοποιηθεί την Δευτέρα 7 Απριλίου στις 19.30, στον χώρο πολιτικής και πολιτισμού του Άρδην (Βαλαωρίτου 1 & Δωδεκανήσου). Την εκδήλωση θα προλογίσει η Ειρήνη Σαρίογλου, ιστορικός, γ.γ. του Ιδρύματος Ιστορικών Μελετών.

Λίγα λόγια για το ντοκιμαντέρ: Το Νοέμβριο του 1942 η Τουρκία επιβάλλει έναν κεφαλικό φόρο (Βαρλίκι) σε βάρος του μη μουσουλμανικού πληθυσμού της και όσοι δεν κατάφεραν να τον πληρώσουν οδηγήθηκαν στα εργατικά τάγματα στην ενδοχώρα της Τουρκίας (Ερζουρούμ). Το ντοκιμαντέρ αυτό περιγράφει την εμπειρία του Ρωμιού Κ. Κιουρκτσόγλου στα εργατικά τάγματα μέσα από το ημερολόγιό του.

Νέα κυκλοφορία:

100+1 ταινίες, οι κριτικές της Ρήξης

του Κων/νου Μπλάθρα
Εναλλακτικές εκδόσεις
2014, σελ. 232, 17 ευρώ

Νέος Ερμής ο Λόγιος κυκλοφορεί το 9ο τεύχος

Κυκλοφορεί στα τέλη της ερχόμενης εβδομάδας το 9ο τεύχος του *νέου Λόγιου Ερμή*. Περιλαμβάνει ένα αφιέρωμα στη σύγχρονη ελληνική μουσική παιδεία και δημιουργία, με κείμενα των **Άγγελου Καλογερόπουλου, Χρίστου Δάλκου, Κωνσταντίνου Μάρκου, Αντώνη Ζέρβα, Νότη Μαυρουδή, Δημήτρη Βαρελόπουλου, Αλέξανδρου Καψοκαβάδη** και **Γιώργου Παπαδάκη**.

Στο τεύχος αυτό ο **Γ. Καραμπελιάς** γράφει για την Εποχή του Μετανθρώπου, ο **Φώτης Σχοινάς** πραγματεύεται τη σχέση του Αισχύλου με τη Δημοκρατία και ο **Λάκης Προγκίδης** γράφει για τον Παπαδιαμάντη και την εκπαίδευση.

Στα ιστορικά θέματα, ο **Σωτήρης Δημόπουλος** παρουσιάζει τον Ελληνισμό της Ουκρανίας, ο **Αντώνης Πάρδος** αναλύει το ιδεολογικό και πολιτισμικό κρησφύγετο της κυπριακής αντίστασης, από τον Μεσαίωνα ως τη σύγχρονη εποχή και ο **Μάριος Αθανασόπουλος** παρουσιάζει τη «Χορηγόσκαλα», το Ζάλογγο της Μεσσηνίας.

Τέλος, το τεύχος περιλαμβάνει κείμενα του **Στράτου Μεϊντανόπουλου**, του **Χρίστου Δάλκου**, του **Ν. Δ. Τριανταφυλλόπουλου** των **Μ. Μεχάφφυ** και **Ν. Σαλίγκαρου**, καθώς και εκτεταμένες βιβλιοπαρουσιάσεις από τον **Σωτήρη Γουνελά**, τον **Μιχάλη Μερακλή**, τον **Σωτήρη Δημόπουλο** και τον **Δημήτρη Μπαλτά**.